

PROGRAMUL DE GUVERNARE 2013-2016

Acest Program apare într-un moment istoric și se bazează pe conlucrarea mai multor forțe politice, în scopul realizării unei României Puternice. Soluția pe care o susținem este aceea de a întări instituțiile statului, de a aduce bunăstare, corectitudine și bun-simț. O Românie puternică are ca scop relansarea economiei și susținerea clasei de mijloc, înseamnă dreptate socială și sprijin pentru românii afectați de criză, înseamnă instituții corecte și drepte, înseamnă un stat puternic, cu șanse în lumea care se schimbă sub ochii noștri.

Elaborarea prezentului Program de Guvernare a ținut cont de o serie de factori care creează premisele de evoluție a României pentru următorii patru ani. Este vorba despre situația economică dificilă din Uniunea Europeană – cel mai important partener comercial al nostru – despre așteptările populației și votul categoric exprimat pe 9 decembrie, despre angajamentele pe care România și le-a asumat în fața partenerilor săi europeni și euroatlantici, precum și despre realitatea economică și socială din țară. Toate acestea impun o abordare responsabilă a actului de guvernare, care să servească intereselor imediate ale cetățenilor, dar și obiectivelor pe termen mediu și lung ale societății românești.

Evaluarea obiectivă a realității economice și sociale din țară relevă că România se află în acest moment pe drumul cel bun al dezvoltării sustenabile, deși se confruntă în continuare cu efectele unei crize economice gestionate deficitar până în 2012. Astfel, o parte din nedreptățile comise de guvernările PDL au fost reparate, rezolvarea dezechilibrelor sociale a fost ținută în mod direct în ultimele șapte luni, guvernarea a devenit mult mai preocupată de problemele reale ale populației, iar mediul economic a primit semnale favorabile din partea Guvernului. Totuși, anii în care austeritatea a fost singura politică implementată și-au spus cuvântul, iar îndreptarea tuturor erorilor comise începând din 2009 și până în primăvara lui 2012 necesită o acțiune susținută, de lungă durată.

În acest context, guvernul își propune să continue lucrurile bune începute în ultimele șapte luni. Obiectivul central constă în realizarea unui echilibru corect între consolidarea fiscală sustenabilă și relansarea economică, între economic și social, între nevoia unui stat puternic și reducerea risipei din banul public. În acest sens, vom promova un set coerent de politici macroeconomice menite să susțină mediul de afaceri, să refacă atractivitatea investițională a României, să conducă la crearea de noi locuri de muncă și să ofere o evoluție favorabilă nivelului de trai al populației.

Programul de guvernare reflectă și în același timp armonizează o serie de principii ce fundamentează guvernarea europeană: prudența macroeconomică și responsabilitatea fiscal-bugetară, respectarea dreptului fiecăruia la muncă decentă, bine plătită, la oportunități egale și protecție împotriva nedreptății și discriminării, combaterea sărăciei prin crearea locurilor de muncă și șanse egale pentru cei din mediul rural; principiul flexicurității, ce asigură convergența între legislația muncii, politicile active de ocupare și

bunăstarea socială a unei forțe de muncă flexibile; principiul reducerii decalajelor ce despart România de țările avansate din Uniunea Europeană, inclusiv prin preluarea soluțiilor europene; principiul protejării și încurajării familiei, ceea ce înseamnă acces la locuințe decente, la educație și sănătate de calitate, la infrastructuri și comunicații moderne, la mediu sănătos, la timp liber.

Acest Program de guvernare este expresia unei viziuni privind viitorul României ca stat puternic și va fi susținut de o strategie națională de dezvoltare pe termen mediu și lung. El nu se reduce la obiective și măsuri sectoriale, ci conține un proiect de societate menit să refacă spiritul comunitar, să întărească solidaritatea și să repună instituțiile statului pe noi baze contractuale. Propunem așadar o bună guvernare, care să redea românilor speranța, demnitatea și mândria de a trăi în țara lor.

Pentru a întări instituțiile statului, pentru a crește eficiența lor funcțională și a reface relația cu cetățenii este esențial ca sistemul instituțional să intre cu prioritate într-un proces de reconfigurare. Revizuirea Constituției este un demers ce nu poate fi amânat. Obiectivul revizuirii constituționale constă în (re)câștigarea încrederii cetățenilor în instituțiile statului prin garantarea unui comportament predictibil și stabil al puterii instituționalizate. Miza acestui demers constă în consolidarea democrației românești. Legea fundamentală ar trebui să clarifice atribuțiile și raporturile dintre principalele autorități publice și, foarte important, să realizeze funcția integratoare. Raportarea la Constituție și la valorile sale trebuie să devină liantul care unește cetățenii români în cadrul statului. De asemenea, din procesul de regândire a arhitecturii instituționale nu poate să lipsească legislația electorală. Armonizarea actelor normative în materie și integrarea lor în cadrul unui Cod electoral, expresie a unei abordări consensuale la nivelul clasei politice și a consultării cu societatea civilă reprezintă unul dintre obiectivele majore ale guvernării. Este important ca legea electorală să genereze predictibilitate cu privire la sistemul de partide, asigurând un cadru unitar de competiție pentru partidele politice.

Principiul echilibrului între politicile de consolidare fiscală, susținerea mediului economic și imperativul protecției și solidarității sociale este unul dintre fundamentele Programului de guvernare. Societatea românească are nevoie în continuare de o guvernare care să urmeze modelul social european, care a dovedit că este aproape de oameni, că poate introduce mai multă justiție socială și că poate oferi o direcție de evoluție spre dezvoltarea durabilă.

Un alt principiu pe care se întemeiază prezentul Program de guvernare este cel al respectului față de Opoziție. Sistemul politic românesc are nevoie de o opoziție încheagată și activă, cu care Guvernul să poată dialoga în momentul adoptării unor decizii majore pentru societate. România nu poate continua pe linia conflictului și a dezbinării. O Guvernare responsabilă promovează dialogul, al construcția și stabilitatea.

De asemenea, dialogul cu opoziția va fi dublat de dialogul social. Transparența și deschiderea spre partenerii sociali și consultarea societății civile reprezintă constante ale actului de guvernare. Ele vor asigura o bază solidă de susținere a inițiativelor și măsurilor Guvernului întărind angajamentul acestuia pentru respectarea principiilor bune guvernări: transparență, responsabilitate, participare cetățenească.

Plecând de la câteva principii, pe care le-am susținut și în ultimele 7 luni, dar și în perioada de campanie electorală, guvernarea 2013-2016 va începe construcția unei României puternice, care să însemne prosperitate, bunăstare și corectitudine.

- Respectăm regulile statului de drept și drepturile individuale, așa cum sunt ele prevăzute în Constituție. Guvernarea este promotorul legalității.
- Respectăm angajamentele asumate cu partenerii externi ai României – Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială – urmărind obținerea unei creșteri economice inclusive, distribuite echilibrat în rândul populației, prin implementarea reformelor structurale care să permită creșterea competitivității economiei românești.
- Aplicăm o nouă viziune pentru România: dezvoltare economică și coeziune socială. Relansarea ia locul stagnării, fără a neglija continuarea procesului de consolidare fiscală.
- Considerăm că îmbunătățirea semnificativă și imediată a gradului de absorbție a fondurilor structurale reprezintă o condiție esențială pentru asigurarea creșterii economice sustenabile și limitarea datoriei externe.
- Sprijinim libertatea economică, inițiativa privată și competiția corectă, căi eficiente de combatere a sărăciei.
- Garantăm proprietatea și sprijinim acumularea corectă de capital.
- Banii publici trebuie folosiți eficient, averea națională trebuie protejată, și declarăm război evaziunii fiscale.
- Accelerarea reformelor structurale și mobilizarea rezervelor interne mari de eficiență vor ajuta economia românească să-și fructifice potențialul de creștere economică.
- Susținem dezvoltarea unei economii competitive, a industriei românești și a unei agriculturi moderne, care să ofere românilor locuri de muncă stabile și bine plătite.
- Promovăm politici sociale sustenabile care să ofere accesul liber și egal la educație și la sănătate și care să asigure cetățenilor români o viață demnă.
- Spunem oamenilor adevărul și lucrăm împreună.
- Nu promitem mai mult decât putem face. Vrem să redăm românilor speranța și încrederea.
- Construim o guvernare axată pe transparență, competență și cinste; cu alt model de guvernare, cu alte standarde; cu profesioniști și competență.
- Nu vom putea continua fără o reformă politică. Aceasta înseamnă o Constituție îmbunătățită, un Parlament legitim și credibil.

- România trebuie să-și recapete locul demn pe care îl merită printre statele lumii, ca partener respectat în Uniunea Europeană.

Acest program este creat pentru o construcție pe minim 4 ani, o construcție puternică, progresistă, de viitor, bazată pe valorile libertății, corectitudinii, dreptății și responsabilității. În ultimele 7 luni, ne-am ținut de cuvânt. Am început să reparăm nedreptățile și vom continua să lucrăm pentru a construi o Românie puternică.

REALIZĂRILE GUVERNĂRII: MAI-NOIEMBRIE 2012

Guvernul USL a reusit in mandatului mai-noiembrie 2012 mai mult decat stabilitate si predictibilitate. A arătat că în România se poate realiza o consolidare fiscală echitabilă, sustenabilă. A continuat ajustarea fiscală, fără a tăia din veniturile oamenilor. Dimpotrivă, a reusit să corecteze greșeli din trecut.

Guvernul USL a reusit continuarea ajustarii fiscale gasind concomitent solutii de relansare a economiei. Guvernul USL a reusit sa securizeze economia, respectand toate tintele convenite cu FMI si CE, consolidand stocul tampon din Trezorerie la 4 luni de acoperire a cheltuielilor curente. Increderea ridicata a investitorilor interni si externi se vede in reducerea randamentelor la emisiunile interne si externe de obligatiuni.

Desi a trebuit sa rezolve multe dintre problemele ramase necorectate de fostele guverne (nemulțumirile legate de taierile de venituri, risipa si jaful din bugetul public, energie s.a, bomba unor cheltuieli ridicate cu dobanzile dupa guvernarea pe datorie din ultimii ani etc), Guvernul USL a reusit sa realizeze un compromis corect intre austeritate si relansare economica, intre economic si social, intre nevoia unui stat puternic si reducerea risipei.

CE AM PROMIS ȘI CE AM FĂCUT

REPARAREA NEDREPTĂȚILOR SOCIALE. Am promis corectarea unor inechități sociale. Am adoptat OUG nr. 15 din mai 2012 prin care au fost majorate salariile personalului bugetar cu 8% începând cu luna iunie a.c. și cu 7,4% începând cu luna decembrie a.c., în scopul aducerii salariilor respective la nivelul din iunie 2010. Am aprobat OUG nr. 19 din mai 2012 având ca obiectiv restituirea sumelor reținute pensionarilor, în mod necuvenit, așa cum a stabilit Curtea Constituțională, de la data de 1 ianuarie 2011 și până la 30 aprilie 2012 și stoparea taxării cu 5,5% pentru fondul de sănătate a pensiilor care a făcut obiectul deciziei Curții Constituționale.

GESTIONAREA EFICIENTĂ A BANILOR PUBLICI. Am promis gestionarea eficientă a banului public. Am emis OUG nr. 26 din mai 2012 prin care s-au redus substanțial o serie de cheltuieli bugetare ineficiente și inoportune constând în: Reducerea cu 30% a cheltuielilor de protocol și a celor privind deplasările în străinătate în semestrul II 2012 față de semestrul II 2011; Interzicerea achiziționării de servicii juridice și de consultanță de către organele centrale și locale ale statului, în condițiile în care acestea dispun de structuri proprii cu profil similar; Interzicerea achiziționării studiilor de fezabilitate pentru obiective de investiții care nu au asigurată finanțarea; Limitarea substanțială a achiziționării de tipărituri și altor bunuri

cu caracter de protocol; Limitarea numărului de angajați din sectorul public care pot face parte din delegații în străinătate.

REDUCEREA EVAZIUNII FISCALE. Am promis Zero toleranță în fața evaziunii fiscale. Prin OUG nr. 24 din 2012 pentru modificarea și completarea legii nr. 572/2003 privind Codul Fiscal și reglementarea unor măsuri financiar-fiscale s-a decis următoarele: Introducerea obligației marcării păcurii și altor produse energetice asimilate acestuia din punct de vedere al accizelor – măsură activă de combatere fermă a evaziunii fiscale care, de altfel, și-a arătat roadele, deoarece în perioada august –septembrie 2012 încasările din acciza la motorină au crescut cu 114 milioane lei față de aceeași perioadă a anului trecut.

MĂSURI DE SPRIJIN PENTRU MEDIUL DE AFACERI. Am promis relaxarea constrângerilor pentru mediul de afaceri. Am majorat plafonul de scutire la plata TVA de la 35.000 euro la 65.000 euro, cu aplicare de la 1 iulie 2012 ceea ce a generat o relaxare fiscală consistentă la nivelul micilor întreprinzători. Am asigurat un tratament fiscal stimulativ la nivelul sistemului bancar pentru valorificarea creanțelor neperformante, cu efecte favorabile în privința relansării creditării. Am acordat dreptul recuperării pierderii fiscale în cazul fuziunii și divizării firmelor.

RESPECTAREA ANGAJAMENTELOR CU FINANȚATORII INTERNAȚIONALI. România a îndeplinit toate angajamentele convenite cu creditorii internaționali, aprobarea Scrisorilor de Intenție făcându-se fără probleme de fiecare dată. România își va respecta ținta principală a acordului preventiv – reducerea deficitului bugetar efectiv de la 4,1% din PIB în 2011 la 2,2% din PIB în 2013. Deficitul bugetar structural redus de la 3% din PIB în 2011 la 0,9% din PIB estimat pentru 2012. Aceasta reducere substanțială a deficitului, chiar într-un an electoral, este o performanță remarcabilă, care asigură credibilitate și predictibilitate politicii economice a Guvernului și finanțarea la costuri rezonabile a deficitului bugetar și a celui extern.

RENUNȚAREA LA MODELUL BAZAT PE ÎNDATORARE. Nevoia de finanțare brută a României va scădea de la 12,3% din PIB în 2012 la 11,4% din PIB în 2013. Ungaria va avea în 2013 o nevoie de finanțare brută de 20,5% din PIB iar Polonia 9,9% din PIB. Aceasta înseamnă crearea de spațiu fiscal pentru măsuri de stimulare a economiei și fonduri mai mari pentru educație, sănătate, agricultură, infrastructură etc.

CREȘTEREA ÎNCREDERII INVESTITORILOR. Increderea investitorilor de pe piețele internaționale este mai mare acum decât la preluarea primului mandat al guvernării USL, în mai. Prima de risc pe care o practică asiguratorii pentru titlurile emise de statul român (CDS) a ajuns la numai 215,6 puncte de bază, respectiv 2,15% comparativ cu 337,5 puncte de bază, adică 3,37% în 7 mai a.c., ceea ce reprezintă o reducere cu peste o treime în această perioadă. De subliniat că nivelul CDS-ului României este mai scăzut, în prezent, cu circa 40

puncte de bază față de cel al Ungariei și cu aproximativ 30 puncte de bază față de cel al Croației.

SCĂDEREA COSTURILOR DE FINANȚARE. Costul finanțării trezoreriei pe piața internă se situează la un nivel mai redus comparativ cu începutul anului. Costul finanțării trezoreriei pe piața internă se situează la un nivel mai redus comparativ cu începutul anului. La începutul lunii septembrie a.c. la o solicitare de euroobligațiuni însumând 750 milioane euro investitorii străini au oferit 3,5 miliarde euro, respectiv de 4,7 ori mai mult, la un cost de 5,1% pentru o scadență de 6 ani, ceea ce reprezintă o scădere cu 0,15pp comparativ cu emisiunea similară din septembrie 2011, în condițiile în care aceasta avea o scadență mai scurtă de doar 5 ani. Pe 21.10.2012, Guvernul USL a înregistrat un important succes pe piața internă de capital, reușind să vândă obligațiuni de stat în euro, pe termen de 2,8 ani, în sumă de 421,5 milioane euro (față de 150 milioane euro solicitate), la un cost mediu de numai 3,76%. Creșterea încrederii piețelor de capital în Guvernul Ponta față de cele precedente ale PDL este demonstrată, în mod evident, de faptul că la o scadență relativ similară (3 ani), în mai 2011, Executivul de atunci s-a împrumutat, tot de pe piața internă, la un cost mediu de 4,89%, respectiv cu 1,13pp mai mult decât a reușit ieri actualul executiv. În data de 31 octombrie 2012, România a atras cu succes, prin Ministerul Finanțelor Publice, o sumă de 1,5 miliarde de euro de pe piețele internaționale de capital, în urma unei emisiuni de obligațiuni de stat denumite în euro. Costul mediu la care s-a reușit operațiunea, respectiv 5,04 la sută, reprezintă minimum istoric al emisiunilor suverane realizate de România. În același timp, scadența împrumutului a fost extinsă la șapte ani, cu doi ani mai mult decât cea aferentă finanțărilor externe precedente.

MENȚINEREA ȘI CONSOLIDAREA BUFFERELOR INTERNE ȘI EXTERNE. Rezerva financiară a Trezoreriei statului (buffer-ul valutar) creată în urma acordului cu partenerii externi pentru a acoperi necesarul de finanțare a deficitului și datoriei publice pentru circa 4 luni se află în parametri conveniți. În prezent, soldul buffer-ului este de 4,787 mld. euro respectiv cu 14% mai mare față de 8 mai 2012.

România dispune în conturile FMI de o linie de credit de 3,2 mld. euro, sumă la care Guvernul USL nu își propune să apeleze, deoarece, așa cum am arătat anterior, România se bucură de încrederea pieței financiare interne și internaționale ce îi asigură finanțarea necesară.

FINANȚAREA SUSTENABILĂ A DEFICITULUI DE CONT CURENT. Gradul de acoperire a deficitului de cont curent prin investiții străine directe la finele mandatului guvernului precedent, era de numai 8,4%, în timp ce la finele lunii august același indicator se situează la 30,1%, ceea ce corespunde unei îmbunătățiri de 3,6 ori.

ACCELERAREA RITMULUI REFORMELOR STRUCTURALE. Am realizat reforme structurale la nivelul companiilor de stat. Am privatizat/suntem în curs de privatizare integrală sau a unor

pachete minoritare de acțiuni la unele societăți cu capital de stat din domeniile energie, transport, precum și la Posta Română. Am implementat procedurile de liberalizare graduală a prețurilor la gaze naturale și energie electrică (angajament al guvernului Boc în fața creditorilor externi). Vom aplica o politică transparentă și clară privind subvenționarea consumatorilor vulnerabili, finanțată prin impunerea unei taxe pe veniturile excepționale ale companiilor din energie. Am restructurat Hidroelectrică, în scopul atingerii nivelului real de profitabilitate pe care îl conferă potențialul societății începându-se prin anularea contractelor de vânzare în pagubă a energiei electrice către “băieții deștepți” Am parcurs toate procedurile legale în vederea vânzării unui pachet minoritar de acțiuni la Transgaz, demers care se află în faza finală de realizare. Am oferit spre privatizare pachetul majoritar de acțiuni al societății Oltchim, angajament asumat în fața partenerilor externi încă din iunie 2011 de guvernul din acea perioadă care și-a asumat vânzarea societății până la finalul anului 2011. Guvernul Ponta a plătit salariile restante la Oltchim și a repornit combinatul. În plus, se pregătește o nouă procedură de privatizare.

Am finalizat procedurile de selectare și numire a managementului privat la un prim grup de societăți comerciale aparținând statului, dintre care la Tarom au fost desemnați deja managerii privați. Am eficientizat astfel companiile de stat cuprinse în acest program. Am eliminat din pierderile unor companii de stat și am crescut profitabilitatea altora dintre aceste societăți.

STIMULAREA MEDIULUI DE AFACERI PRIVAT PRIN MĂSURI FISCALE. Măsuri legiferați care vor intra în vigoare de la 1 ianuarie 2013:

- Introducerea TVA la incasare pentru contribuabilii cu o cifră de afaceri inferioară plafonului de 2.250.000 lei. Beneficiari - aproximativ 430.000 de plătitori de TVA, care reprezintă aproximativ 92% din numărul total al plătitorilor de TVA.
- Simplificarea declarării și plata impozitului pe câștigurile de capital prin renunțarea la declararea trimestrială și efectuarea de plăți anticipate trimestriale în favoarea declarării și plății anuale. Măsura are ca scop simplificarea administrării impozitului pe venit și încurajarea dezvoltării pieței de capital.
- Transpunerea prevederilor Directivei 2010/45/CE referitoare la emiterea facturilor, care va oferi contribuabililor securitate juridică în ceea ce privește obligațiile de facturare, prin stabilirea unor reguli clare privind informațiile cuprinse în facturi și termenul limită de emitere a facturilor în cazul tranzacțiilor transfrontaliere.

POLITICA MACROECONOMICA

Masurile de corectie macroeconomica alese in perioada 2010-2011 pentru reducerea deficitului bugetar au fost inadecvate intrucat au afectat toata populatia, si in special populatia cu venituri reduse, au crescut inegalitatea sociala, au alimentat inflatia. Mai mult, a fost subestimata importanta absorbtiei fondurilor europene ca instrument de contracarare a efectelor macroeconomice ale crizei; nivelul de cheltuieli publice ar fi putut fi protejat printr-o absorbtie de fonduri structurale si de coeziune de 1,5% - 2% din PIB anual.

Guvernul USL instalat in luna mai 2012 a continuat procesul de consolidare fiscal-bugetara de la 5,6% din PIB deficit bugetar in 2011 pe metodologia de angajamente (ESA) la sub 3% din PIB in 2012, ceea ce este o ajustare remarcabila cu atat mai mult cu cat a fost realizata intr-un an electoral. La sfarsitul acestui an, datorita in principal acestui efort de consolidare, Romania are sanse foarte mari de a iesi din procedura de deficit excesiv.

Angajamentele cu partenerii internationali au fost mentinute dar au fost implementate masuri care au atenuat efecte sociale dureroase din anii precedenti. Pe partea de cheltuieli bugetare Guvernul USL a operat doua ratiuni fundamentale legate de cresterea eficientei acestora: diminuarea risipei, care trebuie sa fie un obiectiv permanent al executiei bugetare si, decurgand din acest demers, eliberarea de resurse pentru alte nevoi, inclusiv de ordin social. Astfel s-a redus alocarea defectuoasa a banului public, fiind economisite resurse pentru reintregirea salariilor si returnarea CAS-ului retinut pensionarilor.

Provocarile de politica macroeconomica se mentin insa in anii urmatori ca efect al constrangerilor asupra cererii interne agregate, pe de o parte, si al unui mediu international neprietenos, al persistentei crizei din zona euro, pe de alta parte. Este nevoie, in acest context, de un mix potrivit de politica macroeconomica, format din :

- Reforme structurale care sa favorizeze procesul investitional ca factor determinant al cresterii economice. Prioritare sunt reformele in administrarea companiilor de stat, in colectarea veniturilor fiscale, in managementul cheltuielilor publice, in educatie si sanatate.
- Imbunatatirea substantiala a ratei de absorbtie a fondurilor structurale, cea mai ieftina sursa de finantare externa si un instrument de protejare a nivelului cheltuielilor publice in conditiile cresterii efectului de antrenare al acestora.
- Continuarea procesului de consolidare fiscal-bugetara pe cele doua trasee. Pe partea de venituri, urmarim cresterea gradului de colectare a taxelor si impozitelor prin combaterea evaziunii fiscale. Pe partea de cheltuieli, urmarim in continuare cresterea eficientei acestora.
- Cresterea ocuparii prin masuri active de creare de noi locuri de munca si de stimulare a dezvoltarii mediului de afaceri.
- Mentinerea unui nivel adecvat al stocului tampon al bugetului public.

- Un management prudent al datoriei publice.
- Fundamentarea unui ansamblu de politici macroeconomice (monetare, valutare, fiscal-bugetare) care sa previna derapaje, dezechilibre mari.

Accelerarea reformelor structurale si mobilizarea rezervelor interne mari de eficienta vor ajuta economia romaneasca sa-si fructifice potentialul de crestere economica, estimat la 3% pe an.

Guvernul Romaniei va urmari ca acest deziderat sa fie atins prin politici care sa tina seama de nevoia de a concilia eficienta economica si dezvoltarea spiritului antreprenorial cu o realitate sociala macinata de inechitati.

Politica macroeconomica interna nu poate fi dissociata de guvernanta economica in Uniunea Europeana. Romania va participa la mecanismele de coordonare a politicilor economice europene. Romania isi mentine obiectivul de aderare la zona euro fiind preocupata de convergenta reala ca o conditie necesara atingerii acestei tinte.

AGRICULTURĂ

Agricultura și dezvoltarea satului românesc sunt priorități absolute ale actualului Guvern. România a pierdut foarte mult, în urma deteriorării situației în sectorul agricol, prin distrugerea filierelor pe produse și ca urmare a divizării în milioane de exploatații de mici dimensiuni, lipsite de utilajele necesare unei agriculturi moderne și care cu greu se aliniază cerințelor pieței și unei agriculturi moderne, performante.

În acest mandat ne propunem să fructificăm potențialul agricol real al României, concomitent cu revitalizarea zonelor rurale.

Ne propunem ca sectorul agricol să devină un motor de creștere economică și o sursă de locuri de muncă pentru populația din mediul rural, odată cu garantarea veniturilor agricultorilor.

Se impune accelerarea modernizării agriculturii pentru a-i permite să asigure hrana necesară întregii populații, recâștigarea pieței interne, un nivel de trai decent fermierilor, reducerea importurilor și creșterea exporturilor de produse agro-alimente.

Guvernul USL consideră fundamentală reducerea decalajelor dintre mediul rural din România și cel din statele membre din vestul Europei.

Creșterea nivelului de trai, crearea de locuri de muncă și asigurarea accesului la serviciile de sănătate și educație publică reprezintă obiective fundamentale ale Guvernului Uniunii Social Liberale.

DIRECTII DE ACTIUNE

Dezvoltarea agriculturii și a satului românesc

- Creșterea competitivității agriculturii românești pentru a face față concurenței pe piața europeană și internațională; creșterea productivității agriculturii pentru a permite acoperirea necesarului de produse agroalimentare și creșterea exporturilor, în special de produse finite;
- Dezvoltarea sistemului de irigații, finalizarea infrastructurii primare de irigații (Canalul Siret – Baragan) și reabilitarea sistemului de îmbunătățiri funciare;
- Stabilirea filierelor pe produse – altfel, multe produse de calitate nu vor ajunge la piața sau se vor vinde la prețuri derizorii;

- Revizuirea sistemului de impozitare si combaterea evaziunii; pe termen mediu, stabilirea unei cote reduse de TVA la produse agroalimentare de bază, cu condiția asigurării spațiului fiscal necesar;
- Incurajarea agriculturii de nișă (de ex. agricultura ecologică și produse tradiționale);
- Dezvoltarea sectorului de producere a fructelor;
- Crearea platformelor de preluare, sortare, condiționare, păstrare, ambalare și analiză a legumelor și fructelor, precum și funcționarea corectă a piețelor acestora.
- Stabilirea fondului de creditare agricola si a celui mutual in agricultură;
- Identificarea de masuri menite sa conduca la dezvoltarea rolului economic al organizatiilor asociative din agricultura;
- Reforma in domeniul cercetarii si inovarii in agricultură; elaborarea unui program național de cercetare – dezvoltare agricolă pe perioada 2014 – 2020, care să fie în concordanță cu prevederile viitorului PAC;
- Adoptarea de măsuri care sa conduca la comasarea terenurilor si reducerea numarului de ferme și exploatații ;
- Revigorarea și dezvoltarea zonei montane;
- Identificarea de noi masuri de sustinere a tinerilor fermieri;
- Adoptarea de masuri pentru stabilirea unei pietei funciare functionale ☐ infiintarea unei scheme de creditare pentru achizitia de terenuri

Fonduri europene

- Accelerarea absorbtiei fondurilor europene. Este esential ca Romania sa reduca la minimum sumele ce vor fi dezangajate in final ;
- Negocierea unui buget european cat mai mare pentru agricultura si dezvoltarea rurala in perioada 2014 - 2020.
- Pregătirea și negocierea Programului National de Dezvoltare Rurala 2014 – 2020; viitorul program va asigura identificarea prioritatilor reale ale mediului rural romanesc si concentrarea fondurilor doar pe proiecte din cadrul prioritar
- Intreprinderea demersurilor necesare la nivel european pentru cresterea platilor directe astfel incat sa se reduca decalajul fata de statele membre vecine, dar si sa conduca la cresterea competitivitatii fermierilor romani in ansamblul Uniunii Europne.

Acte normative

- Simplificarea legislatiei si procedurilor – aceasta este o necesitate obiectiva, avand in vedere ca legislatia europeana agricola este deja foarte complexa, iar Romania de obicei o complica si mai mult
- Un dialog mai bun și consistent cu organizațiile producătorilor, procesatorilor și comercianților în procesul de adoptare a legislatiei din domeniu;

Reforma instituțională a Ministerului Agriculturii și instituțiilor din subordine

Aplicarea politicilor agricole comune nu se va putea realiza fara o reforma importanta in domeniul administratiei romanesti.

- Introducerea managementului modern in structura ministerului;
- Îmbunătățirea informării fermierilor privind măsurile de sprijin (măsuri de e-guvernare);
- Realizarea unei proiecții bugetare a MADR, pentru o perioadă de minim trei ani și cu perspectivă aferentă perioadei 2014-2020. Programul pentru agricultură va reflecta nevoile de finanțare ale sectorului astfel încât să se poată realiza o planificare multianuală a bugetului
- Eficientizarea activității agențiilor prin comasarea acestora;
- Asigurarea de personal suficient, bine pregatit si remunerat corespunzator.
- Implicarea treptată a organizațiilor profesionale reprezentative în derularea plăților, ca o măsură de responsabilizare a acestora.

Camerele agricole

- Transformarea lor în furnizori de consultanță pentru fermieri și tineri întreprinzători în mediul rural;
- Elaborarea cadrului legal necesar pentru ca acestea să își poată asigura autofinantarea;
- Îndeplinirea rolului Camerelor Agricole așa cum sunt definite acestea pentru a îndeplini cerintele la nivel național si european.

Toate aceste deziderate se vor realiza prin:

- întărirea capacității instituționale;
- utilizarea eficientă a resurselor naturale
- formarea și educația profesională continuă;
- întărirea capacității de prognoză, cu estimarea corectă a evoluțiilor sectorului agricol;
- dezvoltarea cercetării și inovării în domeniu;
- emiterea de avize științifice consultative după caz.

VIITORUL AGRICULTURII ȘI SATULUI ROMÂNESC

- Readucerea agriculturii pe locul dat de potențialul și tradiția ei;
- Asocierea în agricultură va atinge nivelul necesar promovării unei agriculturi performante, bazate pe cererea pietei europene si internationale;
- Dezvoltarea zootehniei și creșterea ponderii acesteia în totalul producției agricole este prioritară;

- Promovăm și susținem produsele ecologice și tradiționale românești;
- MADR va avea o structură administrativă funcțională și depolitizată;
- Agricultorii vor fi informați și pregătiți profesional prin programe dedicate în PNDR ;
- Organizațiile patronale vor juca un rol mai important în luarea deciziilor în agricultură;
- Creșterea rolului jucat de agricultori astfel încât aceștia să aibă posibilitatea de a influența decisiv politicile agricole;
- Creșterea suprafețelor irigate prin măsuri de stimulare a utilizării eficiente a apei și prin facilitarea accesului agricultorilor la un preț rezonabil al energiei electrice;
- România poate deveni din piață de desfacere un jucător pe piața internațională;
- Procedurile de acordare a fondurilor agricole europene vor fi simplificate pentru a facilita accesul beneficiarilor.
- Se va redefini rolul turistic, dar nu numai, al satului românesc.

APĂRARE

Politica de apărare a Guvernului României în perioada 2013-2016, va asigura elementele de continuitate strategică pe dimensiunea NATO, UE și a Parteneriatelor strategice, în mod deosebit Parteneriatul Strategic pentru secolul XXI cu SUA, va genera condițiile creșterii capacității operaționale a forțelor și va asigura implementarea unui model de management al resurselor umane care să permită dezvoltarea motivării profesionale și evoluția în carieră.

Directii de acțiune:

- Continuarea participării la operațiile internaționale pentru onorarea angajamentelor asumate la NATO și UE;
- Îndeplinirea responsabilităților ce decurg din calitatea de membru NATO și UE pentru asigurarea capabilităților necesare îndeplinirii nivelului de ambiție politico-militar al celor două organizații;
- Angajarea activă la proiectele din cadrul inițiativelor “Smart Defence/NATO” și “Pooling and Sharing/UE”;
- Îndeplinirea obligațiilor asumate prin Parteneriatul strategic cu SUA, inclusiv cele determinate în baza prevederilor Legii nr.290/2011 privind amplasarea unor elemente ale Scutului Antirachetă al SUA/NATO pe teritoriul României;
- Creșterea contribuției la asigurarea securității și stabilității regionale;
- Participarea activă la procesele decizionale în cadrul Alianței Nord - atlantice și al Uniunii Europene;
- Revizuirea cadrului normativ specific domeniului apărării, managementului carierei militare, salarizării și sistemului de pensii ocupaționale pentru militari;
- Elaborarea documentelor de planificare conform legii, Cartei Albe a Apărării și Strategiei Militare a României, printr-o revizuire strategică a apărării;
- Revizuirea structurii de conducere a ministerului;
- Creșterea calității vieții personalului Armatei României, în acord cu realitățile economice și sociale interne și cu statutul de stat membru NATO și UE, concomitent cu sporirea atractivității profesiei militare;
- Reorganizarea sistemului medical propriu în corelare cu nevoile operaționale și sistemul național de sănătate;
- Modernizarea sistemului de învățământ militar;
- Restabilirea capacității operaționale a Armatei României, având la bază principiile procesului de planificare a apărării în cadrul NATO, pentru dezvoltarea unei structuri de forțe și optimizarea actului decizional în baza unui Plan Multianual de refacere și consolidare a capacității operaționale a Armatei României;
- Creșterea alocațiilor bugetare pentru apărare în vederea realizării capacității operaționale și sustenabile;

- Reanalizarea programelor de achiziții și înzestrare în raport cu resursele financiare la dispoziție și nevoile operaționale;
- Realizarea graduală a capacității de apărare aeriană prin programul „Avion multirol”;
- Eficientizarea administrării patrimoniului ministerului;
- Clarificarea situației Regiei autonome Compania română de aviație „Romavia”;
- Stimularea producției interne a industriei de apărare autohtone, conform cerințelor Armatei și standardelor NATO și UE.

APE ȘI PĂDURI

Politicile în domeniul apelor și pădurilor vor urmări gestionarea durabilă și eficiența a resurselor naturale în scopul creșterii beneficiilor economice ale populației, fără periclitarea dreptului constituțional la un mediu sanatos, asigurarea unui management durabil al apelor, inclusiv prevenirea riscului și diminuarea efectelor calamităților naturale pentru creșterea gradului de siguranță a cetățenilor și asigurarea unui management durabil al pădurilor și al faunei cinegetice.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

Managementul resurselor de apă și al riscului la inundații

- Gospodărirea durabilă a resurselor de apă, protecția împotriva inundațiilor, asigurarea monitoringului adecvat hidro-meteorologic, protecția surselor de apă, îmbunătățirea calitatii apei până la atingerea stării bune a apelor și perfecționarea cadrului legislativ, a metodologiilor, normelor și reglementărilor din domeniile gospodării apelor, meteorologiei și hidrologiei.
- Integrarea elementelor de protecție a apelor în politicile sectoriale dezvoltate la nivelul Uniunii Europene, în particular Politica Agricolă Comună, energia și schimbările climatice.
- Îmbunătățirea infrastructurii de gospodărire a resurselor de apă, pe bazine hidrografice, în scopul asigurării, în condiții de siguranță, a cerințelor de apă pentru populație, irigații, industrie, zootehnie.
- Reducerea vulnerabilității la efectele schimbărilor climatice prin îmbunătățirea capacității de răspuns la nivel central, regional și local în situații de urgență generate de inundații ori secetă, prin concentrarea acțiunilor în special în zonele în care cetățenii sunt deosebit de vulnerabili și/sau ecosistemele sunt expuse riscului unor asemenea efecte.
- Satisfacerea cerințelor Directivei Cadru privind Apa a Uniunii Europene în vederea atingerii stării ecologice bune a apelor.
- Realizarea proiectelor de investiții de alimentare cu apă, canalizare și stații de epurare ape uzate orăștinești în scopul implementării directivelor europene în domeniul apelor, în vederea respectării angajamentelor europene și internaționale în acest domeniu.
- Implementarea strategiei naționale de management al riscului la inundații pe termen mediu și lung în scopul prevenirii și reducerii riscului la inundații al populației și a creșterii gradului de siguranță a cetățenilor și a bunurilor.

- Amenajarea bazinelor hidrografice în scopul diminuării efectelor inundațiilor și al secetei hidrologice.
- Îmbunătățirea prognozelor, creșterea timpilor de reacție a autorităților implicate, precum și îmbunătățirea exploatării coordonate a acumulărilor.

Administrarea sistemului național de meteorologie

- Îmbunătățirea prognozelor, integrarea acestora cu prognozele hidrologice în scopul cunoașterii și prognozării unor fenomene complexe și conjugate precum și eficientizarea fluxului informațional către populație și factori de decizie, la nivel central și local.
- Asigurarea monitorizării meteorologice și hidrologice în scopul asigurării protecției vieții și a bunurilor materiale.
- Emiterea de prognoze, atenționări și avertizări, precum și prognoze, atenționări și avertizări integrate hidro-meteorologice în vederea informării populației și a factorilor de decizie, pentru prevenirea și/sau diminuarea efectelor datorate fenomenelor meteorologice periculoase.

Protecția și gestionarea durabilă a pădurilor și faunei cinegetice

Gestionarea durabilă a pădurilor și faunei cinegetice, în scopul creșterii contribuției acestora la îmbunătățirea calității vieții și asigurarea dezvoltării durabile, creșterea potențialului economic și ecologic al pădurilor, intensificarea eforturilor de protecție a pădurilor printr-o administrare adecvată precum și îmbunătățirea cadrului legislativ în domeniile silvic și cinegetic.

- Aprobarea unei strategii forestiere naționale și Revizuirea Programului Forestier Național în scopul unui management durabil al pădurii.
- Elaborarea unui Program Național de Impadurire care să aibă ca principal obiectiv creșterea suprafețelor împadurite ca suport al adaptării la efectele schimbărilor climatice (stabilizare terenuri, îmbunătățirea ciclului apei în natură, combaterea deșertificării, creșterea capacității de absorbție a emisiilor de gaze cu efect de seră).
- Intocmirea unui Inventar Forestier Național în scopul unei bune cunoașteri a resurselor silvice și crearea cadrului necesar în vederea realizării lucrărilor de Cadastru pentru Fondul Forestier Național.
- Realizarea lucrărilor de amenajare complexă a bazinelor hidrografice torențiale precum și împădurirea terenurilor degradate și crearea de perdele forestiere.
- Dezvoltarea rețelei de accesibilizare a Fondului Forestier Național.
- Promovarea certificării forestiere în Fondul Forestier Național în scopul creșterii potențialului economic și ecologic al pădurilor.
- Eficientizarea actului de control privind respectarea regimului de utilizare a resurselor pădurii.
- Utilizarea durabilă a resurselor cinegetice.

- Promovarea utilizării și valorificării produselor secundare și a serviciilor oferite de ecosistemele forestiere.

Piscicultura

- Activități durabile de pescuit precum și acvacultura competitivă economică cu respectarea principiilor ecologice.
- Dezvoltarea infrastructurii în vederea eficientizării economice a pescuitului comercial.
- Crearea cadrului necesar pentru dezvoltarea acvaculturii cu scopul creșterii aportului acestei activități la circuitul economic și al scăderii presiunii exercitate de cererea de produse pescarești pe resursa piscicolă naturală.

BUGET

- Un ritm mediu anual de creștere economică de 3% în perioada 2013-2016.
- Menținerea deficitului bugetar pe sistem ESA sub 3% din PIB până în 2016, respectând criteriul stabilit de Tratatul de la Maastricht.
- Atingerea unui deficit bugetar structural de 0,7% din PIB în 2014 și menținerea la acest nivel în 2015 și 2016.
- Menținerea ponderii datoriei publice totale în PIB la un nivel sustenabil, semnificativ mai mic decât nivelul de 60% din PIB fixat prin Tratatul de la Maastricht.
- Realizarea unei Strategii de management a datoriei publice după model polonez, transpusă prin lege, care să includă măsuri automate de ajustare în cazul depășirii unor praguri ale datoriei.
- Realizarea tuturor pașilor necesari pentru trecerea, odată cu bugetul anului 2014, la programare bugetară multianuală conform bunelor practici internaționale în domeniu.
- Vom continua acordurile cu partenerii externi (Uniunea Europeană, Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială) și vom respecta prevederile acestora.
- Gestionarea finanțelor publice va fi caracterizată prin predictibilitate, transparență, reguli și proceduri clare în toate segmentele acestora, atât la nivel central, cât și la nivel local.

COMUNICAȚII

Deoarece scopul principal al integrării tehnologiilor digitale în economia și societatea românească este de a stimula inovația și creșterea economică, îmbunătățind în același timp calitatea vieții de zi cu zi a cetățenilor și a întreprinderilor, principalele obiectivele ale programului de guvernare a USL pentru perioada 2013 – 2016 vizează implementarea prevederilor europene cu privire la Agenda Digitală, alinierea la cadrul legislativ cu privire la comunicații în banda largă, accesul la informații publice, identitate electronică, protecția datelor cu caracter personal, precum și implementarea soluțiilor de interoperabilitate în conformitate cu cadrul european.

Adoptarea și implementarea rapidă a măsurilor aferente domeniului tehnologiei informației și comunicațiilor din Agenda 2020 a Uniunii Europene se va realiza prin elaborarea și punerea în practică a „**Strategia națională privind Agenda Digitală pentru România**”. Această viziune strategică națională unică va fi anvelopa tuturor strategiilor sectoriale și a planurilor naționale specifice priorităților de dezvoltare în domeniu. O astfel de abordare asigură o coordonare unitară a celor șapte piloni cuprinși în Strategia europeană Agenda Digitală pentru Europa. În acest scop se va institui un mecanism de coordonare și monitorizare internă, la nivelul Guvernului României, pentru armonizarea între diferitele politici și strategii sectoriale propuse în cadrul Agendei Digitale.

Pentru monitorizarea și evaluarea efectelor măsurilor prevăzute în strategie și pentru îmbunătățirea sau corectarea acestora se va institui unui dialog periodic cu reprezentanții societății civile și mediului de afaceri.

În vederea asigurării dreptului la informare nediscriminatorie a cetățenilor se va asigura cadrul legal pentru trecerea la televiziunea digitală terestră, precum și implementarea unui proiect pilot pentru transmiterea programelor naționale de televiziune în format digital.

Pentru liberalizarea serviciilor postale, a serviciului universal postal, și a modernizării serviciilor CN Posta Română se va asigura cadrul legal adecvat.

DIRECTII DE ACTIUNE

e-Guvernare, Interoperabilitate, Cloud Computing, Media Sociale

E-Guvernarea implică mai mult decât sisteme informatice, aceasta implică regândirea organizațiilor și proceselor astfel încât serviciile publice să fie livrate mai eficient. e-Guvernarea permite cetățenilor, mediului de afaceri și organizațiilor publice să-și atingă obiectivele mai ușor, mai rapid și la un cost mai mic. Asigurarea interoperabilității sistemelor va încuraja semnificativ furnizarea de servicii publice electronice prin guvernare și procese adecvate, în conformitate cu politicile și obiectivele Uniunii Europene și prin schimb securizat de informații.

- Realizarea interoperabilitatii la nivel national, coordonata cu UE, pentru eficientizarea activitatilor publice in sensul orientarii pe servicii electronice si centrate pe evenimentele din viata unui cetatean.
- Susținerea unei sistem de coordonare instituțional care sa asigure aplicarea cadrului de interoperabilitate, asa cum este agreat la nivel european din punct de vedere strategic si organizational.
- Sustinerea cooperarii dintre institutiile publice pentru aliniere si interconectare în vederea realizării si implementării serviciilor publice trans-europene
- Implementarea unui sistem centralizat de autentificare și identificare unică a utilizatorilor (certificat digital, one time password, amprenta digital, etc)
- Implementarea tehnologiilor de tip Cloud la nivelul institutiilor publice prin crearea unei platforme centralizate, scalabile și dinamice care să ofere servicii IT de calitate cu costuri reduse, la un nivel de securitate la standarde europene. Cloud Governamental va imbina un concept particular al unui Cloud Hibrid - o zona de Cloud Public destinata relatiei cu cetatenii in contextul e-Guvernarii (eficientizeaza costurile de dezvoltare e-Gov) si o zona sensitiva de Cloud Privat destinata interoperabilitatii organizatiilor guvernamentale
- Implementarea monitorizarii serviciilor de cloud, definirea unui cadru legislativ si a normelor metodologice pentru furnizarea de servicii de tip cloud si implementarea masurilor de evaluare a vulnerabilitatilor si a testelor de penetrare pentru arhitecturile de cloud computing.
- Aplicarea initiativei europene Open Data - punerea la dispozitia publicului de date accesibile, reutilizabile si redistribuibile in mod liber, fara a tine cont de restrictii de tipul drepturi de autor (copyright), patente sau alte mecanisme de control (open data) printr-un portal de tip open-data guvernamental
- Promovarea si aplicarea tehnologiilor de procesare inovativa a sistemelor de tip big data pentru a asigura optimizarea procesele de luare a deciziilor si pentru a facilita analiza informatiilor din administratia publica
- Simplificarea procedurilor administrative prin promovarea de platforme electronice pentru facilitarea schimburilor de documente la nivelul administratiei publice centrale, regionale si locale
- Implementarea controalelor de securitate în conformitate cu cele mai bune practici în domeniu și a reglementarilor naționale și Europene privind protectia datelor cu caracter personal, precum și auditarea periodica (anuala) a acestora, reprezintă un prim pas în sporirea increderii cetatenilor în sistemele de guvernare electronic
- Revizuirea legislatiei in domeniu privind identificarea electronica, semnatura electronica, marca temporala si utilizarea documentelor in forma electronica.
- Dezvoltarea unui cadru strategic privind combaterea criminalitatii informatice si de crestere a increderii cetatenilor in utilizarea tehnologiei informatiei.

- Promovarea și implementarea sistemelor colaborative online, instrumentelor și serviciilor electronice participative la initiative publice sau guvernamentale pentru persoane și mediul de afaceri
- Stimularea cetățenilor în sensul generării de conținut digital relevant pentru România și contribuției în medii digitale colaborative (Romania on-line)
- Eficientizarea activității centrelor de date și dezastru, servicii informatice și suport pentru realizarea mediului comun informational al instituțiilor administrației publice care să permită accelerarea semnificativă a proceselor de luare a deciziilor la nivel central, sectorial și teritorial prin utilizarea mai eficientă a sistemelor TIC de planificare și suport de decizie.

TIC în slujba Educației, Sănătății și Culturii

- Formarea de competențe digitale de bază pentru cetățenii României cu accent pe categoriile dezavantajate (persoanelor de vârstă a 3-a, persoane cu dizabilități etc.)
- Susținerea, în colaborare cu Ministerul Educației, a metodelor inovative de integrare a resurselor educaționale de tip web 2.0 și a resurselor educaționale deschise în procesul de învățare
- Publicarea și diseminarea patrimoniului cultural digital al României: biblioteci publice, muzee, obiective culturale. Asigurarea accesului facil la informații culturale on-line
- Asigurarea, în colaborare cu Ministerul Educației, de programe de formare continuă a profesorilor pentru convergența cu ritmul tehnologic
- Susținerea organizării concursurilor naționale de conținut digital educațional pentru învățământul preuniversitar
- Susținerea informatizării complete a unităților educaționale și serviciilor administrative din învățământ la toate nivelurile
- Susținerea de inițiative de promovare a aplicării și interoperabilității soluțiilor de e-sănătate la nivel național și european (sisteme informatice din spitale, sisteme informatice laboratoare, aplicații pentru medicii de familie, etc), sisteme informatice administrative (contabilitate, resurse umane, etc) și sisteme naționale e-sănătate (statistică, CNAS, DSP)
- Asigurarea condițiilor de mobilitate a informației medicale în format electronic în cadrul organizațiilor din sistemul de ocrotire a sănătății

E-commerce, TIC și cercetare –dezvoltare –inovare

- Promovarea mecanismelor moderne de e-commerce, m-commerce, m-wallet și NFC prin alinierea la reglementările europene
- Încurajarea comercianților în folosirea canalelor de vânzare electronice: e-commerce, m-commerce, atât pe piața internă, cât și în afara țării
- Inițierea de programe de cercetare-inovare în domeniul IT&C cu un caracter predominant aplicativ, bazate pe nevoile industriei

- Introducerea specializării inteligente (smart specialisation) ca o condiție prealabilă de finanțare a activităților de cercetare din sectoarele selectate ca fiind prioritare pentru România. Asigurarea de mecanisme de tip clustere de inovare și poli de competitivitate pentru creșterea regională
- Stimularea investițiilor private în domeniul cercetării-inovării în scopul creșterii ponderii produselor și serviciilor inovative în economia României, pentru asigurarea competitivității și stimulării productivității
- Implementarea de proiecte în cadrul programului Connecting Europe, atât în domeniul infrastructurii de comunicații electronice, cât și în ceea ce privește dezvoltarea de servicii electronice.

Bandă largă și infrastructura de servicii digitale

Obiectivul general este acela de a îmbunătăți disponibilitatea serviciilor în bandă largă pentru cetățenii români și întreprinderile din zonele rurale, prin realizarea unei infrastructuri de bandă largă (rețele de distribuție), urmărind totodată încadrarea în gradul de acoperire și standardele de calitate adoptate la nivelul UE. Această măsură va avea un impact direct asupra reducerii decalajului digital, promovarea mediului concurențial în piața serviciilor IT&C, accelerarea proceselor de trecere la societatea informațională în România, creșterea coeziunii și incluziunii sociale.

- Elaborarea unui pachet de acte normative și legislative, care să încurajeze dezvoltarea infrastructurii în bandă largă și să asigure un cadru concurențial;
- Asigurarea unui cadru instituțional unitar, care să permită o coordonare eficientă a investițiilor din domeniul infrastructurilor de comunicații, în care să fie implicați toți actorii importanți;
- Modernizarea rețelelor de broadband (NGA-FTTH) – prin care se urmărește îmbunătățirea tuturor rețelelor de comunicații de bandă largă, astfel încât să asigure cerințele tehnice impuse de noul set de aplicații generate în conformitate cu Agenda Digitală 2020.

Înființarea în directă coordonare a Primului-ministru a Departamentului pentru Servicii Online și Design, având ca principale responsabilități:

- a) Să *conducă* procesul de transformare și inovare al serviciilor online furnizate de către Guvernul României;
- b) Să *planifice*, să dezvolte și să implementeze inițiative având drept scop informarea corectă și transparentă a publicului asupra modului de lucru al administrației publice;
- c) Să *îmbunătățească* gradul de implicare a cetățenilor în procesul de luare a deciziilor în vederea livrării unor servicii publice de calitate;

- d) Să *coordoneze* eforturile pentru realizarea unui portal unic de recrutare pentru posturile vacante finanțate de la bugetul de stat și bugetele locale, precum și alte inițiative privind transparența și integritatea administrației publice;
- e) Să *realizeze* centralizarea datelor primare privind personalul angajat în administrația publică, a celor privind cheltuielile publice, precum și alte inițiative de agregare a datelor produse de entitățile publice;
- f) Să *conducă* eforturile privind datele deschise (*open data*), împuternicind cetățenii să identifice, să descarce și să utilizeze seturi de date publice generate sau deținute de către administrația publică;
- g) Să *monitorizeze* implementarea proiectelor de e-Guvernare, Parteneriatul pentru Guvernare Deschisă (*Open Government Partnership*), strategia privind Agenda Digitală a Uniunii Europene, precum și să sprijine instituțiile publice implicate;
- h) Să *urmărească* procesul de definire și implementare a unei identități vizuale unitare la nivelul administrației publice centrale și, totodată, a unei prezențe unitare în mediul online a entităților de stat, inclusiv implementarea domeniului *gov.ro* la nivelul întregului sistem public.

CULTURĂ

Misiunea principală a politicilor culturale rezidă, pe de o parte, în sporirea capacității de inventariere, conservare, restaurare și punere în valoare a patrimoniului cultural național și local, iar pe de altă parte în susținerea celor mai semnificative forme de creativitate artistică, precum și a industriilor culturale celor mai competitive. Metoda prin care se urmărește realizarea acestei misiuni este reprezentată de sprijinirea colectivităților locale în creșterea capacității instituționale, bugetare și tehnice de încurajare, gestiune, protecție și promovare a expresiilor culturale locale și a creativității individuale. Acest sprijin are în vedere facilitarea formelor de acces atât la fondurile publice, cât și la programele europene dedicate patrimoniului cultural, industriilor culturale sau dezvoltării regionale și turismului.

Cultura națională este expresia cea mai cuprinzătoare a identității naționale înțeleasă în profunzimea și diversitatea ei istorică, iar patrimoniul cultural reprezintă cea mai importantă zestre pe care națiunea o poate aduce în spațiul comun european. În această etapă, prezervarea patrimoniului construit este principala urgență a politicilor culturale. Protejarea și cunoașterea patrimoniului cultural național, de o diversitate unică în Europa, trebuie să devină o prioritate pentru întreaga societate românească, prin introducerea acestei teme în educația formală și informală. Pe această cale, cultura va deveni un bun public constitutiv al cetățeniei democratice, deopotrivă națională și europeană. Tocmai de aceea, propunem o viziune care să conducă la o valorificare intensivă și extensivă a patrimoniului cultural material și imaterial al României.

Obiective fundamentale

- Elaborarea, supunerea spre dezbatere publică și promovarea legislativă a Codului Patrimoniului Cultural, în vederea realizării unei protecții efective și eficiente a patrimoniului cultural și a introducerii sale în circuitul național și internațional.
- Instituirea Sistemului Național de Educație și Formare în domeniul patrimoniului construit, cu integrarea mecanismului de atestare a specialiștilor și experților în domeniu.
- Finalizarea inventarierii și clasării patrimoniului național construit și mobil și întărirea dispozitivului legal și a mijloacelor administrative de salvare, protejare și punere în valoare a monumentelor istorice și de arhitectură, ca și a siturilor și ansamblurilor urbane și a monumentelor de for public.
- Constituirea Fondului Patrimoniului Național, instituție publică ce urmează să preia în administrare, să restaureze, să conserve și să pună în valoare monumentele istorice și de arhitectură cu un statut incert al proprietății sau aflate în proprietate

privată ori în administrarea autorităților locale și care se află în stare de abandon și degradare.

Direcții de acțiune

- Pregătirea documentului de fundamentare în vederea demarării negocierilor cu Comisia Europeană pentru Programul Operațional Sectorial Cultură-Patrimoniul-Educație, în colaborare cu Ministerul Educației și Ministerul Fondurilor Europene.
- Reînstituirea programului „Patrimoniului în pericol” destinat muzeelor etnografice în aer liber pe bază de cofinanțare cu contribuție privată, mecenat și sponsorizări.
- Inițierea procedurilor de înscriere a Ansamblului monumental „Calea Eroilor” de la Târgu-Jiu pe Lista Patrimoniului Mondial UNESCO, contribuind astfel la promovarea și recunoașterea valorilor culturale române la nivel internațional.
- Demararea unui proiect complex de rezolvare a situației ansamblului Cetăților dacice din Munții Orăștiei, sit aflat pe Lista Patrimoniului Mondial din 1999 datorită valorii sale excepționale din punct de vedere istoric și cultural.
- Promovarea ceramicii de Horezu, ca element de patrimoniu imaterial național, dată fiind înscrierea acesteia pe lista UNESCO a Patrimoniului Cultural Imaterial.
- Încurajarea și sprijinirea cercetărilor în domeniul patrimoniului imaterial din România, prin inventarierea elementelor de patrimoniu și finalizarea celui de-al II-lea volum din *Patrimoniul cultural imaterial din România. Repertoriu II*, precum și adoptarea unor noi acte normative pentru protejarea patrimoniului imaterial în acord cu Convenția UNESCO pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial din 2003.
- Elaborarea proiectului și constituirea colecțiilor pentru un „Muzeu al comunismului”, ce va ilustra viața cotidiană sub socialismul de stat, cultura materială, represiunea și formele de rezistență.
- Proiectarea unei săli de concerte la standarde internaționale în București ce urmează să devină centrul de referință pentru Festivalurile Enescu.
- Susținerea sistematică și continuă a participării românești la evenimente culturale de talie internațională (Bienala de la Veneția, Salonul Internațional al Cărții etc.).
- Dezvoltarea parteneriatului public-privat în domeniul industriilor artistice (media, publicitate, design, modă etc.).
- Întregirea misiunii Institutului Național al Patrimoniului cu o dimensiune de formare continuă și de atestare a profesioniștilor patrimoniului național.
- Constituirea, pe lângă Institutul Național al Patrimoniului, a unui Centru Național de Restaurare care să grupeze profesioniști ai restaurării și ai meșteșugurilor de artă și care să fixeze standardele naționale pentru intervențiile asupra monumentelor și obiectelor de patrimoniu mobil.
- Prezervarea și dezvoltarea meseriilor artistice în cadrul unui program realizat în comun cu Ministerul Educației.

- Dezvoltarea, în parteneriat cu Ministerul Educației, a educației artistice și culturale la nivelul învățământului preuniversitar, precum și a cercetării științifice în domeniul patrimoniului la nivelul învățământului universitar.
- Lansarea proiectului *Repertoriului Național al Monumentelor Istorice* în cooperare cu Academia Română.
- Clarificarea legislativă și sporirea rigorii reglementărilor în materia proprietății literare și artistice.
- Elaborarea și implementarea, în parteneriat cu Primăria Generală a Municipiului București și cu Primăria Sectorului 3, a proiectului integrat „Centrul istoric al Capitalei”, pentru constituirea unei arii culturale protejate, punerea în valoare a monumentelor istorice și a patrimoniului arhitectural, a industriilor și meșteșugurilor artistice.
- Sprijinirea creației artistice contemporane prin susținerea taberelor de creație, organizarea de expoziții și evenimente culturale în parteneriat cu Institutul Cultural Român.
- Susținerea industriei cinematografice românești pentru a-și întări competitivitatea pe plan internațional.
- Sprijinirea Bisericilor pentru introducerea sistemelor de securitate în lăcașurile de cult ce adăpostesc obiecte mobile de patrimoniu.

DEZVOLTARE ȘI ADMINISTRAȚIE

CONTEXT

- În ultimii ani am asistat în mod continuu la un proces de centralizare a competențelor la nivelul ministerelor, această acțiune având drept consecințe directe:
  - Subfinanțarea serviciilor publice gestionate de autoritățile locale, (educație, sănătate, asistență socială, infrastructura publică de apă, canalizare, drumuri etc.);
  - Gestionarea programelor naționale pe criterii exclusiv politice, lipsită de transparență;
  - O aparentă descentralizare, realizată doar la nivel formal, dar fără suport financiar;
  - Intensificarea controlului politic asupra primarilor și președinților de consilii județene, prin acordarea resurselor financiare doar pe criterii de apartenență politică și nu pe criterii de analiză a nevoilor comunităților locale;
  - Accentuarea birocrăției la nivelul autorităților publice locale.
- Lipsa totală a prioritizării investițiilor publice și a unei strategii la nivel național, care să conțină elemente și criterii bine definite de finanțare a acestora a accentuat decalajele existente între mediul rural și mediul urban, între județe cât și între regiuni.

**Argument privind
înființarea MINISTERULUI
DEZVOLTĂRII REGIONALE
ȘI ADMINISTRAȚIEI
PUBLICE**

NECESITATE

- Deoarece administrația locală este sistemul public cel mai apropiat de cetățean și ca atare are nevoie de toate pârghiile și competențele necesare în vederea prevenirii, identificării și rezolvării problemelor omului.
- Deoarece dezvoltarea regională nu se poate realiza fără autoritățile locale.
- Deoarece se impune îmbunătățirea cadrului legislativ corelat cu realitățile și nevoile colectivităților locale.
- Deoarece se impune existența unei STRATEGII coerente de dezvoltare atât regională cât și națională care să ofere standardele de civilizație și

confort pentru toți cetățenii României

OBIECTIVE

- Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene, prin simplificarea procedurilor de depunere, evaluare, implementare și verificare a proiectelor.
- Reorganizarea administrativ teritorială prin crearea cadrului instituțional pentru funcționarea regiunilor administrativ teritoriale.
- Elaborarea unui plan strategic de dezvoltare pentru :
  - reducerea decalajelor de dezvoltare în scopul atingerii mediei europene pentru toate regiunile de dezvoltare,
  - recuperarea accelerată a întârzierilor în domeniul economic și social a zonelor mai puțin dezvoltate, ca urmare a unor condiții istorice, geografice, economice, sociale, politice și preîntâmpinarea producerii de noi dezechilibre.
- Prioritizarea investițiilor publice destinate satului românesc în sensul finanțării prioritare a unui pachet minim obligatoriu de investiții publice de tipul: *școală, biserică, dispensar medical și farmacie, bibliotecă și cămin cultural, apă și canalizare, drumuri locale, iluminat public, salubritate, mașină de pompieri, ambulanță, târg comunal* etc. care să asigure un standard minim obligatoriu de civilizație și confort.
- Continuarea reformei în administrația publică cu accent pe creșterea autonomiei colectivităților locale prin declanșarea reală a procesului de descentralizare, cu respectarea principiului subsidiarității.
- Armonizarea legislației care guvernează administrația publică în vederea eficientizării actului administrativ.
- Introducerea unui sistem de indicatori de evaluare a modului de funcționare a tuturor instituțiilor din administrația publică, atât de la nivel central cât și local, prin utilizarea standardelor de calitate și de cost a tuturor serviciilor publice. Revizuirea tuturor normelor de funcționare și reglementare a administrației, în așa fel încât activitatea administrației publice să fie măsurabilă și eficientă.
- Operaționalizarea conceptului de „ghișeu unic” și a sistemelor de guvernare electronică pentru reducerea birocrăției, a costurilor de funcționare a sistemului administrației publice și extinderea accesului cetățenilor la informațiile publice de interes național și local.

DIRECȚII DE ACTIUNE

1. Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene.
2. Prioritizarea investițiilor și lucrărilor publice în contextul unei dezvoltări regionale durabile și echilibrate.
3. Regionalizare și descentralizare administrativă și financiară.

4. Modificarea legislației în vederea eficientizării și debirocratizării administrației publice.
  5. Promovarea unor politici stimulative pentru stimularea performanței profesionale a personalului din administrația publică.
1. **Creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene**
    - Analiza urgentă a tuturor sumelor disponibile în cadrul programelor cu finanțare europeană și realocarea acestora în vederea finanțării proiectelor aflate în listele de rezervă.
    - Reinstituirea rolului strategic al Consiliului de Dezvoltare Regională. De asemenea, implementarea strategiilor locale / județene / regionale, prin prioritizarea proiectelor de la nivelul UAT-urilor care să conducă la o dezvoltare regională echilibrată.
    - Promovarea de acte normative pentru:
      - reducerea birocrăției în sensul eliminării avizelor și acordurilor la faza de pregătire a proiectelor, având ca sursă de finanțare fonduri publice și/sau europene, și înlocuirea acestora cu avize de principiu, precum și scutirea de orice taxe a acestora.
      - Reglementarea clară a atribuțiilor și responsabilităților fiecărei instituții implicate în gestionarea și controlul fondurilor europene pentru eliminarea supracontrolului sau lipsa de control în anumite cazuri.
      - Impunerea unui cadru unic de accesare și rambursare, indiferent de Program / AM / - documentații tehnico-economice, avize, natura cheltuielilor eligibile, contribuții la co-finanțarea proiectelor, cereri de finanțare, rapoarte de progres etc.
      - Impunerea de termene mai scurte pentru rambursarea cheltuielilor și pentru încheierea de acte adiționale la contractele de finanțare.
      - Accelerarea procesului de achiziții publice din fonduri europene prin introducerea noțiunii de prioritate maximă a publicării documentațiilor de atribuire în SEAP a acestora.
      - Introducerea unor măsuri de prevenire a corecțiilor financiare prin standardizarea documentațiilor de atribuire, inclusiv a caietelor de sarcini și introducerea standardelor de cost și calitate pentru toate tipurile de achiziții (servicii, lucrări, furnizare produse).
  2. **Prioritizarea investițiilor și lucrărilor publice în contextul unei**
    - Elaborarea unui plan strategic unitar de dezvoltare, care va avea ca obiectiv principal reducerea decalajelor intra și inter regionale.
    - Prioritizarea investițiilor publice în cadrul planului strategic de dezvoltare și stabilirea unor indicatori măsurabili, în corelare cu

**dezvoltări
regionale durabile
și echilibrate**

alocările financiare existente și defalcarea acestora pe fiecare regiune și județ.

- Se vor realiza și continua următoarele programe:
  - Programul „Satul Românesc” – finanțarea prioritară a unui pachet minim obligatoriu de investiții publice de tipul: *școală, biserică, dispensar medical și farmacie, bibliotecă și cămin cultural, apă și canalizare, drumuri locale, iluminat public, salubritate, mașină de pompieri, ambulanță, târg comunal* etc. care să asigure un standard minim obligatoriu de civilizație și confort.
  - Programul pentru dezvoltarea durabilă a orașelor mici și mijlocii.
  - Program pentru stimularea dezvoltării marilor aglomerații urbane prin măsuri instituționale și legislative.
  - Program de modernizare a drumurilor județene pentru asigurarea accesibilității la rețelele de transport naționale și europene.
  - Programe de construcții de locuințe:
    - Pentru tineri
    - Pentru unele categorii socio-profesionale (medici, profesori etc.)
    - Locuințe sociale
  - Programe de reabilitare termică a clădirilor de locuit și de reducere a riscului seismic.
  - Continuarea programului „Termoficare 2006-2015”.
  - Alte programe aflate în derulare, necesare și oportune.
- Continuarea în vederea finalizării proiectelor începute și neterminate, care se înscriu într-unul din programele ministerului, în baza unor priorități și criterii ce vor fi aprobate după consultarea beneficiarilor.

**3. Regionalizare și
descentralizare
administrativă și
financiară**

- Definitivarea unui calendar riguros privind descentralizarea administrației publice care să conțină:
  - repartizarea responsabilităților între administrația publică centrală pe de-o parte și cea regională și locală, de cealaltă parte.
  - realizarea transferului de competențe în cadrul unui proces stabil și transparent.
  - evitarea dezechilibrelor financiare.
  - asigurarea continuității furnizării serviciilor publice.
- Modificarea tuturor actelor normative cu privire la administrația publică locală în vederea creării cadrului instituțional necesar descentralizării: Legea 215/2001 a administrației publice locale, Legea

273/2006 privind finanțele publice locale, Legea 340/2006 a instituției prefectului, Legea 393/2004 a statutului aleșilor locali, Legea 95/2006 a descentralizării, Legea 315/2004 a dezvoltării regionale etc.

- Procesul de descentralizare trebuie să se realizeze pe trei nivele: local (comune, orașe, municipii), județean și regional, astfel încât majoritatea serviciilor deconcentrate din județe să devină instituții de interes județean/local în coordonarea/subordinea autorităților locale.
- Realizarea cadrului instituțional necesar înființării regiunilor teritorial-administrative.
- Organizarea transferului de atribuții și de competențe, între Guvern, pe de o parte și regiuni și județe, pe de altă parte, se va realiza în baza unor dezbateri publice, în colaborare cu mass-media, ONG-uri și alte instituții publice interesate precum și cu informarea permanentă și corectă a cetățenilor.
- Transferul atribuțiilor către regiuni se va realiza în scopul dezvoltării echilibrate a acestora, respectiv:
  - dezvoltarea economică a regiunii.
  - gestionarea fondurilor europene la nivel regional.
  - gestionarea infrastructurii de interes regional cu privire la transportul rutier, feroviar, fluvial, maritim, aerian.
  - gestionarea infrastructurii de sănătate și asistență medicală la nivel regional.
  - promovarea obiectivelor de turism de interes regional.
  - amenajarea teritoriului la nivel de regiune.
  - dezvoltarea învățământului preuniversitar tehnic și profesional la nivel regional.
  - elaborarea unor programe de interes regional pentru dezvoltarea agriculturii în vederea încurajării accesului produselor românești pe piețele interne și externe, inclusiv prin crearea de branduri regionale.
  - gestionarea programelor de protecție socială la nivel regional.
  - protecția mediului la nivel regional.
  - gestionarea situațiilor de urgență la nivel regional.
  - alte atribuții etc.
- **OBIECTIVELE DE DEZVOLTARE REGIONALĂ** vor urmări ca la nivelul fiecărei regiuni să existe cel puțin:
  - un spital regional (cu medicină de înaltă performanță).
  - sistem regional de intervenție în situații de urgență.
  - infrastructura rutieră și feroviară modernizată.
  - un aeroport internațional.
  - un centru sportiv regional polivalent de nivel internațional.

- un centru de afaceri regional.
- un centru cultural de nivel european.
- o universitate acreditată la nivel internațional.
- Autoritățile centrale vor elabora toate politicile publice naționale iar autoritățile regionale și locale își vor elabora propriile politici cu respectarea cadrului, normelor, criteriilor și standardelor stabilite prin politicile publice naționale.
- Redefinirea competențelor prefectilor în contextul descentralizării și transferului de competențe de la autoritățile centrale la autoritățile locale.
- Procesul de descentralizare se va realiza prin asigurarea resurselor financiare corespunzătoare competențelor transferate.
- Modificarea actelor normative care reglementează finanțele publice locale în vederea realizării următoarelor obiective:
  - Asigurarea funcționării sistemului administrației publice locale;
  - Asigurarea dezvoltării comunităților locale;
  - Eliminarea tuturor formelor de discriminare în alocarea fondurilor guvernamentale destinate autorităților locale;
  - Întărirea capacității administrației locale de a atrage fondurile europene și de a finanța/cofinanța programele de dezvoltare locală;
  - Introducerea standardelor de calitate pentru serviciile publice furnizate populației, a standardelor de cost și a normativelor de personal aferente, astfel încât cheltuielile publice să devină justificate și transparente. Acestea vor fi stabilite de către Guvern împreună cu structurile asociative ale autorităților locale.

4. Modificarea legislației în vederea eficientizării și debirocratizării administrației publice

- Delimitarea clară a răspunderii ordonatorilor de credite aleșilor locali în raport cu funcționarii din subordine, cu privire la oportunitatea și legalitatea actelor administrative emise.
- Modificarea prevederilor legale referitoare la atacarea în fața instanțelor judecătorești a actelor administrative de către prefect (vezi suspendarea actului administrativ atacat, termenul de promovare a contestației în instanță etc.).
- Reconsiderarea rolului și importanței primarului și președintelui consiliului județean în contextul atribuțiilor și responsabilităților sporite în urma procesului de descentralizare.
- Armonizarea tuturor prevederilor din actele normative în vigoare care guvernează administrația publică cu responsabilitățile și competențele actuale: Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală, Legea nr.

393/2004 privind statutul aleșilor locali, Legea nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției, Legea nr. 188/1999 privind statutul funcționarilor publici, Legea nr. 340/2004 privind prefectul și instituția prefectului, Legea nr. 95/2006 privind descentralizarea, Legea nr. 315/2004 privind dezvoltarea regională, Legea 273/2006 privind finanțele publice locale etc.

5. Promovarea unor politici stimulative pentru stimularea performanței profesionale a personalului din administrația publică

- Descentralizarea gestiunii funcției publice către ordonatorii de credite (recrutare, promovare, detașare pe funcție publică pe perioadă determinată) în vederea simplificării și eficientizării sistemului administrativ.
- Crearea cadrului legislativ pentru încurajarea performanței profesionale, limitarea exodului de cadre precum și atragerea de categorii socio-profesionale deficitare la nivelul administrației publice, prin introducerea unor elemente stimulative.
- Profesionalizarea corpului funcționarilor publici prin:
  - revizuirea sistemului de evaluarea a performanțelor profesionale.
  - reformarea sistemului de perfecționare/formare a funcționarilor publici și crearea unui corp de experți formatori.

EDUCAȚIE

Strategia de guvernare în educație vizează îndeplinirea mai multor obiective:

- Creșterea performanței sistemului românesc de învățământ;
- Asigurarea politicilor de echitate socială;
- Asigurarea deprinderilor și competențelor care să permită dezvoltarea personală, intelectuală și profesională din perspectiva învățării pe tot parcursul vieții;
- Deschiderea sistemului de educație, formare profesională și cercetare către societate, către mediul social, economic și cultural;
- Întărirea gradului de coeziune socială și creșterea participării cetățenilor la programele de dezvoltare economică și socială prin promovarea cetățeniei active;
- Stimularea inovării și creativității, inclusiv a spiritului antreprenorial, la toate nivelurile de educație și de formare profesională;
- Construirea societății cunoașterii prin transformarea educației în vector de dezvoltare socio-economică;
- Asigurarea competitivității la nivel european și internațional;
- Permanentizarea colaborării cu diaspora științifică românească;
- Stimularea creativității, inovării și transferului tehnologic;
- Depolitizarea sistemului și promovarea profesioniștilor în managementul educațional;
- Promovarea politicilor publice bazate pe nevoile sistemului, identificate în urma unor studii și analize
- Respectarea principiului autonomiei în educație și a principiului responsabilității publice și întărirea mecanismelor legale de funcționare a acestor principii;
- Integrarea tinerilor pe piața muncii prin dezvoltarea de politici care să asigure un nivel ridicat de creștere și de ocupare durabilă a forței de muncă, bazate pe cunoaștere;
- Creșterea vizibilității internaționale a României prin rezultatele obținute în educație;
- Coordonarea politicilor din sectorul educației cu politicile și inițiativele altor sectoare, în vederea atingerii obiectivelor mai sus menționate;
- Creșterea resurselor financiare alocate educației, inclusiv prin atragerea unor surse de finanțare private;
- Respectarea principiului dialogului social;
- Asumarea rolului de stat membru al Uniunii Europene prin participarea la politicile și inițiativele comune în domeniul educației, cercetării, atât la nivelul Uniunii, cât și în afara acesteia (colaborarea cu Asia, Australia, America Latină, America de Nord și Africa);

- Creșterea rolului României în acordarea de asistență în domeniul educației altor țări, în vederea atingerii obiectivelor asociate inițiativei Education for All, inițiativă susținută de ONU și coordonată la nivel global de UNESCO.

PACHETUL SOCIAL GARANTAT PENTRU EDUCAȚIE

- Implementarea unor programe care să permită condiții de dezvoltare și formare a copiilor, de la naștere și până la majorat.
- Acest Pachet va asigura asistența părinților privind creșterea nou născuților, condiții de integrare a copiilor în creșe, respectiv învățământ preșcolar, parcurgerea unui program școlar de calitate în școli echipate corespunzător care să conducă la modelarea intelectuală și profesională a elevilor, în paralel cu asigurarea serviciilor de asistență medicală, dezvoltare fizică (în cluburi școlare sportive) și socio-culturală.
- *Pachetul Social Garantat pentru Educație* va fi particularizat în funcție de o serie de elemente astfel încât să fie garantate egalitatea de șanse, indiferent de statutul social al familiilor din care provine copilul, sex, religie, etnie, capacități psiho-motorii etc.

INVESTIȚII ÎN RESURSELE UMANE

- Profesionalizarea carierei didactice în România și reconsiderarea sistemului de grade didactice din această perspectivă;
- Profesionalizarea carierei manageriale în sectorul educației;
- Redimensionarea raportului dintre componenta teoretică și cea practică a curriculumului de pregătire/formare a cadrelor didactice;
- Dezvoltarea unei piețe educaționale a programelor de formare continuă, bazată pe un sistem competițional;
- Consolidarea relațiilor de parteneriat între învățământul superior și cel preuniversitar, în formarea inițială și continuă pentru cariera didactică, prin care să se asigure adecvarea conținuturilor și metodelor la nevoile de formare ale cadrelor didactice;
- Corelarea structurilor și a etapelor din cariera didactică cu standardele educaționale și asigurarea unei dinamici profesionale prin utilizarea sistemului creditelor profesionale transferabile;
- Redefinirea statutului și rolului personalului didactic auxiliar din perspectiva creșterii competențelor profesionale și a contribuției acestora la asigurarea calității procesului educațional;
- Dezvoltarea unor structuri instituționale moderne în scopul optimizării activităților de formare continuă a personalului din învățământ;
- Asigurarea progresului în carieră pe criterii de competență profesională;
- Promovarea unei oferte mai largi de cursuri destinate formării continue a personalului didactic și didactic auxiliar din învățământul preuniversitar, care să includă programe de formare de tip conversie/reconversie;

- Asigurarea unui sistem de salarizare și motivare financiară corespunzător rolului pe care cadrul didactic îl îndeplinește în societate.

BAZA MATERIALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI

Asigurarea și modernizarea bazei materiale a învățământului preuniversitar, în condiții de standardizare la nivel național, acolo unde acest lucru este posibil. Cele patru direcții urmărite vor fi:

- Modernizarea procesului de predare-învățare cu ajutorul tehnologiilor informațiilor și comunicării;
- Conectarea tuturor școlilor la Internet prin conexiuni de mare viteză;
- Dotarea bibliotecilor școlare, inclusiv extinderea bibliotecilor virtuale;
- Investiții în infrastructura educațională și în mijloacele de învățare;
- Realizarea unor centre educaționale puternice, care să asigure copiilor servicii de educație până la nivel liceal, burse, cămin, cantină și/sau transport zilnic (continuarea proiectului microbuzelor școlare, inițiat în guvernarea 2001-2004 și menținut de guvernarea 2005-2008), după caz, bază sportivă și locuințe pentru cadrele didactice.
  - Distribuția acestor investiții pe teritoriul României se va face în funcție de nevoile reale din țară și de dinamica rețelei școlare prognozată pentru următoarele două decenii.
  - Finanțarea acestor obiective se va face în principal de la bugetul de stat, dar o bună parte a fondurilor necesare poate fi acoperită prin accesarea diferitelor programe operaționale finanțate din fonduri structurale europene, precum și din alte surse.
- Finalizarea investițiilor începute.

CORELAREA PROGRAMELOR EDUCAȚIONALE CU PIAȚA MUNCII

Formarea inițială a tinerilor, dar și formarea continuă a adulților, nu se pot realiza fără o corelare mai strânsă a programelor de studii cu preocupările și nevoile spațiului socio-economic actual, prin:

- Realizarea cu periodicitate a unor studii de nevoi la nivelul agenților economici și utilizarea rezultatelor acestor studii în proiectarea noilor programe de studii;
- Fundamentarea corectă a planului de școlarizare;
- Adaptarea curriculum-ului școlar la dispoziția școlii;
- Corelarea învățământului profesional și tehnic cu cerințele agenților economici;
- Extinderea activităților extrașcolare;
- Dezvoltarea stagiilor de practică de specialitate/internship;

- Modificarea legislației muncii pentru a permite elevilor peste 16 ani și studenților să lucreze pe perioada vacanțelor, în condițiile asigurării tuturor drepturilor specifice nivelului lor de pregătire și vârstei lor;
- Urmărirea absolvenților pe parcursul traseului lor profesional pentru a înregistra feed-back-ului privind succesul lor în carieră;
- Dezvoltarea de programe de recalificare și/sau formare continuă, în funcție de nevoile înregistrate în sistem etc.;
- Reactivarea Agenției – înființată în perioada guvernării 2001-2004 – care se ocupa de relația dintre școală/universitate și mediul socio-economic. Finanțarea acestei agenții se poate realiza integral din surse extrabugetare.

ACTIVITĂȚI EXTRAȘCOLARE ȘI EXTRACURRICULARE

Susținerea acelor politici educaționale extrașcolare și extracurriculare care, prin completarea programelor școlare aprobate, să asigure:

- educația pentru sănătate;
- educația civică;
- educația cultural artistică și științifică;
- educația ecologică;
- educația prin sport;
- educația rutieră;
- educația pentru dezvoltarea durabilă.

ÎNVĂȚĂMÂNTUL ȘI EDUCAȚIA PENTRU MINORITĂȚILE NAȚIONALE ȘI PENTRU GRUPURILE DEZAVANTAJATE

În domeniul învățământului și educației pentru minoritățile naționale, în următoarea decadă, Guvernul trebuie să aibă în vedere:

- Asigurarea condițiilor de însușire a limbii române și a limbii materne de către elevi;
- Creșterea capacității de cuprindere a învățământului în limba maternă, simultan cu sporirea calității sale;
- Elaborarea manualelor școlare în limbile minorităților naționale pentru învățământul obligatoriu și stimularea elaborării și/sau traducerii de manuale pentru învățământul secundar superior;
- Restructurarea curriculumului școlar din perspectivă multiculturală;
- Dezvoltarea rețelei de mediatori școlari prin care se asigură încurajarea participării populației roma la învățământul obligatoriu;
- Formarea inițială și continuă a cadrelor didactice pentru învățământul în limba minorităților;

- Asigurarea accesului fiecărui copil provenit din rândul minorităților (inclusiv a populației rroma) la educația de bază și stimularea participării acestora la niveluri superioare de educație.

DESCENTRALIZAREA ȘI DEPOLITIZAREA UNITĂȚILOR DE ÎNVĂȚĂMÂNT

- Respectând principiul subsidiarității, Guvernul și Ministerul Educației vor da curs acelor politici care vor permite o mai bună gestionare la nivel micro a resurselor publice, în raport cu obiectivele educaționale și de dezvoltare regională pe care le au de îndeplinit.
- Descentralizarea nu se poate face însă fără întărirea legislației privind responsabilitatea publică și fără protejarea instituțiilor de învățământ de interferențele politicului. Aceste măsuri vor asigura întărirea atașamentului comunităților locale față de activitățile care au loc în școală, asigurarea stabilității cadrelor didactice și a echipelor de management școlar și creșterea gradului de transparență.

AUTONOMIA ÎNVĂȚĂMÂNTULUI SUPERIOR ȘI A CERCETĂRII

Autonomia instituțiilor de învățământ superior este un principiu garantat de Constituția României și trebuie extins în raport cu actuala legislație.

Acest principiu se definește prin cinci componente:

- auto-guvernare, în baza unui cadru legal cât mai larg;
- finanțare pe bază de performanță;
- dreptul de a avea o politică de personal proprie;
- dreptul de a decide asupra conținuturilor de învățare/cercetare, în condițiile legii și în raport cu obiectivele asumate de către fiecare instituție de învățământ în parte;
- responsabilitate publică în raport cu programele asumate.

DIMENSIUNEA EUROPEANĂ ȘI INTERNAȚIONALĂ A ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ROMÂNESC

- Continuarea politicilor de consolidare a parteneriatelor internaționale bilaterale și multilaterale, încurajarea schimburilor de studenți, cadre didactice etc. în cadrul programelor existente (Erasmus, CEPUS, Fulbright, DAAD, programele asociate spațiului francofon, alte acorduri bilaterale etc.) și dezvoltarea unor noi direcții de cooperare internațională.
- România trebuie să reintre pe piața serviciilor de educație pentru studenți străini, ceea ce poate aduce, în același timp, atât prestigiu, cât și importante resurse financiare.
- Consolidarea relațiilor tradiționale existente între România și diferitele organisme internaționale în domeniul educației și cercetării (Uniunea Europeană, Fundația Europeană pentru Știință, Institutul European de Inovare și Tehnologie, Consiliul European, Banca Mondială, UNESCO, OECD etc.).
- Consolidarea programelor de educație oferite etnicilor români din străinătate.

- Ministerul Educației va continua politica activă legată de inițiativele din domeniul educației la nivel European și își va asuma și în viitor un rol în cadrul Procesului Bologna, Regional Cooperation Council (RCC), European Quality Assurance Register (EQAR) etc.
- Noul Guvern va dezvolta mecanismele de cooperare internațională cu țări aflate în dificultate din punct de vedere al reformelor educației, în special în ceea ce privește atingerea obiectivelor asumate prin inițiativa Education for All, inițiativă susținută de ONU și coordonată la nivel global de UNESCO

CREȘTEREA COMPETITIVITĂȚII UNIVERSITĂȚILOR ROMÂNEȘTI

Guvernul trebuie să adopte măsuri clare și urgente prin care să asigure:

- Finanțare multianuală corespunzătoare și previzibilă pentru instituțiile de învățământ superior din România, pe baza criteriilor de excelență, în vederea consolidării bazei materiale și realizarea de campusuri universitare noi, proces care trebuie corelat cu viziunea de dezvoltare a acestui sector pentru următorii 20 de ani – Universitatea Viitorului – 2030;
- Întărirea criteriilor de asigurare a calității, astfel încât să se treacă la dezvoltarea bazată pe performanță;
- Concentrarea resurselor prin stimularea cooperării universitare și nu prin măsuri care pun sub semnul întrebării autonomia universitară;
- Relansarea competițiilor de granturi de cercetare;
- Introducerea unor măsuri de stabilizare a cadrelor didactice tinere în universitățile românești;
- Stoparea procesului de pensionare accelerată și abuzivă a personalităților academice;
- Întărirea capacității de monitorizare, evaluare a sistemului (ex.: Registrul Matricol Unic, Cadrul Național al Calificărilor etc.) și de planificare strategică, pe baza datelor statistice naționale și internaționale etc.

PROGRAME PROPUSE PENTRU EDUCATIE

ȘANSE EGALE DE ACCES LA EDUCAȚIE PENTRU FIECARE COPIL DIN ROMÂNIA

- Finalizarea până la finalul anului 2016 a programului de campusuri școlare adaptate nevoilor educaționale specifice zonei (internat, cantină, ateliere, burse, îmbrăcăminte, rechizite școlare).
- Finalizarea programului de investiții în infrastructura școlară până în anul 2016 .
- În fiecare comună va exista cel puțin o școală la standarde europene, dotată cu mijloace didactice moderne și microbuze școlare.
- Realizarea a 50.000 de noi locuri în grădinițe și creșe până în anul 2016 .

RELAȚIA CU PIAȚA MUNCII ȘI ASIGURAREA UNEI CARIERE

- Stimularea parteneriatului public-privat dintre sistemul educațional și mediul economic, având ca principal obiectiv atragerea fondurilor europene, cu scopul creșterii ratei de absorbție a absolvenților pe piața muncii.
- Dezideratul USL „O profesie pentru fiecare tânăr”.

STIMULAREA INSTITUȚIONALĂ A VOLUNTARIATULUI

- Definirea portofoliului educațional drept criteriu fundamental de promovare în carieră.
- Stimularea inițiativelor societății civile pentru promovarea voluntariatului.

ROMÂNII DE PRETUTINDENI

- Revigorarea și extinderea cursului de limbă, cultură și civilizație românească în Europa (în Italia, Spania, Franța, Portugalia și Cipru, și în perspectivă în cât mai multe State Membre) pentru elevii de cetățenie română care învață în școlile publice din statele menționate.
- Atragerea tinerilor români, plecați în străinătate, în universitățile din România.
- Creșterea numărului de burse pentru copiii din Moldova și copiii etnici români din statele vecine.
- Adoptarea de soluții programatice pentru reîntregirea familiilor în care părinții lucrează în străinătate.

O ȘCOALĂ INOVATIVĂ

- Motivarea cadrelor didactice, recunoașterea rolului social prin salariu, respectarea demnității și autonomiei profesionale;
- Integrarea, de urgență, a cadrelor didactice în programe de formare continuă, prin proiecte finanțate din fonduri structurale.
- Formarea continuă a cadrelor didactice va fi centrată pe:
  - învățământ digitalizat;
  - curriculum adecvat formării inovative, creative și formării de competențe;
  - pedagogie modernă, optimizarea relației cu părinții, elevii și cu autoritățile locale;
  - actualizarea cunoașterii în aria curriculară a disciplinei.
- Dezvoltarea creativității elevilor și a capacității lor de inovare, punerea accentului pe achiziții culturale, de cunoștințe tehnologice, formarea deprinderilor pentru o viață sănătoasă, pentru sport, pentru mediu, în spiritul principiilor democratice, cunoașterea a cel puțin două limbi străine;

- Promovarea, prin educație, a unui sistem de valori de referință în societate;
- Fundamentarea actului educațional pe baza nevoilor de dezvoltare personală din perspectiva obiectivelor din „Strategia Europa 2020” prin:
  - Creșterea contribuției școlii și familiei în personalizarea educației copilului;
  - Orientarea școlară prin cabinetele psihopedagogice;
  - Dezvoltarea deprinderilor de învățare permanentă pentru creșterea capacității de adaptare la noi locuri de muncă.
- Informatizarea și asigurarea accesului la internet rapid în toate unitățile și instituțiile de învățământ prin:
  - Creare de noi oportunități de învățare cu mijloace informatice, sisteme multimedia, softuri educaționale și rețele de date;
  - Multiplicarea canalelor de comunicare și a noi forme de socializare;
  - Dezvoltarea informaticii de gestiune în administrarea școlii;
  - Introducerea manualelor electronice;
  - Realizarea de rețele pilot pentru unități de învățământ situate în zone defavorizate.
- Creșterea capacității de inovare și de creativitate din perspectiva dezvoltării durabile prin:
  - Educație complementară extracurriculară și extrașcolară;
  - Răspuns la nevoile educaționale de formare ale elevilor și părinților acestora pentru dezvoltarea creativității și inovării;
  - Susținerea elevilor capabili de inovare și creație.
- Asigurarea educației complementare pentru creșterea capacității de adaptare și pentru refacerea coeziunii sociale, prin:
  - Dezvoltarea de alternative educaționale;
  - Formarea tinerilor prin activități sportive;
  - Refacerea taberelor pentru elevi și studenți;
  - Instituționalizarea participării în proiecte și programe cu teme care sunt complementare față de curriculum.
- Susținerea programelor „Șansa a doua prin educație”, în vederea eliminării analfabetismului și integrării pe piața muncii, prin:
  - Garantarea egalității de șanse și eliminarea oricăror forme de discriminare;

- Facilități, politici și programe adecvate grupurilor vulnerabile;
  - Programe suport pentru cei care au părăsit timpuriu școala.
- Garantarea autonomiei școlilor și a autonomiei profesionale a cadrelor didactice, prin:
    - Instituționalizarea autonomiei școlilor cu asumarea responsabilității publice față de performanțele școlii;
    - Autonomia profesională a cadrelor didactice în transpunerea personalizată a programelor școlare;
    - Încurajarea formării consorțiilor școlare și asociațiilor profesionale;
    - Instituirea cadrului legal pentru parteneriatul școlii cu autoritățile locale și cu agenții economici interesați;
    - Participarea școlilor și a cadrelor didactice în programe și proiecte care aduc beneficii procesului didactic;
    - Realizarea de parteneriate pentru schimbul de bune practici cu unități școlare din țară și din străinătate;
    - Participarea la programe de formare profesională pentru dezvoltarea personală și creșterea performanței în cariera didactică;
    - Încurajarea inițiativei private în învățământul preuniversitar.
- Generalizarea programului „Școala de după școală” în parteneriat cu autoritățile locale, părinți, agenți economici, prin:
    - Elaborarea cadrului general în care se desfășoară programul „Școala de după școală”;
    - Asigurarea autonomiei de decizie la nivelul școlii în parteneriat cu părinții și autoritățile locale contribuatoare;
    - Asigurarea cadrului normativ pentru cuprinderea în norma didactică a orelor efectuate în programul „Școala de după școală”.
- Garantarea autonomiei universitare, asociată cu răspunderea publică, prin:
    - Libertatea comunității academice de a gestiona propriile programe de studii;
    - Libertatea comunității academice de a-și stabili și alege democratic structurile de conducere;
    - Sprijinirea inițiativei private în învățământul superior și garantarea autonomiei funcționale.
- Creșterea rolului universităților în dezvoltarea regiunilor proactive ale cunoașterii
    - Creșterea capacității de inovare a resurselor umane;
    - Realizarea unei infrastructuri și logistici adecvate;

- Dezvoltarea serviciilor și a sectoarelor economice inovatoare;
  - Dezvoltarea unor alianțe strategice între universități, companii private, agenții de stat.
- Universități pentru crearea economiei cunoașterii
    - Participarea universităților la elaborarea politicilor și strategiilor publice;
    - Dezvoltarea unor rețele de colaborare pentru crearea de cunoștințe, diseminarea și utilizarea lor pentru creșterea bunăstării;
    - Dezvoltarea unor baze de cercetare pentru economia cunoașterii;
    - Dezvoltarea unor structuri eficiente pentru transferul de cunoștințe și de tehnologie;
    - Dezvoltarea capacităților de cercetare în sectorul generării de cunoștințe de interes comercial;
- Orientarea conținutului procesului didactic în vederea creșterii capacității de inovare a resurselor umane, prin:
    - Dezvoltarea unei culturi a cunoașterii științifice și tehnologice;
    - Transferul inovației în produse și pentru asigurarea unui învățământ superior problematizat;
    - Dezvoltarea creativității individuale a studenților.
- Dezvoltarea unor structuri intermediare menite să susțină parteneriatul dintre universități și companii – economia „verde”, bazată pe cunoaștere și transfer tehnologic.
- Încurajarea și susținerea „brokerilor cunoașterii” – profesioniști hibridi care au capacitatea de a înțelege rapid un domeniu și care identifică rapid potențialul, frontierele și provocările cheie. Brokerii cunoașterii au:
    - competențe antreprenoriale;
    - capacitatea de a identifica idei interesante;
    - priceperea de a organiza echipe;
    - abilitatea de a cataliza dezvoltarea de noi idei.
- Crearea cadrului normativ necesar pentru ca universitățile, instituțiile guvernamentale și companiile să lucreze împreună pentru creșterea bunăstării societății, prin:
    - Autonomie în structurarea relațiilor parteneriale;
    - Garantarea libertăților academice în exercitarea profesiei;
    - Cuprinderea unui procent de cel puțin 10% din populația activă în programe de formare continuă.

CERCETARE

Cercetarea științifică reprezintă principalul proces de cunoaștere, creație și inovare dar și principala sursă de dezvoltare a statelor. Randamentul cercetării românești depinde de capacitatea de a pune la un loc laboratoarele universitare cu structurile economice și de cercetare specializate, articularea unor programe majore de cercetare, integrarea și participarea la Spațiul European al Cercetării Științifice.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- Gruparea tuturor instituțiilor de cercetare din subordinea ministerelor și agențiilor guvernamentale în subordinea ministerului educației cercetării și inovării pentru coordonarea întregii activități de cercetare din România
- Identificarea și susținerea domeniilor de vârf, cu potențial pentru performanță;
- Dezvoltarea unor cercetări interdisciplinare, în parteneriate intra și inter-universitare sau non-academice;
- Încurajarea echipelor de cercetare românești să participe la competițiile din cadrul programului Horizon 2020 și susținerea proiectelor câștigătoare;
- Promovarea și valorificarea excelenței științifice;
- Reflectarea, în procesul de învățământ, a rezultatelor cercetărilor;
- Dezvoltarea relațiilor bilaterale și multilaterale, naționale și internaționale în vederea identificării bunelor practici și implementarea acestora și la noi în țară;
- Înființarea de parcuri științifice și tehnologice, în parteneriat public / privat;
- Înființarea unor poli de competitivitate și promovarea schimburilor științifice între universitățile/centrelor de cercetare din România și cele din străinătate.
- Susținerea tinerilor cercetători;
- Dezvoltarea infrastructurilor de cercetare din universități și din institutele naționale de cercetare;
- Dezvoltarea de politici pro-active – inclusiv de natură fiscală – de susținere a transferurilor tehnologice;
- Ministerul Educației trebuie să colaboreze cu toate ministerele de profil, pentru a asigura punerea în practică a rezultatelor cercetărilor;

CERCETAREA ȘTIINȚIFICĂ

Cercetarea științifică, în ceea ce privește resursele alocate, trebuie să fie pentru toți decidenții politici din România o prioritate privind reconsiderarea bugetării. Învățământul superior și cercetarea științifică reprezintă priorități pentru toate țările UE care consideră că succesul acestor domenii reprezintă calea de relansare economică cea mai sigură.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- Articularea unor programe majore de cercetare în concordanță cu obiectivele strategice de dezvoltare ale României, precum și cu obiectivele din „Strategia Europa 2020”;
- Susținerea cercetării științifice din domeniile cu potențial de performanță;
- Încurajarea prin mecanisme de finanțare a abordărilor interdisciplinare cu potențial de aplicare în realizarea de produse;
- Susținerea bazelor de cercetare cu utilizatori multipli;
- Transferarea capacității de cercetare și spre sectorul generării de cunoștințe de interes comercial;
- Scutirea de impozit pe profitul investit în transferul tehnologic;
- Transformarea regiunilor de dezvoltare în regiuni ale cunoașterii care să dezvolte economia „verde” prin concentrarea eforturilor universităților, guvernului și companiilor;
- Dezvoltarea unor strategii multiplicative prin crearea sau extinderea de infrastructuri comune pentru cercetare sau tehnologie;
- Utilizarea fondurilor structurale pentru dezvoltarea infrastructurii comune orientate pe cercetare sau tehnologie;
- Canalele de finanțare care să sporească conectivitatea dintre universități, institute de cercetare, agenții și companii pentru reducerea distanței de la știință la aplicație;
- Dezvoltarea semnificativă a sectoarelor economice inovatoare, susținerea unei dinamici a inovației în toate sectoarele și investițiile cu apariția și dezvoltarea unei *clase creatoare cu contribuții importante la creșterea bunăstării în societate*.

Realizarea proiectului ELI (Extreme Light Infrastructure)

- Asumarea cu prioritate de către USL și de către Guvernul României a acestui proiect de construire a celui mai puternic laser din lume, unul din primele cinci cele mai importante proiecte de realizat din fonduri europene și susținut de către Consiliul Investitorilor Străini.

ENERGIE

În viziunea Guvernului României **sectorul energetic trebuie să joace un rol esențial în dezvoltarea economică și socială a României**. În contextul intern și internațional, marcat de criza economică, sectorul energetic românesc dispune de mari resurse, de expertiză confirmată de o prestigioasă tradiție și de remarcabile oportunități pentru a fi în avangarda revigorării economiei românești și pentru a contribui la consolidarea poziției țării noastre în rândul statelor Uniunii Europene.

Politica energetică se axează pe dezvoltarea infrastructurii și competitivitate și constituie substanța unui nou proiect economic național. De asemenea, Guvernul pune accent pe respectarea angajamentelor privind reformele structurale din sectorul energetic convenite cu creditorii internaționali.

Obiective strategice

- *Securitatea energetică*
- *Eficiența energetică și protecția mediului*
- *Creșterea competitivității*
- *Incurajarea investițiilor*
- *Protecția consumatorilor de energie*
- *Stimularea investițiilor în producerea de energie regenerabilă*
- *România –pol energetic regional*

Obiectivul I: Securitatea Energetică

Programul Guvernului României în domeniul securității energetice își propune următoarele:

- Implementarea unui program pentru diversificarea surselor și rutelor de aprovizionare și limitarea dependenței de aprovizionare cu resurse energetice din import;
- Asigurarea securității infrastructurii energetice critice, a capacităților de depozitare, inclusiv a instalațiilor nucleare;
- Promovarea investițiilor pentru creșterea capacității de producție a energiei electrice și pentru asigurarea securității energetice a țării.
- Promovarea unor proiecte transfrontaliere și regionale care să asigure diversificarea accesului la resursele energetice de materii prime, în principal petrol și gaze;
- Sustinerea proiectelor strategice, de interes național;
- Incurajarea investițiilor pentru descoperirea unor noi rezerve de hidrocarburi și creșterea ratei de înlocuire a rezervelor existente;

- Dezvoltarea industriei producătoare de echipamente energetice conforme cu standardele UE în domeniu
- Promovarea programelor de creștere a capacităților de înmagazinare subterană a gazelor naturale, în vederea dublării acestora;
- Perfecționarea pieței de certificate verzi, în vederea atragerii capitalului privat în investițiile din domeniul surselor regenerabile.

Obiectivul II: Eficienta energetica și protecția mediului

Pentru atingerea acestor obiective, Guvernul României va întreprinde următoarele măsuri:

- Construcția de noi instalații de cogenerare de înaltă eficiență;
- Reabilitarea, modernizarea sau înlocuirea instalațiilor existente, pentru creșterea eficienței și reducerea impactului asupra mediului;
- Promovarea standardelor europene privind nivele minime de eficiență energetică în industrie, transporturi, construcții, agricultură, servicii și în sectorul rezidențial;
- Susținerea programelor de eficiență energetică prin identificarea de noi fonduri de investiții și înființarea autorității române de conservare a energiei și eficienței energetice;
- Îmbunătățirea eficienței energetice prin susținerea finanțării din fonduri comunitare;
- Stimularea funcționării societăților de servicii energetice (ESCO).
- Analizarea oportunității acordării de stimulente fiscale și financiare pentru realizarea proiectelor de creștere a eficienței energetice;
- Recuperarea întârzierilor în aplicarea legislației europene în domeniul eficienței energetice pentru clădiri;
- Realizarea unui program național de educare a populației pentru economisirea energiei și utilizarea locală a unor resurse energetice regenerabile;
- Completarea cadrului legislativ necesar dezvoltării pieței concurențiale de servicii energetice;
- Promovarea tranzacționării certificatelor albe pentru stimularea investițiilor în creșterea eficienței energetice, în conformitate cu practicile europene.

Măsurile specifice care vor fi adoptate pentru protecția mediului sunt următoarele:

- Realizarea investițiilor din domeniul protecției mediului, în producerea energiei pe soluții clasice și nucleare.
- Continuarea internalizării costurilor de mediu în prețul energiei.
- Intensificarea utilizării mecanismelor flexibile prevăzute în Protocolul de la Kyoto

- Promovarea tehnologiilor curate, a tehnologiilor de captare și depozitare a CO₂ (CSC) din gazele de ardere a cărbunelui, pilele de combustie și utilizarea hidrogenului ca vector energetic
- Utilizarea deșeurilor menajere și industriale la producerea de energie electrică și termică
- Implementarea soluției tehnice pentru depozitarea finală a combustibilului nuclear ars la CNE Cernavodă
- Dezvoltarea capacităților din surse regenerabile, ținându-se cont de statutul ariilor protejate și echilibrul ecosistemelor
- Dezvoltarea pieței certificatelor de emisie

Obiectivul III: Creșterea competitivității economice

Competitivitatea economică nu poate fi susținută prin subvenționarea sectoarelor nerentabile, forța de muncă ieftină și prețuri menținute artificial. Pe termen lung, menținerea acestor practici duce la înapoiere tehnologică, arierate și risipa în domeniul energetic.

Competitivitatea în domeniul energetic va fi urmărită pe următoarele direcții:

- competitivitatea resurselor energetice – potențialul energetic;
- competitivitatea tehnică și de mediu a sistemelor de energie;
- competitivitatea economică a producătorilor de energie;
- competitivitatea financiară a operatorilor pe piața energiei;
- competitivitatea programelor de conformare la noi standarde;
- productivitatea muncii în sectorul energetic;
- maturitatea grupurilor de consumatori.

Măsuri pentru creșterea competitivității

- Realizarea unor mari proiecte de rețehnologizare a capacităților de producere a energiei electrice;
- Reducerea pierderilor pe rețelele de transport și distribuție;
- Reducerea consumurilor în transporturi și clădiri
- Creșterea eficienței aprovizionării cu energie (susținerea producției descentralizate de energie și a cogenerării de înaltă eficiență ca o soluție pentru CET-uri; soluții urbane de încălzire și răcire);
- Liberalizarea pieței de energie simultan cu creșterea autonomiei consumatorilor (posibilitatea de comparare a prețurilor, de schimbare a furnizorilor de energie, transparența la facturare);
- Producerea de energie electrică și termică din surse regenerabile de energie conform resurselor disponibile;

- Promovarea de standarde pentru producătorii de echipamente energetice și măsuri pentru creșterea eficienței energetice.
- Introducerea auditului energetic și a sistemelor de gestionare a energiei la firmele mari;
- Asigurarea resurselor pentru activitățile de cercetare din domeniul sistemelor de energie;
- Susținerea IMM pentru creșterea eficienței energetice atât în producție cât și în sfera serviciilor;
- Crearea de programe naționale pentru introducerea rețelelor inteligente, stocarea energiei (ex. hidrocentrale cu pompaj), proiecte urbane inteligente;
- Crearea de instrumente de tranzacționare pentru stimularea participării marilor consumatori la piața de energie.

Obiectivul IV: Incurajarea investițiilor

Este imperios necesar ca România să recastige încrederea investitorilor prin:

- Stabilizarea cadrului legislativ, administrativ și fiscal;
- Respectarea de către autorități a pachetului de măsuri legislative adoptate;
- Liberalizarea treptată a pietelor de energie electrică și gaz, concomitent cu adoptarea și implementarea măsurilor legislative de protecție a consumatorului vulnerabil;
- Introducerea, în urma consultărilor cu companiile din domeniu, a unei contribuții suplimentare pe veniturile suplimentare obținute de companiile producătoare de gaze naturale în urma liberalizării pieței, în scopul asigurării resurselor financiare pentru subvenționarea consumatorilor vulnerabili;
- Promovarea tehnologiilor noi și modernizarea echipamentelor pentru exploatarea zăcămintelor de ulei, lignit și uraniu;
- Promovarea tehnologiilor de valorificare a gazului metan din zăcămintele de ulei;
- Executarea de lucrări petroliere în comun cu firme străine de specialitate, în cadrul unor contracte de explorare, dezvoltare, exploatare în zone de interes, cu respectarea legislației românești și europene.
- Punerea în exploatare a noi perimetre pentru valorificarea lignitului și uraniului;
- Identificarea de noi zăcămine prin intensificarea cercetării geologice;
- Modernizarea și mărirea capacităților de rafinare a uraniului;
- Participarea în parteneriat pe piețele externe la concesionarea de zăcămine uranifere în vederea explorării și exploatării acestora;
- Reabilitarea și dezvoltarea sistemelor de transport prin conducte;
- Creșterea siguranței în aprovizionarea cu gaze naturale, prin diversificarea surselor de aprovizionare din import și dezvoltarea unor noi interconectări cu sistemele de transport ale țărilor vecine;

- Creșterea capacității de transport pentru gazele extrase din platoul continental al Mării Negre.
- Promovarea proiectelor de interconectare transfrontaliera pentru gaze și energie electrică;
- Creșterea capacităților de înmagazinare subterană a gazelor naturale, pentru preluarea vârfurilor de consum pe perioada sezonului rece, precum și pentru creșterea gradului de siguranță a alimentării cu gaze a consumatorilor;
- Creșterea capacității de depozitare a petrolului și produselor petroliere, pentru asigurarea stocurilor minime pentru 90 zile, calculată pe baza creșterii prognozate a consumului intern.

Obiectivul V: Protecția consumatorilor de energie

- Definirea consumatorului vulnerabil și protecția acestuia în condițiile liberalizării pieței de energie electrică și gaz
- Dezvoltarea piețelor administrate de către OPCOM pentru tranzacționarea gazelor în mod transparent, concurențial și nediscriminatoriu
- Dezvoltarea piețelor administrate de către OPCOM pentru tranzacționarea energiei electrice și a gazului pentru marii consumatori, ca o măsură necesară pentru reindustrializarea României
- Garantarea accesului consumatorilor la energie electrică și gaz în mod nediscriminatoriu și transparent
- Garantarea accesului la serviciile publice de transport și distribuție a energiei electrice și gazului pentru toate categoriile de consumatori
- Exercițarea funcției de control asupra calității serviciilor publice de transport și distribuție a energiei electrice și a gazului.

Obiectivul VI: Energie din surse regenerabile

Energia din surse regenerabile, altele decât hidro, deși are o pondere importantă în producția românească, are un potențial ascendent în anii următori, pe măsura ce noile tehnologii vor permite tot mai mult exploatarea economică a acestora.

Investitorii vizati de politicile privind valorificarea resurselor regenerabile sunt: marii actori ai pieței energetice românești și mondiale, IMM, fermele agricole, populația.

Principiile dezvoltării producției de energie din surse regenerabile

- predictibilitate
- bonificare corelată cu costul tehnologiei

Măsuri

- Evaluarea periodică (anuală) a investiției specifice/MW putere instalată pentru diferite tipuri de tehnologii.
- Comunicarea schemelor de bonificare valabile pentru instalațiile puse în funcțiune în anul următor și durata de aplicare a acestora.
- Stabilirea surselor regenerabile de energie care trebuie încurajate ținând cont de tehnologiile existente, resursele locale încă nevalorificate, potențialul de stimulare a altor sectoare economice, efectele asupra balanței comerciale.

Scheme de susținere

- Certificate verzi: producători mari și medii
- Tarife reglementate (feed-in tariffs): producători mici și micro

Politici energetice și agricultura

- Valorificarea terenurilor degradate prin culturi de plante energetice
- Încurajarea culturilor pentru producția de biocombustibili
- Extinderea producției de biogaz și a capacităților de cogenerare care folosesc biogaz și biomasa
- Alimentarea zonelor rurale izolate cu generatoare eoliene sau microhidrocentralele

Obiectivul VII: România, pol energetic regional

- România dispune de un mix de resurse energetice care îi pot permite să devină principalul producător și furnizor regional de energie.
- Potențialul de resurse poate fi sporit prin punerea în exploatare a noilor perimetre pentru valorificarea zăcămintelor de hidrocarburi din zona platoului continental al Mării Negre și a celor de mare adâncime.
- OPCOM poate deveni o bursă regională de energie.
- România reprezintă un potențial rezervor de alimentare de gaze naturale către regiune, în cadrul UE, precum și către Ucraina.
- Rețelele de transport ale energiei electrice și gazelor naturale se vor dezvolta pentru creșterea capacității de interconexiune cu țările vecine.
- Piața de energie electrică și gaz a României se va integra în proiectul pieței unice europene, prin cuplarea cu piețele dezvoltate ale țărilor vecine și membre ale Uniunii Europene.

PROIECTE PRIORITARE

- Consolidarea poziției pe piața de energie electrică a Complexelor Energetice Oltenia și Hunedoara
- Reluarea ofertei pentru realizarea reactoarelor 3 și 4 de la Cernavoda;
- Atragerea de capital pentru investiții de mediu și rețehnologizări, inclusiv construirea de grupuri energetice noi în complexele energetice Hunedoara și Oltenia.
- Reluarea parteneriatelor încheiate pentru termocentralele Galați, Brăila și Borzesti;

- Dezvoltarea rețelilor de transport al energiei electrice între Dobrogea și restul țării;
- Realizarea Centralei hidroelectrice de acumulare prin pompaj Tarnița-Lapustesti;
- Demararea investițiilor pentru centrala hidroelectrică Islaz;
- Creșterea gradului de valorificare a potențialului hidroenergetic al României (amonte Portile de Fier I, Islaz, Bistrita);
- Continuarea producției de apă grea la RAAN Drobeta Turnu-Severin la prețuri competitive, stimularea cercetării în domeniul nuclear și transferul de tehnologii pentru reactori generația 3-4.
- Extinderea activităților de explorare și exploatare a zăcămintelor de titei și gaze din bazinul Mării Negre.
- Demararea acțiunilor de explorare pentru identificarea zăcămintelor exploatabile din sisturi bituminoase;
- Inițierea parteneriatelor pentru modernizarea termocentralelor Elcen București, Iernut și Doicești;
- Implicarea activă în realizarea proiectelor europene Nabucco, a conductei de petrol Constanța – Trieste, a terminalului LNG Constanța și AGRI;
- Creșterea capacităților de înmagazinare subterană a gazelor naturale.
- Unul dintre proiectele prioritare pentru perioada următoare îl reprezintă dezvoltarea de capacități de producție de energie electrică și termică care vor folosi deșeurile menajere și industriale ca resursă primară, contribuind decisiv la rezolvarea problemelor de mediu și de aprovizionare a populației cu apă caldă și căldură la costuri reduse.

EXTERNE

I. Orientarea conceptuală și de principiu

Câștigarea detașată a alegerilor parlamentare de către o alianță politică în care se regăsesc exponenții curenților ideologice aflate în plină revenire la nivel european și conturarea celei mai largi susțineri parlamentare, pentru cel mai stabil guvern din ultimul deceniu, creează premise favorabile creionării și promovării celei mai solide și ambițioase construcții de politică externă românească, după aderarea la NATO și integrarea în UE. În contextul politic intern, care se prefigurează odată cu instalarea noului executiv, politica externă a României poate redobândi aceeași viziune strategică, aceeași capacitate de mobilizare a competențelor și resurselor și același sprijin politic transpartinic de care s-a mai bucurat doar în perioada pre-aderării europene și euro-atlantice.

Politica externă a României trebuie să fie o politică de consens național pentru a-și atinge obiectivele. Managementul integrat al politicii externe românești presupune conducerea instituției diplomației pe principii de rigoare, eficiență, onestitate și profesionalism, stabilitate și continuitate în promovarea și apărarea intereselor naționale.

Diplomația română va urmări, ca scop esențial al politicii externe a României, ridicarea și consolidarea profilului internațional al țării. Consolidarea rolului și substanțializarea contribuției României de membru al familiei europene, precum și adâncirea Parteneriatului Strategic pentru Secolul XXI cu SUA vor fi dimensiuni definitorii ale viziunii noastre de politică externă. Politica externă a României trebuie să revigoreze acțiunea externă a statului român, pe baza conștientizării faptului că statutul României de membru UE și NATO reprezintă un instrument de modernizare a societății românești și de creștere a profilului internațional al țării, care trebuie utilizat cu maximum de eficiență pentru valorificarea tuturor beneficiilor politice, economice și securitare care derivă din apartenența la cele două organizații și pentru atingerea intereselor României.

Acțiunea de politică externă se va concentra asupra continuării eforturilor de realizare a integrării europene depline, eliminarea vulnerabilităților încă existente, care să consolideze statutul României prin asigurarea coerenței, eficacității și predictibilității politicii noastre externe. Respectul pentru principiile și normele de drept internațional va continua să se plaseze în centrul acțiunii de politică externă a României.

Totodată, acțiunea diplomatică a României trebuie să valorifice calitatea de stat la frontiera externă a UE și NATO, cu conștientizarea avantajelor și dezavantajelor pe care această funcție geopolitică le presupune. Din acest punct de vedere, o prioritate esențială de politică externă o reprezintă subsumarea eforturilor diplomatice pentru extinderea în vecinătatea

României a zonei democratice de prosperitate, securitate și predictibilitate, necesare pentru asigurarea securității naționale în sensul său cel mai larg.

Politica externă trebuie corelată în materie de obiective și priorități cu politica de securitate și apărare. O viziune strategică integrată de politică externă și securitate va înlesni crearea de capacități suplimentare pentru demersuri externe purtătoare de beneficii politice și /sau economice, al căror succes depinde de coordonarea între instituțiile cheie din sistemul de siguranță națională.

Învestit cu noi atribuții și responsabilități, MAE are capacitatea să devină nodul central al unei rețele cu geometrie variabilă de promovare a marilor proiecte de politică externă, care nu se mai rezumă doar la acțiuni diplomatice, ci presupune un efort continuu de coordonare și angajare interinstituțională, cu descărcare multianuală pe diferite spații geografice și în domenii care nu sunt aparent conexe diplomației. Politica externă românească trebuie să își schimbe fundamental profilul și maniera de aplicare, prin tranziția de la modelul axat preponderent pe binomul multilateral-bilateral la abordarea tematică, integratoare. Politica externă trebuie să pună accentul pe dezvoltarea de proiecte, promovarea interdisciplinarității, a complementarității și sinergiei, din care va câștiga în coerență și impact. Această transformare de scop și atitudine trebuie reflectată corespunzător în alcătuirea listei de obiective și priorități de politică externă, precum și în viitoarea arhitectură instituțională a MAE.

Prin consecvență, seriozitate și dinamism, Guvernul României va acționa cu responsabilitate pentru întărirea credibilității și respectabilității internaționale ale României, pentru realizarea obiectivelor internaționale ale României și pentru asigurarea cu prioritate a protecției intereselor cetățenilor săi. Astfel, definirea și promovarea priorităților concrete ale politicii externe românești vor fi raportate permanent și consecvent interesului național și vor fi puse în serviciul demnității naționale și personale a cetățeanului român.

Diplomația va urmări permanent proiectarea imaginii României în lume ca stat cu o democrație consolidată, cu instituții solide și funcționale, care respectă pe deplin normele și valorile democratice.

Diplomația românească trebuie reconfirmată ca instituție fundamentală a statului, pentru a recupera din prestigiul și influența diminuate în ultimii ani, și orientată spre obiective de natură strategică, cum sunt cele subsumate exercitării în bune condiții a Președinției Consiliului UE în anul 2019, care să se integreze într-o viziune pe termen lung privind locul și rolul României în lume.

II. Obiective de guvernare

1. Concentrarea tuturor eforturilor de acțiune diplomatică pentru protejarea și promovarea intereselor naționale ale României și ale cetățenilor ei din punct de vedere politic, de securitate, economic, social și cultural.
2. Acțiunea de politică externă va avea în vedere cu prioritate susținerea obiectivului de modernizare și reformă ale României și creșterea profilului statului român pe plan european și internațional.
3. Creșterea și consolidarea profilului României în Uniunea Europeană și NATO și valorificarea cu mai mare eficacitate a beneficiilor care decurg din statutul României de membru al celor două structuri.
4. Consolidarea Parteneriatului Strategic pentru Secolul XXI cu Statele Unite ale Americii.
5. Continuarea eforturilor de promovare și susținere, prin acțiune fermă și cuprinzătoare, a aspirațiilor de integrare europeană ale Republicii Moldova va avea un loc central.
6. Promovarea activă a obiectivului de transformare a vecinătății României, atât în Balcanii de Vest, dar mai ales în Vecinătatea Estică, într-o zonă democratică de prosperitate, securitate și predictibilitate, necesare pentru asigurarea securității naționale în sensul său cel mai larg.
7. Întărirea cooperării bilaterale cu statele din vecinătate.
8. Apărarea și promovarea activă a drepturilor persoanelor care aparțin minorităților/comunităților românești din statele din vecinătatea României, în conformitate strictă cu standardele europene și, acolo unde este aplicabil, cu respectarea criteriilor politice de aderare la UE.
9. Consolidarea parteneriatelor pe care România le-a dezvoltat în ultimii ani și promovarea de noi parteneriate, pentru eficientizarea acțiunii diplomatice în context european și euroatlantic. În acest sens, se vor avea în vedere state din regiunea extinsă a Mării Negre, inclusiv în Caucazul de Sud, din Asia, inclusiv Asia Centrală, precum și alte state din G 20.
10. Atingerea țintelor strategice de cooperare consolidată cu state de pe alte continente către care pot fi orientate interesele economice ale țării noastre.
11. Consolidarea dimensiunii economice a diplomației, prin accentuarea aspectelor legate de dinamizarea cooperării economice, atragerea de investiții străine și promovarea produselor și companiilor românești pe piețele externe.

12. Asigurarea unei prezențe de substanță în cadrul diferitelor structuri internaționale și promovarea rolului esențial al multilateralismului în asigurarea stabilității, dezvoltării și cooperării în plan global și regional.

13. Asigurarea, la standarde europene, a serviciilor de asistență și protecție consulară în favoarea cetățenilor români din afara granițelor țării.

III. Direcții de acțiune

1. Creșterea și consolidarea profilului și rolului României în cadrul UE, în condițiile create de intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona. Astfel, se va acționa prioritar, dar nu exclusiv, pentru:

- poziționarea României, pe baza unei viziuni coerente, în cadrul diverselor dezbateri din interiorul UE și utilizarea cu pragmatism a complexității politicilor europene;
- participarea în mod activ și consistent la procesul de luare a deciziilor în cadrul UE;
- implicarea activă în **procesul de reflecție privind viitorul Uniunii Europene**;
- susținerea activă a demersului și eforturilor de **integrare europeană ale Republicii Moldova**;
- inițierea procesului de pregătire a exercitării în bune condiții a **Președinției Consiliului UE în anul 2019**;
- contribuția la adoptarea de măsuri concrete la nivel UE pentru **consolidarea guvernantei economice, a Uniunii Economice și Monetare și respectiv pentru creștere economică și creare de locuri de muncă**;
- susținerea optimă a intereselor României în **negocierea noii perspective financiare a UE (2014-2020)**, mai ales **în ce privește obținerea unor alocări importante pentru Politica Agricolă Comună și Politica de Coeziune**. Dezbaterile privind viitorul buget UE pentru 2014-2020 vor fi abordate în continuare ca pe o oportunitate reală de reducere a decalajului de dezvoltare față de mai vechile state membre;
- susținerea diplomatică pentru obiectivul de finalizare a **Mecanismului de Cooperare și Verificare**, pe baza progreselor reale și necesare, care să fie evaluate corect și fără condiționalități politice de orice fel, în vederea eliminării acestei vulnerabilități care afectează încă statutul de membru deplin al României în UE și totodată pe baza evoluțiilor în plan general european. Guvernul va continua să promoveze activ în dialogul cu interlocutorii europeni progresele României în materie, pe baza angajamentelor asumate, circumscrise obiectivului de consolidare a unui sistem judiciar corect și eficient, orientat către cetățean;
- susținerea diplomatică activă a obiectivului **aderării României la spațiul Schengen** pe baza îndeplinirii standardelor *acquis*-ului Schengen, recunoscute deja de Consiliul JAI și de Parlamentul European, fără condiționalități politice de orice fel. Demersul părții române va pleca de la compromisul propus de Președinția poloneză a Consiliului UE și, ulterior, de președintele Consiliului European în martie 2012: aderarea cu frontierele maritime și aeriene într-o primă etapă și ridicarea ulterioară a controalelor la frontierele terestre. România va intensifica dialogul cu statele

membre, atât la nivel guvernamental, cât și la nivel parlamentar. De asemenea, vor promovate în continuare măsurile de consolidare a capacității de protecție a frontierelor externe, inclusiv prin utilizarea misiunilor Frontex;

- promovarea adecvată la nivel UE a intereselor României privind asigurarea **securității energetice**, inclusiv prin susținerea prioritară a proiectelor Coridorului Sudic – în particular Nabucco, AGRI – precum și a finanțării acestora;
- continuarea eforturilor de asigurare a unei prezențe semnificative a diplomaților români în **Serviciul European de Acțiune Externă**, care să corespundă statutului României de al 7-lea stat al Uniunii, precum și aspirațiilor diplomației românești, ca diplomație cu tradiție, profesionistă și eficientă;
- continuarea eforturilor de **implementare a Strategiei Europene a Dunării**, cu accent pe conturarea unor proiecte concrete în cadrul acesteia. Eforturile se vor concentra pe lansarea și urmărirea implementării proiectelor, atât cele finalizabile pe termen scurt, cât și pe termen mediu-lung (infrastructură/transport, interconectarea pieței energetice).
- utilizarea mai eficientă a instrumentelor **Sinergiei Mării Negre și Parteneriatului Estic** în susținerea obiectivelor strategice ale României în Vecinătatea Estică
- promovarea adoptării unei **Strategii Europene a Mării Negre**, pornind de la cadrul stabilit în rezoluția în materie a Parlamentului European din 2011;
- **problematica incluziunii sociale a romilor** va continua să fie menținută în atenție, iar Guvernul va urmări reflectarea cât mai corectă a eforturilor României în acest sens și va facilita dialogul partenerilor europeni cu celelalte instituții competente din România referitor la Strategia națională de incluziune socială a romilor 2012-2020, adoptată în decembrie 2011;
- referitor la **accesul lucrătorilor români pe piețele muncii** din statele membre ale UE, se vor continua demersurile pe lângă statele membre care mențin restricții, pe lângă Comisie și Parlamentul European, astfel încât drepturile cetățenilor români, în calitate de cetățeni europeni, să fie pe deplin respectate;
- susținerea, în continuare, a **politicii de extindere a UE**, cu accent pe Balcanii de Vest, cu luarea în considerare a respectării depline a condițiilor de aderare, inclusiv a drepturilor persoanelor care aparțin minorității române, indiferent de denumirea sub care sunt cunoscute. De asemenea, se va susține în continuare aderarea Turciei la UE.
- valorificarea unor zone de nișă de expertiză românească, cum ar fi cele rezultate din participarea României la misiunile civile și militare ale UE în cadrul Politicii Comune de Securitate și Apărare a UE, participarea activă la crearea și aplicarea Politicii Europene a Azilului, prin valorificarea expertizei românești dobândite prin crearea și funcționarea Centrului de Tranzit în regim de Urgență pentru Refugiați de la Timișoara – primul din lume de acest tip;
- pe planul **Politicii Comune de Securitate și Apărare**, având în vedere poziția României de contribuitor major la misiunile Uniunii Europene, atât pe palier civil, cât

și militar, se va urmări continuarea acestei contribuții, concomitent cu promovarea unei abordări mai coerente și eficiente, care să țină cont inclusiv de valențele pozitive ale unui dialog intensificat cu partenerii estici;

- o **mai bună interacțiune cu Parlamentul European**, în conștientizarea rolului crescut al instituției după intrarea în vigoare a Tratatului de la Lisabona.

2. Creșterea profilului și rolului României în cadrul NATO, în contextul efortului continuu al Alianței de adaptare la noul context internațional. Astfel, se va acționa prioritar, dar nu exclusiv, pentru:

- promovarea consolidării relevanței articolului 5 al Tratatului de la Washington și apărării colective, ca principiu esențial al funcționării Alianței;
- continuarea sprijinului pentru dezvoltarea sistemului NATO de apărare antirachetă, ca misiune importantă a Alianței, pe baza principiului indivizibilității securității Alianților, a principiului solidarității și a principiului asigurării protecției întregului teritoriu, a forțelor și populațiilor Alianților;
- asumarea unor inițiative de tipul „*smart defense*”, care să faciliteze întărirea capacităților militare ale Alianței, în actualul context de restricții financiare;
- promovarea consolidării statutului României în cadrul Alianței prin găzduirea elementelor sistemului de apărare antirachetă al SUA și integrarea lor în viitorul sistem NATO;
- urmărirea finalizării tuturor Aranjamentelor de Implementare ale Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al SUA în România, semnat la Washington, la 13 septembrie 2011, precum și a aplicării acestora, în contextul în care, după declararea la Summit-ul NATO de la Chicago din mai 2012 a capacității *interimare* a sistemului NATO antirachetă, următorul pas în dezvoltarea acestui sistem va fi reprezentat de baza de la Deveselu, operațională la orizontul anului 2015, care va constitui capacitatea *inițială* a sistemului NATO ;
- consolidarea NATO ca forum de consultări între Alianții europeni și America de Nord – pe baza susținerii întăririi legăturii transatlantice – și între Alianți, respectiv între Alianți și partenerii NATO;
- consolidarea abordării regionale a NATO, mai ales în regiunea extinsă a Mării Negre, inclusiv în contextul Summit-ului NATO de la Chicago;
- susținerea implementării reformei parteneriatelor Alianței, acordând atenție crescută partenerilor din Caucazul de Sud și Asia Centrală, dar și consolidării parteneriatului NATO-UE;
- susținerea în continuare, ca poziție de principiu, a politicii „ușilor deschise”, promovând continuarea extinderii Alianței în Balcanii de Vest și în Vecinătatea Estică;
- acordarea unui rol sporit în cadrul NATO problematicei securității energetice, complementar cu eforturile în domeniu de la nivelul UE;
- promovarea unei abordări echilibrate a NATO în privința problematicei descurajării;

- promovarea unei relații de deschidere și cooperare, pe baze pragmatice, între NATO și Rusia, cu respectarea deplină a principiilor și valorilor aliate;
- continuarea angajamentului României în cadrul misiunii ISAF din Afganistan până la finalizarea obiectivelor misiunii, în conformitate cu parametrii procesului de tranziție din Afganistan, care va permite inițierea retragerii trupelor aliate pe baza calendarului decis de către NATO;
- în conformitate cu deciziile Summit-ului de la Chicago (mai 2012), va oferi sprijin pentru participarea României post-2014 la eforturile aliate de instruire și asistență din Afganistan în cadrul Misiunii Internaționale de Instruire și Asistență (ITAM), pentru asigurarea stabilității și bunei guvernări de către autoritățile afgane; de asemenea, România va continua participarea la misiunea EUPOL Afganistan a UE;
- implicarea activă a României, conform intereselor sale strategice, în dezbaterile privind identificarea unei soluții la blocajul actual în aplicarea Tratatului CFE. Se va susține în continuare o abordare principială privind cadrul pentru un eventual nou aranjament în domeniul armamentelor convenționale, considerând că orice viitor proces de negociere trebuie să permită abordarea tuturor aspectelor legate de regimul CFE și să țină cont de interesele de securitate ale fiecărui stat participant;
- valorizarea mandatului României de Punct de Contact NATO în Azerbaijan și Georgia din perioada 2013-2014.

3. Parteneriatul Strategic cu SUA reprezintă dimensiunea transatlantică a politicii externe românești și este cel mai important parteneriat de anvergură globală al României.

Acest parteneriat, aflat la cel mai înalt nivel de consistență de la crearea sa, trebuie să intre într-o nouă fază, în care excelența cooperare în domeniul politico-militar și de securitate trebuie să fie completată cu o dinamică pozitivă a domeniilor de cooperare economică, la nivel social, cultural și interuman. Guvernul României va continua eforturile de operaționalizare a *Declarației Comune privind Parteneriatul Strategic pentru Secolul XXI din septembrie 2011*, urmărind valorificarea deplină a perspectivelor de cooperare deschise de aceasta. În acest scop, va utiliza activ *Task Force*-ul bilateral România-SUA, creat în 2012, care urmărește punerea în aplicare de proiecte concrete în domeniile prevăzute de Declarație.

O atenție deosebită va fi acordată menținerii și dezvoltării dimensiunii politico-diplomatice și de securitate, atât în plan bilateral, cât și în context NATO. În plan bilateral se va finaliza cadrul juridic privind reglementarea participării României la sistemul american de apărare antirachetă gradual-adaptiv în Europa, prin încheierea tuturor Aranjamentelor de Implementare ale *Acordului dintre România și Statele Unite ale Americii privind amplasarea sistemului de apărare împotriva rachetelor balistice al SUA în România*, semnat la Washington, la 13 septembrie 2011.

Extinderea cooperării economice, atragerea de noi investiții americane în România va fi prioritară. Se va acționa susținut pentru crearea condițiilor pentru admiterea României în

programul *Visa Waiver*, în contextul promovării și adoptării în SUA a noii legislații în domeniu. În cadrul UE, România va susține extinderea și aprofundarea parteneriatului UE-SUA, care este esențial pentru definirea parteneriatelor strategice externe ale Uniunii.

4. Continuarea procesului de consolidare durabilă a relației bilaterale cu Republica Moldova, pe baza Parteneriatului strategic european bilateral, cu valorizarea caracterului special al originii, limbii, culturii, istoriei comune, concomitent cu susținerea activă a stabilizării și reformării democratice profunde, precum și a aspirațiilor europene ale acesteia. Astfel, se va acționa prioritar, dar nu exclusiv, pentru:

- continuarea sprijinului pentru reformele democratice de la Chișinău;
- continuarea susținerii asistenței bilaterale și internaționale, în special a celei europene și a SUA; acordarea de sprijin pentru stabilizarea macroeconomică;
- implementarea deciziilor ședinței comune a celor două guverne din 3 martie 2012 și ale reuniunii primilor-miniștri ai României și Republicii Moldova și a unor miniștri din cele două guverne din 17 iulie 2012; organizarea anuală de ședințe comune de guvern;
- implementarea **Planului de Acțiune**, semnat la 3 martie 2012, pentru aplicarea Declarației Comune de instituire a unui Parteneriat Strategic între România și Republica Moldova;
- susținerea fermă și consecventă a **parcursului european al Republicii Moldova**: prin sprijin pentru finalizarea negocierilor pentru Acordul de Asociere cu UE, Acordul de comerț liber aprofundat și cuprinzător și trecerea la liberalizarea regimului de vize;
- continuarea oferirii de asistență tehnică și financiară Guvernului Republicii Moldova;
- continuarea implementării și finalizarea, împreună cu guvernul de la Chișinău, a **proiectelor de interes comun în domeniul energetic**, cum sunt gazoductul Iași-Ungheni, liniile electrice aeriene Fălcui-Gotești și Suceava-Bălți, cuplarea sistemului de energie din R. Moldova la rețeaua europeană ENTSO-E, montarea fibrei optice între Isaccea și Chișinău; respectiv a celorlalte proiecte în domeniul transporturilor și infrastructurii;
- continuarea sprijinului pentru activitatea Grupului pentru Acțiunea Europeană a Republicii Moldova, inițiat de România la nivelul miniștrilor afacerilor externe ai statelor membre UE;
- în ceea ce privește dosarul **transnistrean**, România se va implica activ, inclusiv în cadrul UE, pentru înregistrarea de progrese pe fond în cadrul negocierilor formale în formatul „5+2”, în vederea convenirii unei soluții care să respecte deplin suveranitatea și integritatea teritorială a Republicii Moldova în frontierele sale recunoscute internațional. Totodată, va susține, în continuare, creșterea statutului UE și SUA în format, precum și transformarea actualei misiuni de menținere a păcii în misiune civilă cu participarea UE, concomitent cu promovarea măsurilor de creștere a încrederii și a acțiunii UE îndreptate spre democratizarea regiunii, cu efect pozitiv asupra procesului de reglementare politică. În cadrul OSCE, România va susține

respectarea deplină a angajamentelor politice asumate în cadrul organizației, inclusiv în contextul dezbaterii privind viitorul Tratatului CFE.

5. Fructificarea **parteneriatelor României în plan bilateral și multilateral**, precum și a altor relații de importanță strategică

Va fi continuată dezvoltarea și implementarea parteneriatelor bilaterale existente ale României cu **statele membre UE**, urmărind concretizarea angajamentelor sectoriale fundamentate pe politicile europene prioritare, cu obiectivul acțiunii comune atât în interiorul Uniunii, cât și în afara acesteia.

Astfel, o atenție sporită, atât în plan politic, cât și economic va fi acordată relației strategice cu **Germania**. Va fi aprofundat parteneriatul strategic cu **Franța**, pe baza intereselor comune ale celor două state în cadrul UE și a respectului reciproc, prin convenirea unei noi Foi de Parcurș a Parteneriatului Strategic. Parteneriatul strategic consolidat cu **Italia** va fi valorificat la justa sa valoare, pe baza excelentelor relații economice și vor fi depuse eforturi pentru lansarea unui parteneriat strategic cu **Spania**. Parteneriatul strategic cu **Marea Britanie** va fi substanțializat cu prioritate.

Parteneriatul strategic cu **Polonia**, deja cu rezultate excelente, va fi consolidat în continuare, pe baza intereselor convergente ale celor două state în cadrul UE, NATO și în Vecinătatea Estică.

O atenție sporită va fi acordată relației cu **Turcia** în vederea implementării, prin semnarea și punerea în aplicare a *Planului de Acțiune*, a parteneriatului strategic bilateral, pe baza împărtășirii valorilor comune democratice, a intereselor comune în cadrul NATO, a necesității transformării regiunii Mării Negre într-un spațiu de prosperitate democratică, stabilitate și securitate și pe baza susținerii ferme de către România a aderării Turciei la UE.

De asemenea, vom acționa în continuare pentru operaționalizarea **formatului trilateral** informal creat de România împreună cu Polonia și Turcia în anul 2012.

România va acționa pentru valorizarea relației strategice cu **Canada**, de natură să întărească legătura transatlantică ca vector esențial al politicii externe a României. Un obiectiv important în relația cu Canada, pe lângă amplificarea relațiilor economice și a cooperării în cadrul NATO, o va reprezenta eliminarea obligativității vizelor pentru cetățenii români.

6. Intensificarea implicării pozitive și active a României, atât în plan bilateral, dar și prin proiecte cu vocație europeană și regională, **în Balcanii de Vest** (prin susținerea, în cadrul UE și prin expertiză acordată în plan bilateral, a perspectivei europene a statelor din această regiune) și cu **precădere în Vecinătatea Estică – zona extinsă a Mării Negre, în Caucazul de sud și Asia Centrală**.

Crearea unei vecinătăți democratice, prospere, sigure, stabile, conectată ireversibil la sistemul de valori europene și euro-atlantice este în interesul direct al României și al

securității sale în sens larg, ca stat la granița exterioară a UE și NATO, și o contribuție concretă la asigurarea securității comunității de valori din care facem parte. În acest sens, vor fi consolidate eforturile pentru întărirea reprezentării diplomatice românești, cu precădere în Vecinătatea Estică și Asia Centrală.

România va continua să acorde o atenție prioritară structurilor de cooperare regională: **Procesul de Cooperare în Europa de Sud-Est (SEECp)** – a cărei președinție va fi exercitată de România începând cu iulie 2013 pentru un mandat de 6 luni, **Organizația Cooperării Economice a Mării Negre (OCEMN)**, **Consiliul Cooperării Regionale**, Inițiativa Central Europeană.

7. Valorizarea la maximum a **relațiilor cu ceilalți vecini direcți ai României**

Astfel, se va acționa pentru intensificarea parteneriatului strategic cu **Ungaria**. Se va promova posibilitatea organizării de noi ședințe comune de guvern. Se va acționa pentru finalizarea Protocolului sesiunii din 2011 a Comitetului bilateral privind minoritățile, inclusiv pe baza modelului românesc de abordare a soluționării problemelor persoanelor aparținând minorităților naționale, precum și pentru organizarea de noi sesiuni ale Comitetului, urmărindu-se acțiuni concrete pentru păstrarea identității culturale a românilor din Ungaria. Vor fi explorate noi căi de abordare a problematicei moștenirii Gojdu, cu semnificație istorică și simbolică deosebită, în vederea identificării celor mai bune soluții.

În relația strategică cu **Bulgaria**, se va urmări consolidarea cooperării, pe baza intereselor convergente ale celor două state în cadrul UE, NATO, la Marea Neagră, dar și pe baza oferită de cooperarea economică excelentă și la nivelul schimburilor și contactelor interumane. Va fi urmărită aplicarea deciziilor primei ședințe bilaterale comune de guvern din 2011. Se va examina posibilitatea organizării de noi ședințe comune de guvern. Vor fi continuate negocierile pentru finalizarea delimitării spațiilor maritime în Marea Neagră ale celor două state, pe baza dreptului internațional aplicabil.

România va susține în continuare aspirațiile europene ale **Serbiei**, precum și apărarea intereselor și identității românilor din Serbia. În acest sens, va fi acordată prioritate urmării aplicării prevederilor **Protocolului Comisiei Mixte bilaterale privind minoritățile, semnat la 1 martie 2012**, la Bruxelles, cu implicarea organizațiilor internaționale relevante și a Comisiei Europene.

România va continua să sprijine aspirațiile europene ale **Ucrainei**, prin promovarea unei angajări echilibrate, atât în relațiile bilaterale, cât și în contextul relațiilor Uniunii Europene cu Ucraina. România va susține o abordare constructivă în relația UE cu Ucraina și va insista pentru consolidarea implementării standardelor europene și a stimulării reformelor politice,

sociale și economice. România va susține semnarea Acordului de Asociere, pe baza îndeplinirii condiționalităților fixate de UE.

Vor fi menținute eforturile de soluționare a problemelor bilaterale aflate încă pe agenda politică, cum ar fi problematicii **Băstroe**, în conformitate cu dreptul internațional, asigurarea protecției la standarde europene a drepturilor persoanelor aparținând comunității autohtone române și pentru păstrarea și dezvoltarea identității culturale a acestora. În acest sens, se va acționa pentru **reluarea activității Comisiei Mixte bilaterale pentru Minorități**. De asemenea, se va acționa pentru **finalizarea Acordului privind micul trafic de frontieră**, care va trebui să beneficieze de instrumentele consulare de aplicare necesare. Este important un efort susținut pentru promovarea contactelor la nivelul celor două societăți, al formatorilor de opinie, al societății civile, o mai bună cunoaștere reciprocă.

8. În raport cu statele **Caucazului de Sud și Asia Centrală**, România va urmări menținerea și consolidarea cursului ascendent în dialogul politic al României în regiune:

- Parteneriatul strategic cu **Azerbaidjan** va fi promovat în continuare cu prioritate.
- România va continua să sprijine aspirațiile europene și euro-atlantice ale **Georgiei**.

Relațiile de parteneriat cu **Turkmenistan** și **Kazahstan** vor fi substanțializate în vederea conferirii caracterului strategic natural care corespunde obiectivului promovării adecvate a intereselor României în regiune.

9. O prioritate pentru politica externă a României va fi dezvoltarea relațiilor tradiționale cu **puterile emergente din Asia, America Latină și Africa**.

Astfel, va fi necesară alocarea unor resurse consistente în exercitarea politicii noastre externe pentru revigorarea relațiilor cu aceste puteri relevante pentru secolul 21. Prioritară este reconfirmarea și substanțializarea parteneriatului amplu de prietenie și cooperare cu **China** și completarea sa cu o relație economică echilibrată, inclusiv eforturi de atragere a investițiilor chinezești în România. De asemenea, vor fi consolidate parteneriatul strategic cu **Coreea de Sud**. Se va acționa pentru substanțializarea parteneriatului cu **Japonia**, care are valențe strategice, și crearea parteneriatului extins cu **India** (prin finalizarea și punerea în aplicare a Declarației comune de stabilire a unui Parteneriat extins). Se vor face eforturi pentru promovarea unei relații strategice cu **Brazilia**. Vor fi promovate noi parteneriate cu puteri emergente din G 20 din Asia, Africa, America Latină.

Relația României cu **Israel** are o dimensiune strategică efectivă pe mai multe planuri – securitate, politică, care va fi extinsă în continuare, inclusiv în plan economic și tehnologic. Va fi valorizată relația specială cu comunitatea cetățenilor israelieni de origine română, ca punte de legătură privilegiată între cele două țări.

Trebuie valorificate bunele relații cu **statele arabe**, în scopul promovării intereselor economice și culturale. Identificarea unei soluții durabile în **Procesul de Pace din Orientul Mijlociu** va fi sprijinită în continuare, activ, de diplomația română, pornind de la relațiile tradițional bune cu părțile implicate și de la expertiza regională acumulată de România. Se vor continua eforturile de promovare a transferului de expertiză a României privind tranziția la un regim democratic pentru unele state arabe, ca urmare a transformărilor structurale din regiune. Se vor urmări și promova interesele specifice în formularea pozițiilor UE în ceea ce privește situația din Siria sau dosarul nuclear iranian.

10. Se va urmări o nouă dinamică a relațiilor politice cu **Federația Rusă**, pe coordonatele pozitive deja stabilite în colaborarea economică, prin identificarea de puncte de convergență, pe baza cărora să fie dezvoltat un dialog transparent. Ca stat membru UE și NATO, România va urmări stabilizarea unei relații predictibile, pragmatice a României cu Rusia, bazată pe respect reciproc. România va continua să încurajeze și promoveze dialogul în cadrul Consiliului de Parteneriat Permanent UE-Rusia, și va folosi inclusiv oportunitățile create de Parteneriatul pentru Modernizare dintre Uniunea Europeană și Rusia, respectiv între România și Rusia, și în Consiliul NATO-Rusia, pe baza intereselor comune identificate între Rusia și aceste organizații.

În plan bilateral, se va pune accent pe dezvoltarea cooperării economice și pe o mai bună cunoaștere și interacțiune la nivelul societăților. Este necesară revalorizarea Tratatului politic bilateral, de la încheierea căruia se împlinesc 10 ani în 2013, a Comisiei interguvernamentale mixte privind colaborarea economică și tehnico-științifică, înființarea Institutului cultural românesc de la Moscova. Se vor continua demersurile pentru reluarea și dinamizarea activității *Comisiei mixte bilaterale privind soluționarea problemelor izvorând din istoria comună, inclusiv Tezaurul României*.

11. Recalibrarea/întărirea **dimensiunii economice** a politicii externe românești – atât prin susținerea expansiunii firmelor românești, dar și pentru atragerea de investiții în România. Va fi promovată o abordare mai creativă în acest domeniu, mai ales în contextul crizei economice și financiare, cu accent pe semnalarea oportunităților de afaceri, atragerea de investitori străini, promovarea produselor românești și eficientizarea serviciilor prestate de consilierii economici. Va fi promovată, în acest scop, înființarea unui Consiliu Consultativ al MAE cu reprezentanții mediului de afaceri.

În acest context al dimensiunii economice, este necesară reluarea demersurilor pentru aderarea României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică.

Totodată, este necesară susținerea activă a intereselor strategice directe ale României în ceea ce privește **securitatea energetică** (în vederea concretizării unor decizii majore care să conducă la dezvoltarea Coridorului Sudic, în particular Nabucco, AGRI).

Va fi promovată susținerea unui ritm alert al **interconectărilor de rețele de energie între România și vecinii ei**, pornind de la realitatea că spațiul nostru de securitate energetică nu se oprește la frontierele Uniunii. Totodată, se vor intensifica eforturile de colaborare, cu

partenerii europeni în principal, dar nu exclusiv, pentru extinderea și multiplicarea proiectelor bazate pe energii regenerabile.

Se va acționa pentru concretizarea inițiativei de realizarea a unui coridor de transport de mărfuri Marea Neagră – Marea Caspică.

Este importantă dezvoltarea contactelor cu statele din Orientul Mijlociu și din lumea arabă, urmărind atragerea interesului actorilor economici din **statele Consiliului de Cooperare al Golfului** către România.

12. Asistența Oficială pentru Dezvoltare va rămâne o dimensiune prioritară a acțiunii diplomatice, urmărindu-se consolidarea și dezvoltarea obiectivelor stabilite prin planul anual în domeniu. Vor fi avute în vedere zonele geografice prioritare Republica Moldova, Vecinătatea Estică, Bazinul Mediteranean, pentru sprijinirea proiectelor de consolidare a democrației, statului de drept, respectării drepturilor omului și libertăților fundamentale. În realizarea obiectivelor AOD, va fi necesară alocarea de resurse corespunzătoare.

13. Promovarea și apărarea intereselor și identității românilor din afara granițelor, prin:

- Aplicarea deplină a legii nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, inclusiv prin organizarea Congresului Românilor de Pretutindeni și alegerea Consiliului Românilor de Pretutindeni;
- Gestionarea activă a relației cu comunitățile românești de către diplomații români din misiunile românești desemnați în acest scop;
- Folosirea activă a Comisiilor Mixte privind minoritățile, a implicării Consiliului Europei și Înalțului Comisar pentru Minorități Naționale al OSCE.

14. Îmbunătățirea calității serviciilor consulare prestate în favoarea cetățenilor români din străinătate, cât și manifestarea unei atitudini constante în acțiunile de sprijin consular oferit cetățenilor români aflați temporar sau permanent în străinătate.

În acest scop, vor fi avute în vedere următoarele soluții:

- Informatizarea serviciilor consulare (proiect E-Cons) sub deviza „Secția consulară mai aproape de casa ta!”;
- Continuarea procesului de extindere a rețelei consulare prin deschiderea de noi oficii în zone de interes în principal în UE, dar și în spațiul euroatlantic, precum și crearea de birouri consulare mobile;
- Scăderea cuantumului taxelor consulare percepute în prezent;
- Derularea unor campanii de conștientizare a cetățenilor români cu privire la necesitatea înscrierii prezenței la misiunile diplomatice în vederea facilitării protecției și asistenței consulare (ex. permanentizarea serviciului de mesaj scris (SMS) transmis către cetățenii români care intră în zone considerate de risc, în străinătate);

- În vederea recalibrării strategiei de asistență și protecție consulară la nivelul MAE, pentru a răspunde rapid solicitărilor cetățenilor români și europeni aflați în zone afectate de crize socio-politice și dezastre naturale, se va realiza coordonarea eficientă între structurile funcționale specializate, existente pe plan intern (**Centrul Consular de Crize** din cadrul MAE) și cele existente pe plan extern (la nivelul UE).

MAE va continua activitatea de menținere a nivelului performant de pregătire pentru aderarea la România la Spațiul Schengen, atât din punct de vedere al rețelei consulare externe, cât și al aplicării stricte a normelor europene în materie.

15. Va fi dezvoltat un instrument nou de promovare a diversității reperelor românești aflate în spațiul european, prin intermediul căruia vor fi prezentate monumente de arhitectură, opere artistice realizate de plasticieni români, aflate în diverse spații publice și muzee din Europa, precum și alte locuri care amintesc de România. Acest inventar simbolic este menit să pună în valoare contribuția bogată pe care poporul român a adus-o de-a lungul timpului la dezvoltarea culturii și civilizației europene.

16. Asigurarea unei prezențe de substanță în cadrul diferitelor structuri internaționale și promovarea rolului esențial al multilateralismului în asigurarea stabilității, dezvoltării și cooperării în plan global și regional.

- Sporirea vizibilității României în cadrul sistemului ONU, pe linia identificării de soluții viabile la numeroasele provocări, inclusiv din categoria crizelor, cu care se confruntă în prezent comunitatea internațională.
- Consacrarea rolului activ al României în cadrul Consiliului Europei, vizând asigurarea respectării standardelor democratice și în materie de drepturile omului în întreg spațiul CoE, inclusiv protecția comunităților românești.
- Confirmarea activismului constructiv al României în peisajul pan-european de securitate, îndeosebi prin creșterea relevanței și eficienței OSCE pe palierul soluționării „conflictelor înghețate”, al depășirii impasului regimului actual de control al armamentelor convenționale în Europa și al promovării drepturilor omului.
- Menținerea statutului României de principal stat promotor al Francofoniei din Europa Centrală și de Est.

17. Elaborarea, prin efort interinstituțional, a unei strategii naționale de diplomatie publică și culturală (pe termen lung și mediu) și a unor **direcții strategice de acțiune** pentru modificarea percepției României în străinătate (pe termen scurt și mediu).

IV. Reforma instituțională și creșterea capacității instituționale a diplomației

A. MAE trebuie să aibă o **structură viabilă și eficientă**. Prin urmare, Guvernul României va acorda prioritate dezvoltării capacității instituționale a Ministerului Afacerilor Externe.

Astfel, în ce privește aspectele de reformă internă și privind relaționarea cu alte instituții, sunt necesare:

- 1) O structură adaptată priorităților de politică externă ale programului de guvernare și crearea unei politici de resurse umane mai coerentă, pornind de la:
  - reluarea procesului de recrutare de tineri diplomați, blocat în ultimii ani, cu consecințe negative importante asupra evoluției resursei umane, prin organizarea de examene de intrare corecte și transparente, în special în perspectiva deținerii de către România a Președinției Consiliului UE în anul 2019 și pentru întărirea capacității de acordare a unei asistențe consulare profesioniste pentru cetățenii români din străinătate;
  - continuarea procesului de îmbunătățire și dezvoltare a programelor de formare permanentă, inclusiv prin accesare de fonduri europene;
  - eficientizarea modului de selecție a viitorilor diplomați, prin consolidarea parteneriatelor cu universitățile românești de prestigiu;
  - crearea unui ghid coerent de „carieră profesională”, care să asigure predictibilitatea și stabilitatea carierei diplomatice și să stimuleze diplomații să plece la post în zonele dificile și care să conducă la asigurarea prestigiului profesional;
  - promovarea pe bază de merit și rezultate, atât în gradul diplomatic, cât și în funcții;
  - promovarea de măsuri legislative pentru refacerea în mod adecvat și echitabil a situației pensiilor membrilor Corpului Diplomatic și Consular român;
- 2) Eficientizarea modului de comunicare publică și diplomație publică, prin conferințe de presă regulate, folosirea noilor medii de comunicare.
- 3) Construcția unui buget al MAE, pe baza unei proiecții multianuale a necesităților, care să corespundă adecvat sarcinilor și priorităților de politică externă.
- 4) Adoptarea măsurilor pentru asigurarea infrastructurii necesare MAE, inclusiv a unui nou sediu, pentru gestionarea corespunzătoare a Președinției Consiliului UE în anul 2019; optimizarea sediilor misiunilor diplomatice, mai ales a celor aflate în proprietatea statului român.

B. În ce privește relațiile interinstituționale, este necesară:

1. O interacțiune crescută cu comisiile parlamentare de politică externă și respectiv de afaceri europene – prin participarea constantă a conducerii MAE la ședințele comisiilor și trimiterea de informații regulate pe teme de interes actual – mai ales în contextul rolului crescut al parlamentelor naționale în afacerile europene, prevăzut de Tratatul de la Lisabona.
2. O mai bună interacțiune cu europarlamentarii români din Parlamentul European.
3. Sesiuni regulate de reflecție strategică cu alte instituții cu contribuții la politica externă pe toate teme importante din programul de guvernare, pentru identificarea modalităților optime de realizare.

4. Promovarea unui dialog structurat între minister și partenerii din mediul academic și mediul cultural, precum și cu cei din societatea civilă.

RELATIA CU ROMANII DE PRETUTINDENI

Guvernul Romaniei va actiona pentru asigurarea protectiei si sustinerea intereselor cetatenilor sai, pentru consolidarea credibilitatii si respectabilitatii internationale ale Romaniei. In acest scop, un obiectiv principal este concentrarea tuturor eforturilor de actiune diplomatica pentru protejarea si promovarea intereselor nationale ale Romaniei si ale cetatenilor ei din punct de vedere politic, de securitate, economic, social si cultural.

Romanii de peste hotare sunt parte integranta a poporului si a spiritualitatii romane si de aceea Guvernul Romaniei se angajeaza sa intensifice comunicarea si sa consolideze parteneriatele atat cu comunitatile romanilor/vlahilor/aromanilor din tarile vecine si Balcani, cat si cu romanii care s-au stabilit temporar sau definitiv in strainatate.

Al doilea obiectiv principal al guvernarii este promovarea activa si prioritara a obiectivului de transformare a zonei proxime Romaniei, atat in Balcanii de Vest, dar mai ales in Est, intr-o zona democratica de prosperitate si securitate. În acest cadru, vom continua sa sustinem cu prioritate aspiratiile de integrare europeana ale Republicii Moldova. Totodata, vom actiona pentru intarirea cooperarii bilaterale cu statele din vecinatate si vom apara si promova activ drepturile persoanelor care apartin comunitatilor minoritatilor romanesti din statele din vecinatatea Romaniei in conformitate stricta cu standardele europene.

Acest program se concretizeaza pe cinci directii prioritare de actiune care vizeaza: apararea drepturilor si libertatilor romanilor, afirmarea identitatii culturale si lingvistice, sustinerea procesului de integrare, apropierea de familiile din tara si promovarea imaginii si intereselor romanilor care traiesc in afara hotarelor Romaniei.

DIRECTII DE ACTIUNE

- Apararea drepturilor, libertatilor si demnitatii romanilor
- Tratamentele egale si nediscriminatorii, garantarea exercitarii complete a cetateniei europene, integrarea deplina in spatiul Schengen si implicit eliminarea restrictiilor de pe piata muncii sunt prioritare.
- O problema stringenta a romanilor de peste hotare este faptul ca in relatia cu institutiile administratiei publice din strainatate acestia sunt tratati inechitabil si nu ca cetateni egali in drepturi cu cei din tara de adoptie. Aceasta discriminare nu este permisa si nu ar trebui sa existe, mai ales in interiorul Uniunii Europene. Guvernul va continua eforturile

menite sa ofere cetatenilor romani sau etnicilor romani care traiesc si muncesc in strainatate sprijin si servicii de asistenta compatibile cu statutul nostru de tara membra UE si cu normele in domeniu.

- Modul in care sunt respectate identitatea, drepturile si valorile spirituale ale comunitatilor romanesti din alte tari, inclusiv cele invecinate, reprezinta o preocupare majora pentru Guvern si va constitui in continuare un criteriu important de evaluare a relatiilor bilaterale.
- Referitor la accesul lucratorilor romani pe pietele muncii din statele membre ale UE, Guvernul va continua sa faca demersuri active pe langa statele membre care mentin restrictii, pe langa Comisie si Parlamentul European, astfel incat sa fie obtinute decizii nationale favorabile si nediscriminatorii.

Mentinerea identitatii culturale si lingvistice

- Pastrarea, dezvoltarea si afirmarea identitatii romanesti este cea de-a doua directie de actiune care urmareste consolidarea identitatii etnice, culturale, lingvistice si spirituale a comunitatilor romanesti din strainatate.
- Este necesara dezvoltarea si consolidarea programului guvernamental „Limba, cultura si civilizatie romaneasca”, recunoscand si promovand valorile nationale, incurajand asocierea si reprezentarea. Cea mai importanta masura in acest domeniu este predarea limbii romane, a istoriei si geografiei Romaniei in scolile din diaspora.
- Totodata se va intensifica si se va pune accent pe activitatea Institutului Cultural Roman in vederea promovarii patrimoniului cultural si consolidarea legaturilor dintre autoritatile romane si personalitatile romanesti care traiesc peste hotare.
- De asemenea, romanii care traiesc in afara tarii trebuie sa isi pastreze unitatea credintei si de aceea vom face demersuri pentru accesul largit la lacase de cult.

Sustinerea procesului de integrare

- Romanii de peste hotare sunt parte integranta a poporului roman si de aceea trebuie sa li se acorde atentia si suportul cuvenite. De aceea, Guvernul va sustine procesul de integrare a romanilor in comunitatile din care fac parte, iar implicarea Romaniei in acest demers inseamna facilitarea contactului cu autoritatile locale si centrale din tarile de adoptie, incurajarea si facilitarea participarii romanilor la deciziile politice locale din tara de adoptie, asigurarea accesului la servicii sociale si asigurari medicale. In acest sens, Guvernul roman va depune eforturi pentru consolidarea parteneriatului autoritatilor romane cu organizatiile romanesti din strainatate in vederea identificarii solutiilor adecvate pentru problemele cu care se confrunta romanii in statele de domiciliu sau de resedinta, urmarindu-se astfel crearea unui cadru de dialog care sa genereze solutii pentru problemele identificate.
- Privind in viitor, cel mai sigur mecanism de integrare este prin educatie si de aceea Guvernul roman face demersuri pentru integrarea fara restrictii sau discriminari a tinerilor romani in procesul educational.

- Mai mult, reusita procesului de integrare depinde si de exploatarea eficienta a oportunitatilor care decurg din statutul Romaniei de membru cu drepturi depline al Uniunii Europene in scopul promovarii valorilor culturale romanesti si consolidarii comunitatilor romanesti din vecinatate si emigratie. Stabilirea unor parteneriate si colaborari intre institutii sau personalitati din Romania va fi un aport important in promovarea imaginii a comunitatilor romanesti.
- Efortul comunitatilor de romani din afara granitelor de a se integra in comunitatile de adoptie este dublat de incercarea romanilor ca in acest proces sa isi mentina si sa isi promoveze identitatea etnica si culturala. Solutia la aceasta problema este consolidarea interna a comunitatilor romanesti si sprijinirea actiunilor de afirmare a valorilor identitare romanesti. De aceea, Guvernul roman se angajeaza sa sprijine eforturile de coagulare a comunitatilor romanesti si de afirmare a unui profil identitar pozitiv.

Apropierea de familiile din tara

- Acestei axe strategice i se subscriu trei obiective: facilitarea legaturii cu cei din Romania, reducerea birocratiei si reducerea numarului taxelor consulare si a costurilor administrative.
- Atunci cand vorbim despre romanii care traiesc in afara granitelor, un aspect foarte important este apropierea de familiile din tara. Trebuie sa sustinem legatura cu cei din Romania si Guvernul va sustine o serie de masuri in ceea ce priveste facilitarea transportului, coletariei si transferului de bani.
- Li vom sprijini pe cei care doresc sa se intoarca in Romania si in acest sens vom elabora un proiect de facilitati: consultanta gratuita pentru afaceri, promovarea intereselor economice ale micilor intreprinzatori, eventuale inlesniri fiscale pentru intreprinderile nou infiintate de cei care se intorc.
- In privinta serviciilor consulare, vom sustine reducerea birocratiei prin informatizarea serviciilor consulare, analizarea oportunității reducerii taxelor consulare si a costurilor administrative.
- Informatizarea serviciilor consulare poate fi tradusa printr-un ghiseu virtual prin intermediul caruia cetatenii romani sa primeasca informatii, consultanta, sa inainteze cereri si sa li se elibereze documente.

Promovarea imaginii Romaniei si intereselor romanilor peste hotare

- Promovarea imaginii Romaniei la nivel european si international urmareste asigurarea unei prezente sporite a valorilor nationale in spatiul international. Totodata, Guvernul roman isi va aduce concursul, prin mijloacele de care dispune, la promovarea imaginii tuturor romanilor si a comunitatii romanesti in statele de domiciliu sau de resedinta pentru a asigura o mai buna cunoastere a romanilor si pentru imbunatatirea imaginii pe care acestia si comunitatile din care fac parte o au in statele de domiciliu sau de resedinta.

- Prin sustinerea mass-mediei romane din diaspora si prin campanii in presa straina vom promova valorile culturale si spirituale romanesti la nivelul opiniei publice din statele in care exista comunitati romanesti, aducand valorile spiritualitatii si culturii romane in spatiul public din statul de resedinta. Toate aceste masuri sunt subsumate unui obiectiv care urmareste punerea in valoare a comunitatilor romanesti si promovarea imaginii unor comunitati deschise, orientate spre dialog intercultural.
- Prezentarii unei imagini corecte si cuprinzatoare asupra evolutiilor Romaniei face parte din misiunea Guvernului Romaniei. In acest sens, vom urmari, pe langa consolidarea actiunilor de diplomatie publica, extinderea proiectelor de cooperare cu parteneri relevanti: Institutul Cultural Roman, birouri de turism, organizatii socio-profesionale sau ale mediului de afaceri.
- Ne propunem dezvoltarea unei convergente crescute cu eforturile comunitatilor romanesti din strainatate, numeroase, active si cu un rol semnificativ in reflectarea realitatilor din tara.
- Asadar, se va intensifica si se va pune accent pe colaborarea cu Institutul Cultural Roman care acum are o retea relevanta de institute in diferite metropole ale lumii si se vor consolida legaturile dintre autoritatile romane si personalitatile romanesti care traiesc peste hotare. Vom facilita incheierea de acorduri durabile de cooperare cu universitati de prim plan, cu administratii locale aflate in cooperare cu tara noastra, cu edituri si publicatii de referinta, cu biblioteci consacrate, cu institutii de mare pondere si cu personalitati de la fata locului. Implicit, vom cultiva relatiile cu elitele romanesti, promovandu-le, astfel, ca modele.
- Prin astfel de masuri care incurajeaza initiativele comunitatilor romanesti de manifestare libera si neconditionata a identitatii romanesti, Guvernul urmareste sa valorifice potentialului politic, economic, social si cultural pe care il au, prin dimensiunea si dinamica lor, comunitatile romanesti in beneficiul Romaniei si al tuturor romanilor.

FINANȚE

Fiscalitatea și bugetul statului trebuie subordonate obiectivului fundamental al dezvoltării economice. Viziunea noastră fiscală trebuie să fie una calitativă, să stimuleze mediul economic, investițiile și inițiativa antreprenorială. Filozofia finanțelor publice trebuie pusă în acord cu principiile dezvoltării economice sănătoase, bazată pe construirea unui sector privat puternic, autonom în raport de puterile politice, capabil să genereze prosperitate, securitate socială și să dinamizeze inclusiv reformele din sfera sectorului public.

În ultimii ani, România a trecut prin experiența unei ajustări fiscale de tip cantitativ, cu serioase implicații sociale și efecte reduse în planul relansării economice. Realitatea economică arată că austeritatea bugetară nu constituie, în sine, cheia problemelor economice, în absența politicilor care să faciliteze creșterea economică, crearea de locuri de muncă și reducerea impactului social al ajustării fiscale.

Obiective fundamentale

Un sistem european performant al finanțelor publice – eficient, transparent, previzibil, care să conducă la creșterea veniturilor bugetare prin lărgirea bazei de impozitare și nu prin creșterea poverii fiscale asupra economiei;

Asigurarea stabilității macroeconomice și a sustenabilității datoriei publice, prin menținerea deficitului bugetar în trendul actual de consolidare fiscală;

*Simplificarea sistemului de taxe și crearea predictibilității într-un cadru fiscal-bugetar stimulat*iv pentru dezvoltarea mediului economic privat și public;

Creșterea calității finanțelor publice, întărirea disciplinei și a guvernanței fiscale, precum și reducerea deciziei discreționare în politicile fiscale și bugetare, în condițiile aceluiași reguli ale jocului pentru toți contribuabilii;

Diminuarea corupției prin decuplarea clientelei politice de la banul public și transparentizarea folosirii acestuia, în paralel cu regândirea achizițiilor publice în baza criteriilor de oportunitate, prioritate, eficiență.

Creșterea rapidă a potențialului de convergență cu UE poate fi realizată numai prin continuarea procesului dezinflaționist, consolidarea sistemului finanțelor publice și menținerea în limite sustenabile a deficitului extern.

Pe termen mediu, un cadru investițional competitiv își va demonstra viabilitatea prin atragerea unui volum crescut de investiții străine, iar pe termen lung, obiectivul prioritar constă în susținerea capitalului autohton autentic, într-un efort de reindustrializare privată a României.

În același timp, în dimensiunea sa financiar-bugetară, modelul economic de dezvoltare va fi axat pe investiții publice de antrenare, acele investiții menite să susțină infrastructura, agricultura și dezvoltarea rurală, energia și tehnologia avansată.

Promovăm Parteneriatului Public – Privat, ca mecanism esențial de atragere a finanțărilor pentru marile proiecte de infrastructură;

Dezvoltăm sistemul informatic integrat national pentru execuția bugetara în timp real
Generalizăm sistemul SEAP – sistemul electronic de achiziții publice, pentru toate achizițiile publice la nivel central și local. Astfel, vom ataca frontal corupția care a ajuns în ultimii ani să sufoce economia și să retrogradeze România în ochii Uniunii Europene.

Obiectivul economic fundamental al programului de guvernare este crearea de locuri de muncă. Statul nu creează direct locuri de muncă, ci doar asigură, printr-un cadru instituțional stimulat, mediul economic necesar creării de locuri de muncă, ceea ce ar reduce rata șomajului sub 5%, comparativ cu nivelul anului 2008.

Stimularea sectorului privat și crearea de locuri de muncă:

Direcții de acțiune in orizontul 2013-2016

- Simplificăm fiscalitatea și sporim competitivitatea fiscală a mediului de afaceri prin: reducerea generală a impozitării; b) lărgirea bazei de impozitare; c) simplificarea sistemului de taxe; d) creșterea colectării veniturilor bugetare; e) reducerea evaziunii fiscale.

- TVA va reveni la nivelul de 19%.
- Păstrăm plafonul de 16% și introducem, pe parcursul mandatului, impozitul diferențiat pe venitul salarial cu deductibilități fiscale: cote de 8%, 12% și 16%, ce vor fi stabilite pe grile de venit.
- Reducem la jumătate numărul de taxe parafiscale.
- Creștem deductibilitatea cheltuielilor în cercetare și dezvoltare de la 20% la 50%.
- Aliniem la media europeană redevențele încasate de stat ca urmare a concesionării activelor statului.
- Scutirea de impozitare, pe o perioadă de 5 ani, a dividendelor care vor fi reinvestite în utilaje și echipamente tehnologice, cercetare-dezvoltare, sub forma majorării capitalului social la societățile unde sunt acționari, sau participarea la capitalul social al altor societăți comerciale și care conduc la crearea de noi locuri de muncă.
- Stimularea mediului de afaceri în limite admisibile pentru stabilitatea macroeconomică, prin simplificarea procedurilor și debirocratizarea pentru micii întreprinzători. Creșterea plafonului de scutire de TVA la 65 mii euro pentru micii întreprinzători.
- Reducem TVA la producătorii de produse agricole de la 24% la 9%, iar 15% va rămâne la aceștia pentru dezvoltare. Măsura va fi valabilă doar pentru producție și nu pe lanțul de prelucrare. Stimulăm astfel producătorii interni și reducem evaziunea fiscală din agricultura.

- Reducem CAS cu 5 puncte procentuale pentru angajatori;
- Reducem integral plata CAS datorată de angajatori pentru 1 an de zile, pentru crearea de noi locuri de muncă (cu condiția menținerii locului de muncă încă un an).
- Reducem cheltuielile cu birocrăția și fiscalitatea, prin desființarea unor tarife, avize, autorizații și prin simplificarea cadrului legislativ.
- Accelerăm absorbția fondurilor europene, prin crearea unei structuri centrale responsabile de coordonarea Autorităților de Management, prin simplificarea și unificarea cadrului legislativ;
- Consolidarea CEC și EXIMBANK. Specializarea obiectului de activitate (Eximbank – pentru promovarea exporturilor și stimularea dezvoltării industriale, CEC - pentru finanțarea agriculturii, a IMM-urilor, a micilor întreprinzători și activităților independente);
- Adoptăm o nouă Lege pentru întreprinderile mici și mijlocii, care are la baza transpunerea în legislația românească a legii europene privind întreprinderile mici din Europa, Small Business Act (SBA).
- Capitalizarea Fondului de Garantare pentru IMM-uri. Sprijinirea IMM-urilor aflate în dificultate din cauza crizei economice prin instituirea unei scheme de ajutor de stat care să includă și folosirea fondurilor europene.
- Susținerea dezvoltării și diversificării activităților economice, care să genereze activități multiple și venituri alternative, pentru activități meșteșugărești și activități neagricole.
- Sprijinirea producătorilor agricoli să își ia certificate europene de producători BIO. Astfel, lor li se facilitează accesul la piața europeană (o piață care îi așteaptă, fără să fie nevoie să se promoveze prea mult) și să vândă produsele pe care le fac pe mult mai mulți bani.
- Aplicăm controlul financiar fiscal de fond doar o singură dată la 3 ani pentru IMM-uri și aplicarea principiului „o singura dată” pentru a elimina solicitările adresate IMM-urilor de către o instituție publică de a depune documente emise de alte instituții.
- Implementăm programarea bugetară multi-anuală pe proiecte și programe, care va aduce economii importante la buget și va crește gradul de predictibilitate și eficiența cheltuielilor publice.
- Restructurarea instituțiilor de control fiscal (ANAF, Garda Financiară, Vamă), și înființarea unui consiliu de supraveghere și audit format din experți internaționali din state membre UE, cu performanțe în domeniu.
- Adoptarea legislației care să stimuleze utilizarea tranzacțiilor electronice și reducerea semnificativă a operațiunilor cu numerar, măsură care va avea ca efect imediat creșterea veniturilor impozabile ale contribuitorilor și reducerea evaziunii fiscale.
- Introducerea contractelor de performanță în toate instituțiile publice și companii de stat (ministere, agenții guvernamentale, autorități locale și companii de stat)

FONDURI EUROPENE

La șase ani de la aderarea la Uniunea Europeană, România trebuie să răspundă unei provocări majore, mai ales în contextul crizei economice și a unui nivel scăzut de trai – de la o rată de absorbție a fondurilor structurale și de coeziune nerambursabile de aproximativ 10% trebuie să ajungă, până la sfârșitul lui 2015, în intervalul 50%-80% bani europeni utilizați și returnați de Comisia Europeană. Mai mult, obiectivul major al României este obținerea, la viitoarele negocieri, a unor alocări financiare pentru politica de coeziune superioare celor acordate pentru perioada actuală.

Având în vedere că aceste fonduri ar trebui să aducă la bugetul public și la bugetele private, în medie, peste 4% din PIB-ul anual, și că, totodată, fondurile europene reprezintă un factor de bază pentru modernizarea în economie și realizarea reformelor structurale propuse, Guvernul României urmărește, prin Programul de Guvernare 2012 - 2016, ca prioritate strategică fundamentală, bună administrare a fondurilor europene.

Pentru îndeplinirea obiectivelor propuse, AVEM DOUĂ OBIECTIVE MAJORE pentru anul 2013 și anii următori:

- SĂ FOLOSIM CÂT MAI MULT DIN FONDURILE EXISTENTE PÂNĂ LA SFÂRȘITULUI LUI 2015 – recuperând întârzierile acumulate în trecut.
- SĂ PREGĂTIM, SĂ NEGOCIEM ȘI SĂ IMPLEMENTĂM MULT MAI BINE FONDURILE AFERENTE PERIOADEI VIITOARE DE PROGRAMARE (2014 - 2020) – învățând din lecțiile trecutului.

ÎN ACEST SENS, pentru alocarea actuala:

- Eficientizăm administrarea banilor europeni, prin crearea unui minister al fondurilor europene care își va asuma funcția de Autoritate de Management unică, asigurând un sistem de management suplu, coerent, unitar și performant.
- Accelerăm ritmul de cheltuire a fondurilor europene pentru a ajunge la o rată de absorbție în intervalul 50%-80% până la 31 decembrie 2015.
- Evaluăm urgent și realist posibilitățile reale de implementare și absorbție ale fiecărui program operațional, și în mod special a proiectelor majore care concentrează cea mai mare parte a fondurilor europene.
- În funcție de concluziile acestei evaluări vom lua măsurile corective cele mai potrivite, prin:
- Lansarea rapidă a unor proiecte majore suplimentare (în mod special infrastructură de transport și mediu) și a caror implementare să înceapă în perioada curentă (până în 2015).
- Modificarea OUG nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență, în vederea modificării principiului

de stabilire a calcului ratei de supracontractare (ceea ce va permite contractarea suplimentară de proiecte finanțate, urmând ca sumele să fie acoperite ulterior din realocarea de fonduri sau din utilizarea economiilor înregistrate în procesul de implementare).

- Etapizarea proiectelor existente care nu pot fi terminate până în 2015.
- Realocarea de fonduri către sectoarele cu potențial maxim de absorbție atât în interiorul cât și între programele operaționale.
- Accelerăm implementarea proiectelor în curs – în acest sens vom pune în practică un sistem de monitorizare activă și permanentă la nivelul Autorității de Management, inclusiv un sistem de întâlniri regulate atât cu beneficiarii proiectelor majore cât și cu companiile care asigură implementarea acestora, în sensul identificării problemelor și definirii soluțiilor celor mai potrivite.
- Eficientizăm sistemul de verificare a achizițiilor publice
- Eficientizăm sistemul de certificare a cheltuielilor eligibile, prin modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale în vederea creării condițiilor necesare pentru includerea, pe declarațiile de cheltuieli transmise Comisiei Europene, a cheltuielilor efectuate în cadrul proiectelor majore neaprobate încă de aceasta.
- Continuăm eforturile de implementare a măsurilor de remediere a deficiențelor constatate de Comisia Europeană în funcționarea sistemelor de management și control ale programelor operaționale în vederea deblocării situației și reluării plăților de la Comisia Europeană.
- Sprijinim relansarea economiei românești, prin modificarea OUG nr. 9/2010 privind aprobarea Programului de sprijin pentru beneficiarii proiectelor în domenii prioritare pentru economia românească, finanțate din instrumentele structurale ale Uniunii Europene alocate României, în vederea introducerii următoarelor prevederi:
  - Includerea ONG-urilor ca beneficiari eligibili pentru accesarea garanțiilor de stat oferite prin acest program de către Fondul Național de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii;
  - Extinderea domeniilor de aplicabilitate, prin introducerea măsurilor de eficiență energetică.
  - Revenim la un sistem de salarizare adecvat nivelului de complexitate aferent activității desfășurate de personalul încadrat în structurile de management al fondurilor europene nerambursabile, unic, stimulat și bazat pe indicatori de performanță.
- Evaluăm performanțele și sincopele administrative ale sistemului de management și control al fondurilor europene din perioada precedentă pentru a propune Guvernului României măsuri de simplificare și evitarea supra-proceduralizării și birocratiei excesive.
- Evaluăm impactul contractelor de asistență tehnică în îmbunătățirea reală a sistemului de management și control al fondurilor europene pentru a evita, în viitor, cheltuirea

fondurilor europene cu rezultat nesemnificativ si pentru a orienta serviciile de consultanta catre activitati cu valoare adaugata.

Pentru alocarea bugetara 2014-2020

- Vom sustine promovarea intereselor României în cadrul negocierilor privind viitorul cadru financiar multianual al UE 2014 - 2020, principalul obiectiv fiind acela de a ne îmbunătăți poziția de beneficiar net în relațiile financiare cu UE față de cea din actuala perspectivă, prin asigurarea unei sume mult superioare exercițiului 2007 - 2013, urmând ca obligația României să fie aceea de a-și îmbunătăți sistemul administrativ și capacitatea de absorbție a acestor fonduri, pentru utilizarea la un nivel cât mai înalt, a fondurilor UE.
- Vom coordona procesul de programare pentru exercitiul financiar 2014 - 202, inclusiv elaborarea Acordului de Parteneriat si a Programelor Operationale specifice si stabilirea cadrului institutional aferent sistemului de management si control pentru viitoarele alocari financiare.
- Vom sustine investitiile majore in infrastructura ca factor-cheie in modernizarea Romaniei.
- Vom orienta finantarea europeana catre cresterea reala a competitivitatii si nu doar pentru proiecte cu valoare economica scazuta. Romania trebuie sa-si orienteze resursele in investitii in ramuri ce sustin productia interna si in poli de dezvoltare (ex. Clustere de excelenta inginereasca si de cercetare) pentru a ajunge la nivelul de performanta al celorlalte state membre.
- Vom sustine canalizarea sprijinului financiar general către întreprinderi, in special prin instrumente de inginerie financiară și utilizarea de subvenții pentru a cofinanța masuri de sprijin orientate către un anumit domeniu (inovare, investiții legate de protecția mediului, etc.)
- Vom lansa, ca actiune strategica imediata, pregatirea portofoliului de proiecte pentru finantare in cadrul anvelopei financiare 2014 – 2020, precum si demararea acestora.
- Vom orienta resursele de asistenta tehnica catre pregatirea de proiecte si sustinerea Autoritatilor de Management si Beneficiarilor (atat autoritati publice locale cat si beneficiari privati), in activitatile curente (help-desk) pentru a eficientiza ritmul de lucru si a evita suprapunerile si instruirile generice si teoretice.
- Vom simplifica legislatia aferenta promovarii si aprobarii proiectelor de investitii din Romania.
- Vom revizui, pe baza experientei in derularea proiectelor de investitii cu finantare internationala din perioada 2000 - 2012, conditiile de contract de lucrari aplicabile proiectelor cu finantare publica.
- Vom elabora Ghidul privind principalele riscuri identificate în domeniul achizițiilor publice în vederea prevenirii greșelilor constatate în aplicarea procedurilor privind

achizițiile publice în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale, precum și asigurarea unei practici unitare pe viitor.

- Vom finaliza mecanismul de prevenire și identificare ex-ante a conflictului de interese în achizițiile publice.
- Vom urmări finalizarea măsurilor necesare astfel încât să se realizeze un control eficient al potențialelor conflicte de interese, pentru prevenirea și evitarea acestora.
- Vom pune în practică un Plan de acțiune care să conțină măsuri pe termen scurt și mediu în vederea instituirii unui sistem pentru prevenirea, detectarea și combaterea posibilelor cazuri de conflict de interese sau fraudă.
- Vom urmări implementarea unui mecanism eficient și eficace, inclusiv întărirea colaborării între principalele instituții responsabile în domeniu, pentru prevenirea, detectarea și combaterea cazurilor de conflict de interese sau fraudă în administrația publică și în mod special în procesul de achiziții publice.
- Vom organiza un cadru comun de dialog periodic între Autoritățile de Management și Autoritatea de Audit și ANRM MAP pentru a se prezenta și dezbate cazurile de nereguli și pentru a evita, în viitor, riscul de corecții financiare majore și de suspendare a finanțării.
- Vom îmbunătăți sistemul de management și control al absorbției fondurilor europene prin coordonarea unitară a instituțiilor implicate în activitatea de gestionare și control a fondurilor structurale și de coeziune și prin eliminarea suprapunerilor administrative între Autoritățile de Management, Organismele Intermediare și Beneficiari.
- Vom asigura un sistem de monitorizare a proiectelor majore la fața locului pentru a evita blocaje și pierderea finanțării.
- Vom asigura lansarea efectivă pentru Programele Spațiului Economic European pentru a se permite elaborarea ghidurilor aplicantului, lansarea cererilor de proiecte pentru domeniile de finanțare și, ulterior, pentru a accelera selecția și implementarea proiectelor.
- Vom susține înființarea unui Fond de relansare economică. Estimarea realistă a gradului de absorbție a fondurilor europene de către România până în 2015, includerea sumelor rămase în acest Fond (alături de sumele neatrase de celelalte țări de coeziune) și folosirea pentru finanțarea unor proiecte de conectare a României la rețelele transeuropene (sub coordonarea Comisiei Europene).
- Vom susține Parteneriatele Public – Privat, ca alternative și soluții complementare care pot conduce la sustenabilitatea proiectelor cofinanțate de Uniunea Europeană.
- Vom stimula schimbul de bune practici în implementarea mecanismelor de creștere a absorbției de fonduri europene cu alte țări membre UE.

INDUSTRIE, COMERȚ ȘI COMPETITIVITATE

România are nevoie de o politică industrială coerentă. Lansarea de către Uniunea Europeană a Strategiei Europa 2020, a consacrat domeniul politicii industriale ca una dintre cele șapte inițiative emblematice ale acesteia prin documentul: „O politică industrială pentru era globalizării”. În acest cadru, se va sprijini schimbarea modului de abordare utilizat în prezent – de la concepția tradiționalistă a restructurării în funcție de resurse și, deci, în raport cu avantajul comparativ, la identificarea soluțiilor care să stimuleze activitățile bazate pe cunoaștere și informații, astfel încât acestea să permită accentuarea avantajelor competitive.

OBIECTIVE STRATEGICE

Îmbunătățirea competitivității și mai ales a flexibilității va urmări o creștere susținută a productivității bazată pe diversificarea și inovarea bazei industriale interne în context european și se va realiza prin:

- îmbunătățirea mediului concurențial și a climatului de afaceri în principal prin întărirea politicii din domeniul ajutorului de stat și a măsurilor pentru mai buna reglementare care să ducă la reducerea poverii administrative asupra companiilor, creșterea transparenței decizionale și consultarea publică;
- dezvoltarea sectorului serviciilor cu accent pe industriile de rețea și mai ales prin promovarea societății informaționale și a comunicațiilor de mare viteză ca suport orizontal în concordanță cu politica comunitară;
- dezvoltarea parcurilor tehnologice și științifice în care să fie dezvoltate clustere inovative al căror ciclu de viață să aibă ca finalitate furnizarea de produse și servicii pentru export ;
- promovarea și dezvoltarea colaborării între industrie și cercetare în care pentru domeniile tehnologiilor înalte se vor căuta soluții pentru finanțare rapidă și sprijin dincolo de mecanismele pieței în concordanță cu recomandările Uniunii Europene;
- promovarea mai accentuată a antreprenoriatului în scopul dezvoltării sectorului întreprinderilor mici și mijlocii, astfel încât acesta să devină semnificativ în configurația structurii de proprietate a economiei naționale;
- asigurarea continuității politicilor de privatizare prin introducerea pe piața de capital a participațiilor statului în concordanță cu prioritățile naționale;
- elaborarea unei politici industriale în care să fie evidențiate elementele referitoare la specializarea industrială necesare pentru orientarea către o economie cu emisii reduse de carbon;
- creșterea capacității administrative referitoare la evaluarea ex-post a politicilor cu impact asupra competitivității, la îmbunătățirea procesului de absorbție a fondurilor europene precum și pentru creșterea calității procesului de reglementare;

- întărirea și extinderea politicilor din domeniul eficienței energetice către toate companiile în scopul creșterii sustenabilității acestora;
- creșterea exporturilor românești prin promovarea unei abordări complementare între măsurile de sprijin intern și promovare externă.

DIRECTII DE ACTIUNE

Administrarea intereselor economice ale statului

- Concentrarea întregii activități de gestionare a proprietății private a statului, astfel încât guvernul să poată elabora cadrul legislativ necesar deblocării economiei și solutionării problemei arieratelor.
- Un mod unitar de nominalizare a reprezentanților statului în Consiliile de Administrație prin promovarea specialiștilor. Va fi înlăturată definitiv practica actuală a numirii a celor aproximativ 500 de membri ai Consiliilor de administrație din societățile comerciale, regii și companii naționale din rândul clientelei politice.
- Dezvoltarea politicilor de sprijinire a agenților economici privatizați după 1992, pentru a-și respecta integral obligațiile post privatizare și a ieși din monitorizarea statului. Un rol fundamental în acest sens îl va avea noua structură creată de administrare a proprietății private a statului prin acordarea ajutoarelor de stat, împreună cu CEC și Exim Bank urmând a fi singura abilitată cu notificarea Comisiei Europene prin Consiliul Concurenței.
- Valorificarea creanțelor bancare, comerciale și bugetare ale statului asupra societăților comerciale privatizate, ținând cont de prevederile legale privind consolidarea acestora în moneda USD, astfel încât societățile comerciale să nu fie împovărate artificial prin majorări de întârziere la plata creanțelor de care cumpărătorii nu sunt răspunzători, acestea aparținând societăților comerciale din perioada dinaintea anului 1989.

Promovarea unei viziuni integrate pentru domeniul resurselor minerale

- Revizuirea cadrului legislativ, în domeniul sectorului minier, în vederea perfecționării acestuia prin: reanalizarea și implementarea unui cadru de reglementare previzibil, care să sporească atractivitatea pentru potențialii investitori privați în sectorul minier; elaborarea și aprobarea strategiei industriei miniere. Ultima strategie din industria miniera a expirat în 2010 toate măsurile luate până în prezent în sector sunt lipsite de o evaluare corectă a implicațiilor induse în economie; modificarea și completarea Legii Minelor 85/2003 pentru a se preciza modalitatea de reconcesionare a perimetrelor miniere închise, simplificarea procedurilor administrative de acordare a licențelor și permiselor miniere, actualizarea redevențelor miniere și a taxelor de explorare/exploatare, etc; revizuirea cadrului legislativ și a reglementărilor specifice procesului de închidere a minelor, reconstrucția ecologică și monitorizarea postînchidere a zonelor afectate; constituirea sistemului național de monitorizare a depozitelor de deseuri miniere; armonizarea cadrului legislativ conexe Legii Minelor, cu noile prevederi, etc.

- Reorganizarea instituțiilor publice implicate în dezvoltarea sectorului minier, îmbunătățirea capacității instituțiilor publice implicate în administrarea și monitorizarea activităților miniere. În acest sens sunt necesare: constituirea Autorității Miniere, organism cu rolul de reglementare, organizare și control la nivel național a activităților din sectorul minier, pentru armonizarea instituțională cu statele Uniunii Europene;
- Reducerea graduală a rolului statului în activitățile miniere de explorare și exploatare a resurselor minerale: reanalizarea și promovarea actelor normative pentru atragerea în circuitul economic a unor perimetre de cercetare și/sau exploatare în prezent blocate în procesul de aprobare la diferite nivele guvernamentale (cca. 440 de licențe de explorare/exploatare); reofertarea fostelor perimetre miniere pentru care există deja cereri; valorificarea produselor miniere existente pe stoc la diferiți producători; reorganizarea managementului societăților miniere de stat, prin transferul competențelor, drepturilor și obligațiilor manageriale către o entitate de drept privat prin contracte specifice;
- Promovarea de investiții private în zonele cu potențial minier nevalorificat încă în totalitate. Investitorii privați în domeniul minier pot contribui în mod semnificativ la regenerarea socioeconomică în regiunile afectate de restructurarea sectorului minier, prin închiderea unor mine neviabile din punct de vedere comercial, în condițiile în care potențialul de resurse nu a fost epuizat;

Creșterea exporturilor românești

- Crearea unei rețele eficiente de Centre de Promovare Comercială (CPC) care să pună la dispoziția reprezentanților mediului de afaceri din România mijloace eficiente de promovare a exporturilor românești
- Recâștigarea piețelor tradiționale de export ale României, cu deosebire cele din afara Uniunii Europene (Asia, Nordul Africii și Orientul Mijlociu, America de Sud, statele membre CIS ș.a.).
- Reorientarea producției din sectoarele afectate de criză, cu deosebire prin creșterea exporturilor (industria auto, producția de componente auto, instrumente financiare complexe, lucrări de construcții ș.a.) spre zone cu un grad de absorbție ridicat, inclusiv țările BRIC (Brazilia, Rusia, India, R.P.Chineză).
- Reactualizarea Strategiei Naționale de Export a României, având drept obiectiv central definirea unei grile de eficiență care să permită creșterea semnificativă a exporturilor românești.
- Flexibilizarea sistemului de promovare a exporturilor prin definirea unor instrumente eficiente, cu impact major, materializat prin amplificarea volumului exporturilor României.
- Constituirea Consiliilor de Export regionale ca elemente de difuzare, reprezentare și colectare a propunerilor generate de mediul de afaceri din teritoriu.

- Eficientizarea Portalului de Comerț Exterior, cu deosebire prin fluidizarea circuitului ofertelor de export identificate de reprezentanții din rețeaua externă.
- Colaborare instituționalizată cu EXIMBANK pentru promovarea unor stimulente la export (asigurarea exportului, acordarea de credite cu dobândă bonificată etc.)
- Colaborarea cu asociațiile patronale de profil ;

Stimularea competitivității industriei din România

- Dezvoltarea pieței concurențiale, concomitent cu stimularea activității operatorilor economici;
- Stabilirea unui cadru structurat de monitorizare și evaluarea trimestrială a măsurilor pentru îmbunătățirea mediului de afaceri;
- Evaluarea anuală a competitivității ramurilor industriale relevante și inițierea de măsuri orizontale pentru creșterea competitivității acestora, prin crearea unui “Grup la nivel înalt pentru probleme de competitivitate, energie și mediu”
- Promovarea de noi programe de cercetare în domenii care prezintă potențial tehnologic, valoare adăugată ridicată sau resurse interne (industria alimentară);
- Îmbunătățirea cadrului calificărilor pentru noile tipuri de produse și servicii;
- Sprijinirea firmelor inovative precum și concentrarea acestora;
- Promovarea serviciilor de cercetare independentă. Este necesară participarea României la grupurile de lucru sectoriale create la nivelul CE (pentru industria farmaceutică, electrotehnică, inginerie mecanică, industrie alimentară, tehnologia informației și comunicații, industria chimică și apărare, programul spațial european, științele vieții și biotehnologii pentru modă și design) și pregătirea din timp a modalităților de răspuns la provocările ridicate de evoluția acestor domenii. Pe același model, România trebuie să își dezvolte dialogul și pentru alte industrii cu impact (ex. industria textilă sau construcțiile);
- Efectuarea de analize de impact asupra competitivității industriale de tip ex-post și bilanțuri de calitate în scopul promovării reglementării inteligente. Monitorizarea a 4 indicatori - competitivitatea în cadrul UE și la nivel mondial, numărul de locuri de muncă create, ponderea produselor industriale finite provenite din industrii ecologice în total produse industriale finite, ponderea valorii adăugate și a ocupării în sectoarele industriale care aplică tehnologii înalte și medii în total sectoare industriale;
- Reducerea barierelor administrative asupra companiilor și îmbunătățirea calității legislației;
- Implementarea Actului de piață unică prin aplicarea celor 50 de măsuri din raportul Monti în scopul optimizării pieții muncii, activităților comerciale și schimburilor reciproce – măsuri cu caracter legislativ;
- Continuarea înființării de parcuri industriale, în special pentru domeniile industriale de vârf (electronică, IT, mecanică fină etc.);
- Utilizarea mai eficientă a tehnologiilor informatice în sectoarele industriale;

- Impunerea în contractele de infrastructură cu contractori externi a unor clauze de offset prin care construcțiile metalice aferente să fie realizate de furnizori români;
- Dezvoltarea cooperării în producție și integrarea în rețelele regionale și globale de producție și comercializare;
- Întărirea legăturii între industrie și mediul universitar/academic, accelerarea procesului de transfer și aplicare în societățile industriale a rezultatelor activității de cercetare - dezvoltare – inovare;
- Promovarea strategiilor de finanțare prin parteneriatul public privat – PPP
- Promovarea unei politici industriale durabile prin aplicarea directivei referitoare la eco-design;
- Susținerea regiunilor de dezvoltare prin politica de coeziune în scopul diversificării industriilor existente, modernizarea capacităților de producție și pentru inovare;
- Sprijinirea și promovarea politicilor în domeniul protecției proprietății industriale și a standardizării;
- Sprijinirea industriilor creative.

INTERNE

Domeniul afacerilor interne este unul dintre cele mai importante componente ale statului de drept și presupune prestarea unui serviciu public de bază pentru populație cu finalitate în asigurarea securității și siguranței cetățeanului. Cetățeanul contribuabil și purtător al suveranității naționale trebuie să fie principalul beneficiar al activității Ministerului Afacerilor Interne.

În acest scop, instituțiile publice din subordinea Ministerului Afacerilor Interne vor concentra toate resursele (umane, materiale și financiare) pentru combaterea până la eradicarea infracționalității de toate tipurile și pentru soluționarea eficientă a situațiilor de urgență.

Obiective fundamentale

- *Creșterea continuă a gradului de siguranță al cetățeanului atât în mediul rural cât și în mediul urban,*
- *Îmbunătățirea cooperării polițienești privind combaterea criminalității transfrontaliere cât și a criminalității comise de cetățenii români în străinătate,*
- *Reducerea birocrăției din cadrul structurilor Ministerului Afacerilor Interne, eficientizarea acestor structuri și redirectionarea din aparatul funcționăresc către structurile operative,*
- *Analizarea și îmbunătățirea cadrului legislativ care reglementează competențele în domeniile ordinii și siguranței publice, situațiilor de urgență și al activităților instituției prefectului,*
- *Elaborarea, promovarea și implementarea unor politici și programe privind pregătirea profesională, creșterea calității vieții personalului în vederea re consolidării statutului polițistului, jandarmului, pompierului precum și al celorlalți funcționari publici din structurile Ministerului Afacerilor Interne.*

Direcții de acțiune

- restructurarea structurilor naționale și locale în scopul de a fi puternice, profesioniste și eficiente;
- elaborarea și implementarea unor politici concordante cu standardele și directivele Consiliului European având ca finalitate compatibilizarea acestor structuri cu cele similare din spațiul UE;
- creșterea siguranței cetățeanului prin combaterea fenomenului infracțional stradal, precum și prin creșterea siguranței civice în zona instituțiilor de învățământ preuniversitar;
- prevenirea și combaterea corupției în rândurile personalului Ministerului Afacerilor Interne la toate nivelurile și în toate structurile;

- prevenirea și combaterea crimei organizate, a traficului ilicit de droguri și a celorlalte substanțe interzise, elaborarea unei strategii de prevenire și combatere a criminalității în cadrul căreia se vor stabili prioritățile și rolul autorităților statului, școlii, familiei și al societății civile pentru combaterea acestui flagel;
- scăderea dinamicii accidentelor de circulație, cu prioritate a acelor care au drept consecințe pierderea de vieți omenești;
- creșterea eficienței activităților pentru soluționarea situațiilor de urgență prin îmbunătățirea dotării cu utilaje moderne și perfecționarea profesională a cadrelor;
- creșterea autorității instituției prefectului în procesul de coordonare al activității în situații de urgență.

POLITICI PUBLICE

- creșterea siguranței cetățeanului prin :
- combaterea fenomenului infracțional stradal,
- creșterea siguranței civice în zona instituțiilor de învățământ preuniversitar,
- reconstrucția sistemului de politici locale și armonizarea cu politicile naționale,
- prevenirea și combaterea corupției,
- prevenirea și combaterea criminalității,
- combaterea crimei organizate,
- combaterea traficului de droguri,
- trafic rutier mai sigur,
- managementul situațiilor de urgență și protecția infrastructurilor critice,
- servicii publice comunitare mai aproape de cetățeni (documente de identitate, permise, pașapoarte, înmatriculări),
- întărirea rolului instituției prefectului și creșterea eficienței acesteia precum și precizarea funcțiilor pe care trebuie să le îndeplinească reprezentantul Guvernului în plan local(funcția de reprezentare și funcția de autoritate),
- în cadrul cooperării internaționale o atenție aparte trebuie acordată cooperării polițienești în vederea combaterii criminalității transfrontaliere dar și a criminalității comise de cetățenii români în străinătate,
- de asemenea cooperarea cu instituțiile din sistemul de securitate internă al UE (FRONTEX, EUROPOL) reprezintă o componentă esențială a activității ministerului pentru implementarea politicilor europene în domeniu,
- cooperarea cu INTERPOL dar și în formatele de cooperare regională în Europa de S-E va rămâne o preocupare importantă a conducerii ministerului.

JUSTIȚIE

Având ca atribuții principale buna funcționare a sistemului judiciar, asigurarea condițiilor îndeplinirii justiției ca serviciu public și apărarea ordinii de drept și a drepturilor și libertăților cetățenești, Ministerul Justiției are obligația de a promova o justiție modernă, care să fie aproape de cetățean și care să asigure egalitatea în fața legii.

Strategii în domeniul justiției

- 1) Stabilirea unei politici publice în domeniul justiției bazată pe principii de independență și profesionalism.*
- 2) Programul de asanare a legislației ce impune analizarea întregii legislații din România, corelarea acesteia cu legislația europeană, republicarea actelor normative și restrângerea numărului de acte normative, program ce trebuie realizat împreună cu Guvernul, Parlamentul și Consiliul legislativ.*
- 3) Implementarea strategiei naționale anticorupție.*
- 4) Informatizarea sistemului judiciar prin aplicarea strategiei de informatizare adoptată în comun de Ministerul Justiției împreună cu CSM, ÎCCJ și Ministerul Public.*

Măsuri în domeniul legislativ

- Elaborarea unei legislații conforme principiilor europene privind restituirea proprietăților confiscate abuziv de regimul comunist.
- Clarificarea statutului procurorilor și rolul Ministerului Public raportate la dispozițiile constituționale.
- Consolidarea statului de drept, inclusiv prin întărirea instituției Avocatului Poporului și depolitizarea Curții Constituționale.
- Îmbunătățirea cadrului legislativ pentru recuperarea prejudiciilor rezultate din infracțiuni.
- Implementarea legislației europene referitoare la confiscarea extinsă, dar și a celorlalte directive adoptate de Consiliul UE.
- Instituirea unui mecanism de numire în funcțiile de conducere din cadrul Ministerului Public transparent și bazat pe criterii de profesionalism și integritate.
- Amendarea legislației naționale în acord cu Convenția Europeană a Drepturilor Omului.
- Implementarea noilor Coduri ca obiectiv fundamental. Aplicarea din anul 2013 a noului Cod de procedură civilă și din anul 2014 a noului Cod penal și respectiv a noului Cod de procedură penală precum și corelarea legislației specifice, mai ales în materie penală, în ce privește executarea pedepselor privative de libertate și a pedepselor neprivative de libertate.

- Transformarea ÎCCJ într-o instanță de casație cu rol principal în uniformizarea jurisprudenței și crearea de mecanisme judiciare de unificare a practicii judiciare.

Măsuri de organizare instituțională

- Reorganizarea instanțelor în vederea pregătirii acestora pentru noile coduri prin aplicarea planului de măsuri adoptat de Guvern în acest sens prin memorandum.
- Creșterea capacității logistice și instituționale a structurilor din cadrul Ministerului Public prin programe de investiții consolidate, precum și printr-o mai bună gestionare a mijloacelor existente. Adaptarea și implementarea unui program național pentru stoparea criminalității bazat pe trei piloni: prevenirea infracțiunilor, aplicarea sancțiunilor și reinsertia socială a persoanelor care și-au ispășit pedeapsa conform legii.
- Reorganizarea penitenciarelor pentru asigurarea unor condiții de deținere conforme normelor internaționale.
- Îmbunătățirea sistemului de asistență judiciară din oficiu /gratuită, în paralel cu derularea unor ample campanii de informare a publicului larg cu privire la acest drept, mai ales în zonele defavorizate (rurale, depopulate) și pentru categorii sociale marginalizate (persoane vârstnice, cu venituri mici etc.).
- Administrarea bugetului instanțelor judecătorești de către Înalta Curte de Casație și Justiție, prin stabilirea unui calendar optim și eficient raportat la obligațiile internaționale ale statului român inserate în cadrul MCV.
- Creșterea transparenței actului de justiție prin publicarea pe internet a hotărârilor judecătorești, cu protejarea datelor cu caracter personal ale părților.
- Reducerea numărului de erori judiciare prin îmbunătățirea programelor de formare profesională continuă a magistraților.
- Consolidarea capacității administrative și a independenței Inspecției Judiciare.
- Creșterea celerității actului de justiție și reducerea costurilor sale, inclusiv prin metodele moderne de soluționare pre-judiciară a conflictelor.
- Reluarea procesului de înființare de tribunale specializate, în baza unor evaluări pertinente – măsură insistent cerută de magistrați și de investitorii străini (spre exemplu, instanțele specializate în materia familiei și a minorilor – justiția juvenilă, dar și instanțele specializate în materia comercială și a falimentului). Modificarea legislației în materia insolvenței în urma unei analize efectuate împreună cu experții Băncii Mondiale.
- Accesarea fondurilor structurale pentru îmbunătățirea logisticii parchetelor și tribunalelor, în paralel cu finalizarea în bune condiții a Acordului de împrumut cu Banca Mondială, pentru Programul privind Reforma Sistemului Judiciar.
- Întărirea colaborării cu CSM, asociațiile profesionale și societatea civilă.

Progresele în cadrul MCV – prioritate esențială pentru parcursul european al justiției române

- Realizarea cu prioritate a obiectivelor asumate în cadrul Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV) prin implementarea noilor Coduri. Corelarea legislației specifice mai ales în materie penală în ce privește executarea pedepselor privative de libertate și a pedepselor neprivative de libertate.
- Transformarea MCV într-un veritabil instrument de colaborare cu Comisia Europeană pentru realizarea unui sistem judiciar eficient, corect și predictibil.
- Demararea unui dialog de substanță cu oficialii europeni, pentru o concretizare mai bună a modului în care sistemul judiciar român trebuie să-și îndeplinească obiectivele, în cadrul MCV.
- Urmărirea aplicării obiectivelor și principiilor fundamentale ale Strategiei Naționale Anticorupție.
- Sprijinirea instituțiilor competente pentru îndeplinirea obligațiilor asumate de România în vederea intrării în spațiul Schengen.

MARI PROIECTE DE INFRASTRUCTURĂ

Obiectivul general al strategiei în domeniul proiectelor de infrastructura prioritare îl reprezintă asigurarea condițiilor financiare, procedurale și contractuale adecvate demarării și finalizării cât mai rapide a acelor investiții majore care au un impact economic și social imediat și care rezolvă probleme acute ce au în prezent un impact negativ semnificativ asupra calității vieții cetățenilor și asupra capacității de a face afaceri a firmelor din România.

Pentru atingerea acestui obiectiv general și a obiectivelor specifice, vor fi susținute următoarele măsuri generale și acțiuni obligatorii:

- Absorbția accelerată a fondurilor europene disponibile pentru proiectele cuprinse în programarea 2007-2013 și pregătirea portofoliului de proiecte, concomitent cu îmbunătățirea procedurilor, pentru perioada de programare 2014-2020
- Achiziția centralizată a produselor, serviciilor sau lucrărilor aferente proiectelor de infrastructură prioritare cu grad mare de complexitate, inclusiv a finanțării necesare
- Îmbunătățirea cadrului legislativ specific în vederea atragerii investițiilor straine directe și a implementării unor structuri de finanțare a proiectelor conform celor mai bune practici în domeniu la nivel european și global, inclusiv prin modernizarea și unificarea legislației privind achizițiile publice/concesiunilor/parteneriatului public-privat și promovarea eficienței ("Best Value for Money")
- Utilizarea unor structuri de prefinanțare/cofinanțare/finanțare moderne, ținând cont atât de capacitatea de finanțare pe termen scurt și mediu limitată a bugetului de stat, cât și de constrângerile rezultate din controlul deficitului public și a gradului de îndatorare a statului și entităților publice, favorizând implementările care să permită o implicare maximă a sectorului privat în realizarea proiectelor
- Revizuirea modelelor de documentație de atribuire a proiectelor de investiții majore și a modelelor de contracte de execuție prin adoptarea standardelor internaționale utilizate în domeniu la specificul cadrului normativ național
- Promovarea de parteneriate inter-institutionale speciale cu autoritățile statelor membre UE care au dezvoltat cele mai bune practici în domeniu, prin care să se favorizeze transferul de cunoștințe în scopul îmbunătățirii capacității administrative naționale
- Promovarea asistenței tehnice de specialitate care să susțină activitatea de planificare și executare a proiectelor de infrastructură prioritare prin intermediul unor specialiști cu expertiză globală semnificativă

Principalele proiecte de infrastructură ce urmează a fi incluse în cadrul director descris mai sus, pe domenii, sunt:

Domeniul rutier

- Autostrada București-Ploiești-Brasov (tronsonul Comarnic-Brasov).
- Autostrada Sibiu – Râmnicu-Vâlcea

Domeniul feroviar

- Linie de cale ferată de mare viteză pe Coridorul IV Pan-european (Arad – Timisoara – Caransebeș – Drobeta Turnu Severin – Craiova – Calafat/București)
- Reabilitarea liniei de cale ferată de pe Coridorul IV Pan-european Brașov – Simeria
- Reabilitarea liniei de cale ferată de pe Coridorul IV Pan-european Frontieră – Curtici – Simeria

Domeniul naval

- Extinderea digului de larg în Portul Constanța
- Canalul Dunăre - București (parteneriat public - privat).
- Reabilitarea infrastructurii pe canalul Dunăre – Marea Neagră

Domeniul informații de interes public

- Sistemul Informatic Integrat de Cadastru și Publicitate Imobiliară
- Sistemul Informatic Integrat de Acces Electronic la Justiție

MEDIU

Politica în domeniul protecției mediului are scopul de a garanta generației actuale și celor viitoare un mediu curat și sănătos, care să asigure protejarea naturii, calitatea vieții, în corelare cu o dezvoltare economică verde și competitivă, cu emisii reduse de dioxid de carbon și eficiență din punct de vedere al utilizării resurselor.

Urmărim îmbunătățirea infrastructurii de mediu și reducerea decalajului existent față de alte state membre ale UE, conservarea biodiversității, reducerea poluării și îmbunătățirea calității aerului și, în același timp, promovarea producției de energie din surse alternative, regenerabile și nepoluante și stimularea creșterii economice durabile, cu accent pe crearea de noi locuri de muncă “verzi”. Un instrument esențial va fi creșterea gradului de absorbție a fondurilor europene prin Programul Operațional Sectorial Mediu, precum și pregătirea Cadrului Financiar Multianual 2014-2020.

Acordăm o atenție specială îmbunătățirii gradului de transparență a luării deciziilor, precum și conștientizării, informării, consultării și participării tuturor cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul.

Protecția mediului

a. Combaterea schimbărilor climatice

- Finalizarea Strategiei Naționale privind Schimbările Climatice pentru perioada 2013 – 2020, care vizează reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră în acord cu angajamentele asumate prin pachetul Energie Schimbări climatice
- Elaborarea Planurilor de Acțiune pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră, în sectoarele care intră sub incidența *Deciziei nr. 406/2009/CE privind efortul statelor membre de a reduce emisiile de gaze cu efect de seră* (sectoare care nu intra sub incidența schemei UE de comercializare a certificatelor de emisii cu efect de seră)
- Sprijinirea autorităților locale pentru dezvoltarea unor strategii proprii privind combaterea schimbărilor climatice la nivel local.
- Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră pentru îndeplinirea, până în 2020, a angajamentelor asumate de România pentru implementarea pachetului “Energie-schimbări climatice”
  - Finanțarea, prin Fondul pentru Mediu, a proiectelor publice și private, care au ca rezultat demonstrabil reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (eficiența energetică în sectorul industrial, rezidențial și public, recuperarea gazului metan de la depozitele de deșeuri și utilizarea acestuia ca resursă energetică, utilizarea surselor de energie regenerabilă);

- Finanțarea proiectelor de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră, din veniturile obținute din licitațiile sub prevederile ETS, care se realizează centralizat la nivel European;
- Îmbunătățirea dialogului cu operatorii care intră sub incidența prevederilor schemei de comercializare a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră (ETS), în scopul conformării cu cerințele impuse de aceasta;
- Adaptarea la efectele schimbărilor climatice
  - Finalizarea Strategiei naționale de adaptare la efectele schimbărilor climatice, în acord cu Carta europeană a adaptării;
  - Dezvoltarea colaborării cu celelalte autorități publice centrale și locale pentru dezvoltarea Planurilor de adaptare la efectele schimbărilor climatice.
  - Îmbunătățirea cadrului legislativ a metodologiilor, normelor și reglementărilor în domeniul sistemului național de meteorologie, în vederea punerii în aplicare a planului de acțiuni
  - Reducerea vulnerabilității pe termen mediu și lung la efectele schimbărilor climatice prin dezvoltarea planurilor de acțiuni la nivel central, regional și local privind adaptarea la efectele schimbărilor climatice

b. Conservarea biodiversității și utilizarea durabilă a componentelor sale

- Aprobarea și implementarea Strategiei naționale și a Planului de Acțiune privind conservarea biodiversității 2013-2020;
- Îmbunătățirea cadrului legislativ și instituțional pentru un management coerent al rețelei de arii naturale protejate;
- Cartarea habitatelor naturale și a habitatelor speciilor sălbatice de interes comunitar și stabilirea sistemului de monitorizare a stării de conservare a acestora;
- Planuri de management pentru ariile naturale protejate;
- Stabilirea metodologiilor de acordare a compensațiilor pentru proprietarii și concesionarii de terenuri aflate în ariile naturale protejate;
- Stabilirea unui sistem unitar de management al speciilor strict protejate;
- Evaluarea economică a serviciilor asigurate de sistemele ecologice naturale și seminaturale.
- Implementarea conceptului privind pastrarea integrității și funcționării sistemelor ecologice, managementului durabil al resurselor naturale din componentele marine și terestre ale zonei de coastă
- Măsurile privind managementul integrat al zonei costiere pentru asigurarea sistemului suport necesar conservării resurselor aferente zonelor de coastă, ca parte a rețelei europene Natura 2000, desemnate conform prevederilor comunitare în domeniu

c. Revitalizarea Deltei Dunării prin management adaptativ bazat pe conservarea biodiversității și dezvoltarea durabilă a comunităților locale:

- Inventarierea și cartarea habitatelor naturale și a habitatelor speciilor sălbatice de interes conservativ;
- Stabilirea metodologiilor și a sistemului de monitorizare a stării de conservare a habitatelor naturale și a speciilor de interes comunitar;
- Plan de management integrat al Deltei Dunării;
- Stabilirea sistemului de monitorizare a traficului pe canalele și lacurile din Delta Dunării;
- Sistem de canalizare și alimentare cu apă și sistem de management integrat al deșeurilor pentru toate localitățile situate pe teritoriul Rezervației Biosferei „Delta Dunării”
- Crearea unor mecanisme care să susțină dezvoltarea durabilă a comunităților și creșterea standardelor de viață pentru populația locală
- Program multianual de finanțare pentru Delta Dunării

d. Managementul deșeurilor și substanțelor periculoase

- Transformarea deșeurilor într-o resursă, potrivit Foii de parcurs a UE privind utilizarea eficientă a resurselor
- Planificare strategică la nivel zonal a gestionării deșeurilor pentru completarea/realizarea investițiilor necesare îndeplinirii obiectivelor europene în domeniu.
- Accelerarea realizării sistemelor integrate de gestiune a deșeurilor, inclusiv prin îmbunătățirea absorbției fondurilor europene;
- Extinderea și îmbunătățirea sistemelor de colectare selectivă a deșeurilor;
- Creșterea cantității de deșeuri intrate în circuitul de reciclare;
- Îmbunătățirea capacității instituționale în domeniul managementului chimicalelor
- Eficientizarea cooperării cu Agenția Europeană pentru Produse Chimice.

e. Evaluarea și îmbunătățirea calității aerului; controlul poluării industriale

- Îmbunătățirea și extinderea sistemului național de monitorizare a calității aerului;
- Reducerea nivelului de zgomot și vibrații în zonele rezidențiale;
- Prevenirea și controlul poluării industriale prin:
  - asigurarea investițiilor necesare pentru îndeplinirea angajamentelor stabilite în Tratatul de Aderare a României la UE
  - adoptarea de către industrie a celor mai bune tehnici disponibile în temeiul Directivei privind emisiile industriale
  - Intensificarea controlului aplicării legislației în domeniu

Îmbunătățirea sistemului de prognoza, avertizare și informarea populației precum și capacitatea de răspuns în caz de accidente: radiologic, chimic, inclusiv în context transfrontier.

f. Protecția solului și a subsolului

- Aprobarea Strategiei naționale pentru gestionarea durabilă a siturilor contaminate
- Reducerea suprafețelor siturilor contaminate, reducerea efectelor de hazard geologic natural și antropic
- Garantarea faptului că deciziile legate de exploatarea terenurilor, adoptate la toate nivelurile, țin seama în mod corespunzător și de impactul asupra mediului, nu numai de cel social și economic

Integrarea politicii de mediu în celelalte politici sectoriale și aplicarea principiilor dezvoltării durabile

- Efectuarea de evaluări ex-ante sistematice ale impactului social, economic și de mediu al tuturor inițiativelor politice la nivel național, pentru a se asigura coerența și eficacitatea acestora
- Monitorizarea aplicării Strategiei Naționale pentru Dezvoltare Durabilă, pe baza unor indicatori cuantificabili
- Creșterea rolului Comitetului interministerial de integrare a politicii de mediu în celelalte politici sectoriale
- Crearea unor mecanisme eficiente pentru îmbunătățirea cooperării între autorități în scopul unei mai bune reglementări în domeniul protecției mediului

Modernizarea și întărirea capacității administrative în domeniul mediului

- Dezvoltarea capacității instituționale în domeniul protecției mediului și asigurarea unei instruirii sistematice a personalului
- Întărirea capacității de absorbție a fondurilor europene în cadrul POS Mediu
- Eficientizarea procesului/actului de control privind conformarea cu cerințele de mediu în desfășurarea oricăror activități cu impact de mediu

Îmbunătățirea gradului de educare și conștientizare, informare, consultare și participare a tuturor cetățenilor în luarea deciziilor privind mediul

- Conștientizarea cetățenilor cu privire la protecția mediului
- Promovarea educației ecologice, stabilirea unui parteneriat cu Ministerul Educației pentru stabilirea de curricule specifice
- Sprijinirea organizațiilor neguvernamentale în procesul de conștientizare a cetățenilor cu privire la protecția mediului
- Asigurarea unei mai mari transparențe a procesului de luare a deciziei
- Dinamizarea comunicării cu societatea civilă

Îmbunătățirea calității vieții în cadrul comunităților

- Dezvoltarea durabilă a orașelor
  - Creșterea suprafeței spațiilor verzi - obiectiv de 26 mp/locuitor

- Dezvoltarea în jurul marilor zone urbane a unor spații verzi complexe, formate din spații împădurite și lacuri de apă
- Finalizarea relocării în periurban a operatorilor economici generatori de noxe, zgomot și pulberi
- Conformarea cu standardele europene de mediu prin dezvoltarea infrastructurii de apă-canal și stații de epurare și creșterea calitatii serviciilor aferente
- Creșterea ponderii transportului în comun, a interconectării sale și facilitarea mijloacelor de transport „verzi”
- Planificarea amenajării urbane și elaborarea Regulamentului de urbanism bazat pe principii ecologice
- Întărirea controalelor și sancțiunilor pentru respectarea curățeniei urbane.

Alimentație sănătoasă

- Susținerea unei agriculturi ecologice și a produselor agricole ecologice ca opțiune strategică de dezvoltare pentru România
- Unificarea și clarificarea cadrului legal național privind organismele modificate genetic.

Achiziții publice verzi

- Promovarea achizițiilor publice verzi și introducerea criteriilor de mediu și sociale care să permită îmbunătățirea calității produselor și serviciilor oferite cetățenilor.
- Încurajarea achizițiilor publice verzi prin elaborarea și aprobarea unui Plan de Acțiune pentru Achizițiile Publice Verzi care să urmărească:
  - promovarea modelelor de producție și consum durabile;
  - încurajarea dezvoltării și aplicării tehnologiilor curate și prietenoase cu mediul;
  - stabilirea de criterii privind achizițiile de produse și servicii verzi.
- Informarea și conștientizarea autorităților publice cu privire la importanța promovării achizițiilor de produse și servicii verzi.

MUNCĂ

Se are în vedere asigurarea unui cadru legislativ flexibil pentru creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, promovarea principiului flexicurității, dar și creșterea calificării și prin aceasta, a productivității muncii, în paralel cu degajarea presiunii asupra angajatorului prin reducerea barierelor administrative și diminuarea contribuțiilor sociale.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

Ocuparea forței de muncă

- Creșterea ratei de ocupare a forței de muncă, cu focalizare pe următoarele grupuri țintă: tineri cu vârste între 15 și 25 de ani; lucrători cu vârsta între 50 și 64 de ani; femei; lucrători necalificați; persoane cu handicap; persoane cu responsabilități familiale complexe; minorități etnice, inclusiv minoritatea romă.
- Stimularea investițiilor care au ca destinație îmbunătățirea condițiilor de muncă ale salariaților, cu accent pentru locurile de muncă verzi;
- Creșterea calificării și implicit, a productivității muncii prin promovarea programelor de formare profesională a salariaților, adaptate la oportunitățile de dezvoltare economică;
- Susținerea celui de al treilea sector, economia socială și a întreprinderilor sociale, având drept scop creșterea coeziunii și inserției sociale a persoanelor provenind din grupuri vulnerabile prin înființarea, în interes local, de noi locuri de muncă și/sau servicii sociale.
- Introducerea procedurii de șomaj parțial care să permită, pe o perioadă limitată, cumularea veniturilor din muncă în regim part-time cu o parte din indemnizația de șomaj.
- Introducerea cazierului social în raport cu accesul la achizițiile/ contractele publice prin interdicția de a participa la orice formă de atribuire de contracte de achiziții sau lucrări publice a acelor agenți economici care au utilizat forme de muncă la negru, exploatare în muncă sau au utilizat minori pentru munca de noapte, la înălțime sau în condiții meteorologice adverse, în ultimii 2 ani.
- Reducerea fenomenului muncii la negru și întărirea disciplinei fiscale concomitent cu reducerea barierelor și costurilor administrative pentru angajator, cu până la 18%, prin crearea cardului de asigurat în sistemul asigurărilor sociale - elementul de bază al sistemului integrat unic de asigurări sociale (ghișeu unic electronic), care va crește transparența informațiilor personale prin posibilitatea beneficiarului de a accesa informațiile privind asigurările sociale proprii dar și a controlului din birou;
- Limitarea fenomenului de „migrație a creierelor”;

- Promovarea unei legislații în favoarea tinerilor prin care să fie asigurate tranzitul coerent de la sistemul educațional către piața forței de muncă precum și echilibrul între viața profesională și cea personală prin creșterea accesului la servicii sociale pentru îngrijirea copiilor și a persoanelor în situație de dependență;
- Stimularea și extinderea măsurilor de încurajare a angajării tinerilor pe piața muncii, în special a celor proveniți din centrele de plasament și a persoanelor cu handicap;
- Stimularea dezvoltării unei rețele de specialiști pentru consiliere și informare privind locurile de muncă pentru persoanele cu handicap.
- Promovarea de programe integrate pentru incluziunea socială a romilor, pornind de la creșterea ratei de ocuparea a acestora și consolidarea relației dintre autoritățile guvernamentale cu organizațiile nonguvernamentale, pentru a identifica nevoile acestora.

Salarizare

- Susținem egalitatea de șanse, inclusiv privind eliminarea diferențelor salariale între femei și bărbați pe piața muncii.
- Creșterea progresivă a salariului minim pe economie până în anul 2016 până la 1.200 lei.
- Reducem treptat, în următorii 4 ani, CAS-ul datorat de angajator cu 5 puncte procentuale, până în 2016.

Pensii

- Introducerea sistemului facultativ de pensii ocupaționale (Pilonul IV) bazat pe contribuția asiguratului și a angajatorului, pornind de la specificul unor profesii sau domenii de activitate, eliminându-se astfel nedreptățile create beneficiarilor pensiilor speciale de noua lege a pensiilor și totodată se creează posibilitatea pentru stimularea pe termen lung a profesiilor cu grad mai mare de uzură.
- Creșterea responsabilității pentru veniturile de bătrânețe a persoanelor care lucrează în activități ocazionale și sezoniere, în special în agricultură, prin crearea unui sistem de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale agricultorilor, având în vedere specificul acestor activități.
- Pornind de la convingerea că sustenabilitatea unui sistem de pensii ține de aplicarea principiului contributivității, prin acumulare, și al responsabilității individuale, vom promova dezvoltarea unui sistem de pensii durabil, bazat de conturi individuale de economisire care să preia, ca pondere, un procent tot mai mare din venitul de înlocuire și totodată din venitul total al asigurărilor sociale ale asiguratului. În acest sens, vom susține schimbarea principiilor care guvernează sistemul public de pensii, prin centrarea sistemului pe principiul contributivității și al responsabilității individuale printr-un sistem de conturi individuale de economisire pentru pensia publică (Pilon I) cu asigurarea pe perioada de tranziție către noul sistem a măsurilor de atenuare a costurilor reformei, fără afectarea veniturilor beneficiarilor în plată sau cu perioadă de acumulare mică.

- Degrevarea bugetului asigurărilor sociale de stat de cheltuieli care pot fi suportate din alte surse de finanțare – ex. plata de la bugetul de stat a indemnizației de însoțitor, acordată invalizilor de gradul I.

Asistență socială

- Reforma sistemului de asistență socială prin transformarea acestuia dintr-un sistem pasiv în unul proactiv. Schimbarea accentului de pe asistența acordată individului pe construirea măsurilor de protecție socială în jurul protecției familiei, prin creșterea gradului de securitate socială dar și al responsabilității individuale printr-o politică socială centrată pe copil și familie, care să încurajeze o îmbătrânire demnă și bazată pe un sistem integrat de servicii și prestații sociale pentru grupurile vulnerabile;
- Îmbunătățirea calității vieții prin creșterea calității serviciilor oferite familiei, cum ar fi dezvoltarea serviciilor educaționale și de supraveghere din învățământul preșcolar sau de îngrijire prin programe after-school, servicii pentru persoane cu handicap, servicii pentru vârstnici și pentru persoane aflate în stare de dependență față de terți din motive medicale, simultan cu stimularea angajatorilor pentru dezvoltarea acestor servicii folosite de proprii salariați;
- Reducerea sărăciei pentru 580.000 persoane până în anul 2020.
- Combaterea sărăciei și promovarea incluziunii și protecției sociale prin asigurarea unui sistem de asistență socială bazat pe un mecanism instituțional de identificare, evaluare și intervenție pentru toate cazurile de risc social.
- Dezvoltarea serviciilor sociale în paralel cu reducerea volumului prestațiilor financiare directe, acordate beneficiarilor, precum și dezvoltarea sistemului de utilizare a tichetelor sociale.
- Stimularea investițiilor publice și private într-un sistem integrat de asistență socială performant, pentru protecția persoanelor în vârstă, cu handicap, fără locuință și fără venituri și a altor persoane aflate în situații de risc social și care au nevoie permanent sau temporar de protecție.
- Protejarea consumatorului vulnerabil prin acordarea unui ajutor suplimentar pentru plata facturii la energie.
- Dezvoltarea serviciilor sociale pentru îngrijirea copiilor și a persoanelor dependente de familie și sprijinirea recunoașterii muncii la domiciliu a îngrijitorilor.

Protecția familiei și copilului

- Promovarea unor mecanisme de sprijin a părinților și de asigurare a unui echilibru între viața de familie și cea profesională, prin standardizarea calității în domeniul îngrijirii pe timp de zi a copiilor, în sistem integrat de îngrijire și educare, în creșe, servicii de zi și bone acreditate și calificate și a sistemului de monitorizare pentru asigurarea calității acestor servicii.
- Asigurarea accesului la o bună îngrijire și educație preșcolară prin consolidarea și dezvoltarea rețelei de creșe, grădinițe și a programelor de tip "after-school" precum și

crearea de deductibilități pentru angajatorii care amenajează creșe sau grădinițe inclusiv în sediile proprii pentru copiii angajaților;

- Actualizarea strategiei pentru persoanele vârstnice pornind de la nevoile multiple ale persoanei vârstnice și a principiului acordării priorității prevenției și a susținerii serviciilor la domiciliu.
- Realizarea unui cadru legal și instituțional special privind dependența și adicțiile, cu servicii specializate pentru dependența funcțională datorată vârstei, handicapului, adicțiilor și pentru bolnavii în stare terminală.
- În vederea asigurării unei corecte utilizări a fondurilor exclusiv în scopul pentru care au fost colectate, va fi realizată o nouă arhitectură a sistemului de protecție socială, prin direcționarea clară a fondurilor provenite din contribuții și taxe speciale;
- Creșterea capacității de detectare a riscurilor de eroare, fraudă, corupție asupra bugetului alocat prestațiilor sociale prin mărirea sancțiunilor, întărirea cadrului legal al inspectorului social, creșterea interoperativității pentru controlul încrucișat din birou, având costuri administrative reduse;
- Elaborarea legislației secundare privind violența în familie și realizarea în fiecare județ a unui serviciu de tip rezidențial pentru victimele violenței în familie.
- Includerea principiilor coeziunii sociale și a egalității de gen în toate politicile publice și întărirea capacității de monitorizare a aplicării acestora.

DIALOG SOCIAL

- Restabilirea rolului instituției dialogului social de componentă fundamentală a statului de drept și a democrației.
- Restabilirea legăturilor cu componentele societății pentru a reconsolida legăturile de încredere dintre guvernanți și guvernați.
- Reluarea la nivel instituțional al dialogului social, prin implicarea partenerilor sociali (sindicate, patronate, ONG-uri) în actul decizional. Reluarea discuțiilor privind aducerea de îmbunătățiri legislative pe următoarele domenii: sindicate, contracte colective de muncă, conflicte de muncă, patronate, funcționari publici, inspecția muncii, codul muncii, societăți comerciale ș.a.m.d.

SĂNĂTATE

Sistemul nostru de îngrijire a sănătății, cu instituțiile sale și profesioniștii din sănătate, așează pacientul în centrul preocupărilor sale. Conceptul social pe care se fundamentează sistemul sănătate este bazat pe principiile de acces universal la asistență medicală de calitate și, prin urmare, presupune aplicarea principiului solidarității în finanțare.

Una dintre principalele sarcini pentru Guvern va fi identificarea și sistematizarea direcțiilor optime de acțiune pentru implementarea măsurilor de reformă în cadrul unui proces legislativ amplu, care să permită satisfacerea așteptărilor populației dar și al mediului politic.

Trebuie redată cetățenilor încrederea în sistemul de sănătate, prin accesul civilizat la serviciile medicale de care au nevoie, precum și redarea demnității personalului medical.

Obiectiv general

Un sistem de sănătate care sprijină și oferă posibilitatea cetățenilor să atingă o stare cât mai bună de sănătate și care contribuie la creșterea calității vieții acestora.

Obiective specifice

Întărirea rolului sistemului de sănătate

- Elaborarea în cursul anului 2013 a unei strategii de dezvoltare și modernizare a sistemului de sănătate românesc pe termen scurt, mediu și lung;
- Promovarea politicilor de sănătate ca politici intersectoriale prin implicarea altor sectoare în creșterea stării de sănătate a populației și implementarea conceptului “sănătatea în toate politicile publice”;
- Promovarea politicilor de sănătate bazate pe dovezi și implicit reaşezarea ponderii componentelor sistemului de sănătate (servicii de sănătate publică, servicii de sănătate comunitare, servicii preventive, asistență medicală ambulatorie);
- Dezvoltarea politicilor de sănătate în parteneriat cu organizațiile de pacienți/ populația, organizațiile profesionale;
- Revizuirea sistemului de finanțare și implementarea unui control riguros al cheltuielilor publice;
- Continuarea și îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de urgență prin consolidarea sistemului integrat.

Managementul sistemului de sănătate

- Reorganizarea sistemului de asigurări de sănătate prin modificarea și revizuirea legislației;
- Crearea cadrului instituțional pentru îmbunătățirea continuă a calității serviciilor pentru sănătate;
- Diversificarea competențelor, atribuțiilor și responsabilităților medicilor de familie, vizând creșterea rolului asistenței medicale primare în îmbunătățirea continuă a performanței sistemului de sănătate;
- Finanțarea unor politici publice în domeniul sănătății printr-o mai bună gestionare a fondurilor europene;
- Elaborarea, finanțarea și implementarea programelor de screening pentru depistarea precoce și tratarea bolilor netransmisibile, cu impact major asupra indicatorilor stării de sănătate, cu prioritate pentru bolile oncologice, cardiovasculare și cerebrovasculare;
- Depolitizarea managementului sistemului de sănătate prin asigurarea dezvoltării carierei profesionale, pe baza unui cadru instituțional și legislativ, fundamentat pe criterii de performanță;
- Dezvoltarea structurii de integritate la nivelul ministerului sănătății și a structurilor deconcentrate care să asigure respectarea principiului transparenței decizionale la toate nivelurile de funcționare a sistemului de sănătate;
- Redefinirea sistemului informațional pentru a exclude redundanțele și a asigura validitatea și calitatea datelor;
- Dezvoltarea unui Sistem Informatic Integrat în Sistemul de Sănătate Publică, (SIISP) ca suport pentru sistemul informațional, care să permită interoperabilitatea aplicațiilor informatice existente și viitoare pe baza unei arhitecturi integratoare, care să permită utilizarea eficientă a informațiilor în elaborarea politicilor de sănătate și managementul sistemului.

Organizarea serviciilor de sănătate

- Creșterea accesului populației la servicii de sănătate de bază;
- Coordonarea/integrarea serviciilor de sănătate inclusiv prin identificarea și dezvoltarea rolurilor altor instituții cu impact potențial asupra stării de sănătate (autorități publice locale, unități de învățământ, asistență socială, etc)
- Coordonarea îngrijirilor de sănătate prin asigurarea unor trasee optime pentru pacienți, pe categorii de afecțiuni;
- Dezvoltarea de centre de sănătate ambulatorii multifuncționale (specialități medicale; specialități paraclinice/servicii de imagistică/laborator/explorări funcționale)
- Implementarea și monitorizarea de instrumente care să asigure calitatea serviciilor de sănătate/siguranța pacienților;
- Management profesionist al programelor naționale de sănătate
- Asigurarea unui sistem informațional performant pe plan orizontal și vertical care să integreze toate componentele sistemului sanitar.

Finanțarea sistemului de sănătate

În acest sens se vor promova măsuri referitoare la:

- Separarea finanțării serviciilor de sănătate în:
  - pachet de servicii de sănătate de bază, pentru toți cetățenii - asigurați și neasigurați – pachet care va cuprinde domeniile: urgență, prevenție, programe naționale de sănătate;
  - pachet de servicii medicale suplimentare pentru cetățenii asigurați în regim privat, asigurări deductibile într-o limită stabilită de Guvern;
- Reglementarea participării companiilor productoare de tehnologii medicale la finanțarea parțială a creșterii costurilor de utilizare a acestor tehnologii.

Resursa umană

Pregătirea și atragerea de personal medical prin:

- Revizuirea sistemului de salarizare în direcția flexibilizării și stimulării performanței și competitivității prin excluderea profesiei medicale și de asistent medical, inclusiv moașe din categoria personalului bugetar;
- Asigurarea formării unui număr adecvat de categorii de personal cu preponderența pentru specialitățile deficitare;
- Reformarea rezidențiatului în ceea ce privește admiterea, pregătirea și obținerea calificărilor de specialist;
- Asigurarea de condiții suplimentare/motivante, în vederea instalării de cabinete medicale în zonele defavorizate.

Dezvoltarea unor proiecte de atragere a resurselor umane:

- Rezidențiatul pe post susținut prin facilități din partea comunităților locale
- Subvenționarea chirii pentru medicii rezidenți și tinerilor specialiști de la comunitățile locale
- Acordarea unor facilități la deschiderea cabinetelor medicale ale medicilor de familie și ale medicilor din ambulatoriul de specialitate, centrelor multifuncționale, inclusiv diminuarea redevențelor la un nivel acceptabil și coplata la utilități etc.

Infrastructură

Obiectiv fundamental: asigurarea de resurse financiare suplimentare din fonduri europene și prin PPP, mai ales aferente cadrului financiar multianual 2014 – 2020.

Obiective specifice

- Reactualizarea documentației și demararea construcției a celor 8 spitale regionale de urgență, spitale de cel mai complex și înal nivel calitativ;
- Dezvoltarea spitalelor județene de urgență de interes strategic și creșterea competenței acestora;

- Finalizarea extinderii infrastructurii SMURD la nivel național (asigurarea de echipaje SMURD la nivel rural pentru creșterea operativității și prin participarea autorităților locale);
- Menținerea capacității de intervenție prin dotarea serviciilor de ambulanță și SMURD utilizând programe multianuale de dotare;
- Recondiționarea și dotarea ambulatoriilor de specialitate din spitale prin programul POR, prin alte programe comunitare, prin programul cu Banca Mondială sau prin finanțare de la Ministerul Sănătății;
- Sprijinirea investițiilor private în construcția și dotarea de spitale noi, prin garantarea creditelor de către statul român și subvenționarea parțială a dobânzilor;
- Dezvoltarea și implementarea serviciilor e-health la nivel național;
- Reabilitarea și dezvoltarea platformelor de investigații radiologice, terapie intensivă, radioterapie, precum și a blocurilor operatorii și a laboratoarelor de cardiologie intervențională, neuro-radiologia intervențională, gastroenterologia intervențională și altele similare la nivelul spitalelor strategice;
- Înființarea unor centre pentru arși în cel puțin 3 regiuni pe lângă cele din București;
- Dezvoltarea unor centre de chirurgie cardiovasculară pediatrică și neonatală.

Tehnologii medicale

- Dezvoltarea și implementarea politicii de evaluare a tehnologiilor medicale;
- Dezvoltarea de politici specifice pentru domeniile de bază ale tehnologiilor medicale (medicamente, dispozitive medicale, echipamente de înaltă performanță, etc.);
- Compensarea medicamentelor pentru pensionarii cu venituri reduse;
- Înființarea Companiei Farmaceutice Naționale pentru crearea diversității necesare asigurării pieței cu medicamente;
- Dezvoltarea Unifarm, companie de import și distribuție pentru asigurarea continuității aprovizionării și desfacerii de medicamente pentru populație;
- Repornirea și dezvoltarea activității Institutului Cantacuzino pentru asigurarea independenței în domeniul vaccinurilor și promovarea unor produse la export, institutul având rol strategic național și regional;
- Dotarea cu echipamente performante a unor domenii de asistență medicală (ex. oncologie/radioterapie)
- Dotarea cu echipamente performante a unor domenii precum oncologie, radioterapie etc.

Orientările și direcțiile de acțiune se vor detalia prin legislație și acte normative secundare cu referire la:

- Asistența medicală primară
- Asistența medicală de specialitate din ambulator
- Asistența medicală spitalicească
- Asistența medicală de urgență

- Asistența medicală de reabilitare și recuperare
- Asistența medicală a persoanelor vârstnice
- Îngrijirea la domiciliu și îngrijirea paliativă
- Asigurarea tratamentului cu medicamente în ambulator
- Asigurarea calității serviciilor de sănătate
- Politici de resurse umane
- Asigurările de sănătate
- Prevenția în sănătate
- Auditul sistemului de sănătate și a componentelor acestuia

TINERET SI SPORT

Cand vorbim despre tineri vorbim despre viitorul acestei tari. Cand vorbim despre sanse pe care statul le acorda tinerilor aflati la inceput de drum, vorbim despre sanse pe care statul le da viitoarei societati, si cand vorbim despre speranta de viata crescuta si calitate a vietii nu putem sa ometem importanta sportului. Eu cred intr-o constructie puternica, intr-un viitor mai bun pentru tineri si pentru Romania. **Programul de guvernare pentru tineret si sport** trebuie sa urmareasca **integrarea tinerilor pe piata muncii**, printr-un program de asistență specială a acestora, de către instituțiile guvernamentale de profil, de la absolvire și până la încadrarea în muncă; **asigurarea condițiilor pentru formarea continuă**, pentru menținerea nivelului de cunoștințe și competențe la un nivel competitiv pe piata muncii; **asigurarea condițiilor pentru o viață intelectuală, culturală și sportivă corespunzătoare**, prin dezvoltarea și modernizarea rețelei instituțiilor culturale, artistice și sportive din mediul urban și rural; **asigurarea condițiilor de trai decente**, prin acces la o locuință în sistem ANL, în cazul în care tânărul nu deține în familie alte proprietăți; **introducerea de facilități fiscale pentru tineri care își întemeiază o familie.**

PRINCIPII

Politicile în domeniul tineretului au la baza urmatoarele principii generale:

- elaborarea si promovarea unor strategii globale si integrate si fundamentarea acestora în baza rezultatelor cercetarilor sociale actuale;
- asigurarea participarii tinerilor la deciziile care îi vizeaza, inclusiv la elaborarea, promovarea si realizarea politicilor în domeniul tineretului, în special prin intermediul structurilor neguvernamentale de tineret si pentru tineret;
- sporirea gradului de participare a tinerilor la viata publica si încurajarea acestora în vederea asumarii responsabilitatilor individuale sau de grup;
- sprijinirea si îndrumarea tinerilor în vederea participarii active a acestora la viata economica, educationala si culturala a tarii;
- stimularea cooperarii autoritatilor si institutiilor publice centrale si locale cu structurile neguvernamentale de tineret si pentru tineret, prin înfiintarea de consilii consultative constituite din organizatiile neguvernamentale de si pentru tineret de pe lângă fiecare autoritate sau institutie publica centrala ori locala care gestioneaza fonduri destinate tineretului;
- garantarea dreptului la educatie, instruire si specializare profesionala;
- stimularea accesului tinerilor la informatie si tehnologii informationale;
- stimularea mobilitatii în rândul tinerilor;
- stimularea voluntariatului în rândul tinerilor;
- promovarea dialogului intercultural si combaterea rasismului, xenofobiei si intolerantei în rândul tinerilor.

DIRECTII DE ACTIUNE

Tineret

Educatie

- Program national de tabere tematice pentru elevi
- Stimularea tinerilor din mediul rural sa mearga la scoala
- Bursele sociale "trebuie" sa acopere cheltuielile de masa, rechizite si cazare necesare tinarului pentru o luna de studiu.
- Burse de merit pentru elevi realizate in parteneriat cu autoritatile locale.
- Burse de merit pentru studenti
- Crearea unui sistem real de intership in administratia publica centrala si locala pentru studentii cu rezultate deosebite si oferirea unui numar de locuri anual in sistemul public absolventilor cu rezultatele cele mai bune.
- Construirea de programe educative de tipul a doua șansă pentru cei care au abandonat școala înainte de finalizarea studiilor;

Integrarea pe piata de munca

- Crearea de locuri de munca, acordarea de facilitati fiscale angajatorilor
- Programe de integrare în societate a copiilor care au crescut în căminele de copii, școli de corecție sau sunt expuși unor riscuri de tipul substanțelor care asigură dependență gravă (alcool, droguri etc.);
- Programe de sprijinire a tinerilor care provin din anumite zone defavorizate;
- Acordarea de facilități fiscale pentru tinerii români din străinătate care activează în anumite domenii de interes (ex.: informatică, cercetare, inovare, transfer tehnologic etc.) și care decid să profeseze în țară;

Locuinte pentru tineri

- Conform statisticilor, familiile tinere nu au posibilitatea de a-si procura propria casa. Acesta este si unul dintre principalele motive pentru care tinerii ne pleaca din tara.
- Pretul de achizitie al locuintelor pentru tineri va fi mult diminuat. Prin implicarea autoritatilor locale (primarie, consiliul judetean) si a guvernului se va ajunge la diminuarea substantiala a pretului locuintelor.

DIRECTII DE ACTIUNE

SPORT

In ceea ce priveste sportul, politicile guvernamentale vor incuraja dezvoltarea sportului de inalta performanta, un excelent mijloc de a promova Romania, de a intensifica sentimentul de mandrie nationala, dar si a sportului de performanta si a celui de masa.

- Întărirea statutului orelor de educație fizică în școli prin îmbunătățirea conținutului și a modalităților de predare, a controlului acestora și a modernizării activității cluburilor sportive școlare și a liceelor cu program de educație fizică;
- Implicarea României în organizarea unor competiții sportive naționale și internaționale de anvergură, așa cum este cazul Festivalului Olimpic al Tineretului European, care urmează să se desfășoare în România în 2013 cu circa 170 de țări participante, circa 9.000 de persoane etc., fiind cel mai mare proiect competițional sportiv din țara noastră din ultimele decenii;
- Intensificarea măsurilor de supraveghere și control a activității sportive a tuturor structurilor sportive;
- Modernizarea bazelor sportive naționale aparținând ANS și COSR pentru îmbunătățirea condițiilor de pregătire a loturilor naționale și olimpice;
- Reorganizarea, împreună cu Ministerul Sănătății, a Institutului de Medicină Sportivă, a Institutului Național de Cercetare pentru Sport și a școlii de antrenori după modele occidentale și înființarea unui Centru Național de Refacere și Recuperare Sportivă.
- Organizarea de campionate școlare și universitare în cel puțin 10 ramuri de sport.

TRANSPORTURI

În ultimii 20 de ani România și-a proiectat politicile publice în domeniul transporturilor atât în contratimp cu cele ale Uniunii Europene dar și cu propriile interese pe termen lung. Una dintre problemele majore ale României, cu impact negativ semnificativ asupra stării economice și sociale a țării este absența unei rețele satisfăcătoare de transport rutier rapid (autostrăzi și drumuri expres). România are în acest moment puțin peste 500 de kilometri de autostradă în operare și aproximativ 250 de kilometri de autostradă în construcție. Cu toate acestea, există foarte multe tronsoane de drum național unde se remarcă valori extraordinare de trafic (de peste 11000 de vehicule pe zi), ceea ce reclamă existența unor autostrăzi sau drumuri expres

În privința rețelei de drumuri convenționale, se poate afirma că doar 35% din totalul de drumuri naționale și 15% din drumurile județene se află într-o stare bună sau foarte bună. Restul rețelei înregistrează probleme semnificative privind capacitatea portantă, planeitatea și / sau starea lucrărilor de artă. În plus, anumite tronsoane de drum reabilitate sau modernizate în ultimii 20 de ani au suferit degradări importante din cauza lipsei întreținerii.

În ceea ce privește transportul pe calea ferată, sistemul feroviar din România a cunoscut în ultimele decenii o degradare accentuată cu implicații periculoase în siguranța și securitatea traficului susținută de o subfinanțare cronică ceea ce a condus la efecte nocive și greu de înlăturat. România evoluează încă în contratimp cu celelalte state membre UE, unde ponderea transportului auto scade, spre deosebire de țara noastră în care aceasta crește, fiind absolut necesară punerea în acord cu tendințele și obiectivele stabilite la nivelul UE

În transportul aerian România, deși numărul de aterizări și decolări este ridicat, valoric se înregistrează venituri mici deoarece majoritatea operatorilor sunt străini.

Transportul maritim pe scurtă distanță și transportul fluvial pot contribui la desconggestionarea unor infrastructuri rutiere sau feroviare. Aceste două moduri de transport au rămas încă exploatate sub posibilități, atât din cauze transfrontaliere, cât și din cauza stării infrastructurii portuare.

De asemenea, România nu are un operator de transport intermodal de anvergură internațională, ceea ce semnifică, din nou, întârzierea așezării țării noastre în tendințele transportului european.

Obiectivul general al strategiei în domeniul transporturilor îl reprezintă asigurarea infrastructurii și serviciilor capabile să fie suportul activității economice și sociale, pentru îmbunătățirea calității vieții.

Pentru atingerea acestui obiectiv general și a obiectivelor specifice din toate domeniile de transport, vor fi susținute măsuri generale și acțiuni obligatorii precum punctele intermodale naționale, modernizarea infrastructurii de transport rutier și feroviar, modernizarea aeroporturilor naționale, respectiv a infrastructurii de transport naval, maritim și fluvial.

Pentru finanțarea lucrărilor, se vor folosi cu prioritate fonduri europene și fonduri extrabugetare.

INFRASTRUCTURA RUTIERĂ

Obiectiv general

Strategia privind infrastructura rutieră din România are în vedere preluarea eficientă a traficului, dezvoltarea regională echilibrată, eliminarea decalajelor, un sistem eficient de gestionare și întreținere a tuturor drumurilor naționale.

Obiectiv specific

Considerând construcția unei rețele eficiente de autostrăzi și drumuri expres ca fiind cea mai importantă prioritate în domeniul transporturilor pe termen scurt și mediu.

Măsuri

- Plecând de la o prioritizare clară în construcția de *autostrăzi*, strategia presupune construirea principalelor axe autostradale strategice ale României, astfel:
- Finalizarea Autostrăzii **Nădlac – Arad – București** pentru a lega România de Europa (Coridorul IV)
- Finalizarea **Autostrăzii Transilvania**
- Realizarea Autostrăzii București – Ploiești – Brașov prin finalizarea tronsonului **Brașov - Predeal - Comarnic**
- Demararea lucrărilor la Autostrada vest - est **Târgu Mureș – Iași - Ungheni**;
- Realizarea Coridorului IX paneuropean - **Autostrada București – Ploiești – Focșani – Bacău – Pașcani**.
- Demararea proiectului **Autostrăzii de Sud** București – Alexandria – Craiova – Drobeta-Tr.Severin - Timișoara.
- Finalizarea **centurii București** la profil de autostradă (nord și sud)
- În strânsă concordanță cu strategia construcției de autostrăzi, vor fi realizate coridoare de legătură cu acestea prin intermediul drumurilor europene și drumurilor expres analizate din perspectiva tipurilor de coridoare cu trafic intens, în concordanță cu definirea polilor de dezvoltare și aferente regiunilor de dezvoltare. Drumurile europene și drumurile expres vor reprezenta o alternativă, pe distanțe

medii, la utilizarea autostrăzilor, pentru cei care nu doresc/nu pot plăti taxele de autostradă. Aceste drumuri vor face legătura între axele stradale și vor avea o geometrie care să permită transformarea lor ulterioară în autostrăzi, implicând costuri cât mai mici.

- **Șoselele de centură** pentru orașele aflate pe viitoare coridoare autostradale sau drum expres vor fi construite exclusiv în profil rutier rapid. Astfel, programul de construcție a variantelor de ocolire va continua prin realizarea a 50 de variante de ocolire.
- De asemenea va fi continuat programul de reabilitare a podurilor și pasajelor;
- Pentru a reduce semnificativ durata și costul proiectelor de modernizare a drumurilor publice, precum și pentru a minimiza impactul asupra mediului înconjurător, va fi utilizată pe scară largă tehnologia de reciclare *in situ* a drumurilor.
- Prin *Programul Național de Reciclare in situ a Drumurilor (PNRD)* guvernul va urmări aducerea până în 2016 în stare bună sau foarte bună a 75% din rețeaua de drumuri naționale și a 55% din rețeaua de drumuri județene. Ministerul Transporturilor va fi implicat activ în modernizarea drumurilor județene, acestea fiind preluate în administrarea sa pe perioada modernizării sau reabilitării.
- Pentru a preveni degradarea șoselelor naționale reabilite în anii '90 în cadrul Etapelor I – III de reabilitare a drumurilor naționale, în perioada 2013 – 2014 vor fi efectuate lucrări de reciclare *in situ* pe arterele cu cele mai sporite valori de trafic.
- În privința balastierelor și a carierelor de piatră **pentru materii prime** pentru a limita importul materialele de construcții și încurajarea exploatării, în mod rațional, resurselor materiale, vor fi promovate programe naționale de exploatare a resurselor naționale de către firmele românești.
- **Resursa financiară** pentru autostrăzi trebuie să fie bazată pe atragerea finanțării private, prin promovarea Parteneriatului Public-Privat (PPP). Pe lângă implicarea pe scară largă a capitalului privat în construcția de autostrăzi, pentru proiectele deja în execuție sau în curs, finanțarea de la bugetul de stat va fi asigurată prioritar și constant.
- Asigurarea finanțării va fi garantată prin lege, care să prevadă alocarea financiară multianuală pentru investițiile în infrastructură.
- Strategia de taxare a rețelei de autostrăzi va fi una unitară, concepută în așa fel încât costul de utilizare a acesteia să fie optim. Taxarea autostrăzilor va fi realizată în sistem electronic (mai ieftin de implementat și de operat, și mai practic pentru utilizatori).
- Se va realiza o restructurare de amploare a Companiei Naționale de Autostrăzi și Drumuri Naționale, principalele criterii fiind separarea completă a *activității de management de proiect* de *activitatea de întreținere și administrare a drumurilor*, precum și organizarea de companii de management de proiect independente, care vor putea rezolva rapid și eficient problemele apărute în decursul execuției.

- Reducerea numarului de accidente in traficul rutier prin reluarea Programului de eliminare a „punctelor negre” din trafic, cu prioritate pe DN 1, imbunatatirea si marirea capacitatii de control in trafic si introducerea de tehnologii noi de monitorizare a traficului.

INFRASTRUCTURA FERROVIARĂ

Obiectiv general

Realizarea unui sistem feroviar modern și durabil în scopul creșterii vitezei de transport și asigurării unor servicii de calitate, în condiții de maximă siguranță

Măsur

- Implementarea restructurării companiei în vederea redresării economico-financiare in conformitate cu Acordul cu Fondul Monetar Internațional.
- Negocierea cu Uniunea Europeană a unui nou coridor european în cadrul TEN-T, pe axa Vest-Est (Budapesta – Odessa), în contextul unei abordări strategice integrate a politicilor în domeniul transporturilor și dezvoltării regionale, coridor care să asigure legătura între statele ex-sovietice (bine dezvoltate feroviar, mari furnizoare de materii prime si mari consumatori de produse finite) și centrul si vestul Europei
- Din cei aproximativ 15.000 km de cale ferată desfășurată, 60% să fie adusă la standarde europene pentru asigurarea unei viteze adecvate de transport, iar liniile rămase urmând a fi închiriate sau concesionate (în baza unor contracte ferme care să stabilească parametrii tehnici care trebuie asigurați de partenerul privat), trecute în conservare (prin menținerea terasamentului) sau chiar dezafectate;
- Valorificarea activelor auxiliare neutilizate prin identificarea unor soluții alternative de exploatare a acestor active, în beneficiul căilor ferate;
- Reactualizarea algoritmului de calcul al TUI (*taxa de utilizare a infrastructurii*) în funcție de criterii europene, printr-o politică a prețurilor bazată pe o strategie pe termen lung referitoare la dimensionarea rețelei, calitate și utilizarea previzionată
- Atragerea de capital privat prin promovarea de parteneriate public – privat dar si DE parteneriate public – public, prin asociere cu alte companii de stat din Europa care au experiență, în vederea realizării unor proiecte precum:
- Construirea liniei de mare viteză pe secțiunea Curtici- București-Constanța;
- Dezvoltarea unei rețele comerciale prin asociere în vederea construirii de clădiri comerciale pe terenurile CFR.
- Modernizarea Gării de Nord din București si a Gării de Nord din Timisoara.
- Construirea de linii noi de cale ferată si dublarea celor existente: construirea liniei noi de cale ferata Vâlcele - Râmnicu Vâlcea, construirea infrastructurii feroviare de acces la podul Calafat-Vidin, construirea si electrificarea firului II pe sectiunea Marasesti – Tecuci – Barlad – Iasi.
- Modernizarea a 30 de stații de cale ferată dintre care 16 statii CF se află în executie.

- Modernizare instalațiilor pentru creșterea siguranței circulație - proiectul pilot de implementare a Sistemului Feroviar European de Management al Traficului nivel 2 (ERTMS nivel 2)
- Eliminarea punctelor periculoase de pe calea ferată astfel încât viteza comercială pe calea ferată să crească cu 30%;
- Implementarea unui program de modernizare și informatizare a sistemului de dirijare, gestiune și control al traficului feroviar;

TRANSPORTUL FEROVIAI DE CĂLĂTORI

Obiectiv general

Creșterea gradului de siguranță și confort prin asigurarea unor condiții civilizate de călătorie, la standarde de calitate și servicii ale UE în vederea atragerii unui număr suplimentar de călători pe calea ferată;

Măsuri

- Regândirea modului de alocare a subvențiilor pentru susținerea transportului feroviar de călători;
- Implementarea unui sistem de ticketing electronic, dar și a unui sistem de emitere a legitimațiilor de călătorie în tren sunt măsuri care vor conduce la dezvoltarea unui transport de călători eficient într-un sistem competitiv;
- Optimizarea rutelor de călători prin analiza cererii potențiale pe fiecare rută și abordarea diferențiată a acestora în funcție de caracteristicile specifice.
- Atragerea de investiții pentru înnoirea și modernizarea parcului de material rulant din dotarea CFR Călători.
- Optimizarea interfețelor online, inclusiv diversificarea platformelor online de vânzare de bilete, în vederea creșterii veniturilor.
- Implementarea unor programe de investiții pentru respectarea normelor comunitare în sensul reducerii poluării fonice și chimice, a ecologizării spațiilor de producție/mentenanță, pentru managementul centralizat al deșeurilor.
- Reorganizarea pe centre de costuri și profit, precum și adaptarea resursei umane la noile cerințe ale pieței europene.

TRANSPORTUL FEROVIAI DE MARFĂ

Obiectiv general

Dezvoltarea transportului de mărfuri pe CFR prin măsuri de stimulare, eficientizare și îmbunătățire a condițiilor de exploatare a serviciilor.

Obiectiv specific

Relansarea activității societății feroviare românești de marfă prin management profesionist, orientat pe obținerea de profit și valorificarea la maximum a potențialului acestei companii și, abia după atingerea unui anumit nivel de creștere economică, vinderea unui pachet minoritar de acțiuni.

Măsuri

- Reînnoirea și modernizarea materialului rulant existent prin dotarea cu locomotive performante, cu producție asimilată în România; modernizarea și dotarea cu vagoane pentru mărfuri generale și vagoane specializate.
- Gestionarea eficientă a resurselor umane;
- Optimizarea punctelor de triaj și reducerea parcursurilor neproductive
- Dezvoltarea rețelei de transport RO-LA și transport intermodal;
- Măsuri pentru atragerea transportului greu și agabaritic și a transportului de mărfuri periculoase;

TRANSPORTUL CU METROUL

- Functionarea Autorității Metropolitane de Transport Bucuresti avind ca scop integrarea transportului public urban de suprafață și subteran sub coordonarea Primăriei Generale a Bucurestiului și Ministerului Transporturilor și Infrastructurii.
- Extinderea rețelei de metrou cuprinde finalizarea tronsonului 1 Mai – Laminorului; execuția tronsonului Drumul Taberei – Universitate - Pantelimon; execuția tronsonului Piața Victoriei – Aeroportul Băneasa – Aeroportul Henri Coandă.
- Achiziția de material rulant trebuie să asigure înlocuirea parcului cu durata de viață expirată (50% din parcul circulant), creșterea frecvenței de circulație, cât și dotarea noilor magistrale cu trenuri.

TRANSPORTUL AERIAN

Obiectiv general

Asigurarea unui transport aerian performant și accesibil, respectând standardele, reglementările aplicabile și cerințele de siguranță și securitate

Măsuri

- atenție deosebită va fi acordată celor șase aeroporturi de interes național strategic care vor funcționa la nivel european și mondial pentru a putea fi transformate în hub-uri pentru Europa și țările ex-sovietice:
- Aeroportul Internațional „Henri Coandă” București
- Aeroportul Internațional București Băneasa – Aurel Vlaicu – aeroport de oraș destinat zborurilor private, utilitare
- Aeroportul „Traian Vuia” Timișoara - legătura cu zona vestică
- Aeroportul Iași - asigură deschiderea în zona estică a țării

- Aeroportul Constanța – scop militar și turistic
- Aeroportul Cluj – zboruri regionale și domestice
- Dezvoltarea centrelor logistice,
- Pregătirea unor aeroporturi în vederea privatizării acolo unde fezabilitatea permite
- Stimularea intrării pe piață a operatorilor din domeniu și a autonomiei aeroportuare.
- Dezvoltarea/modernizarea rețelei aeroportuare regionale și stimularea zborurilor point-to-point locale și regionale;
- Impulsionarea mediului de afaceri regional prin creșterea traficului de pasageri business
- Accesarea de fonduri structurale europene pentru modernizarea aeroporturilor, respectiv reducerea impactului angajării de credite necesare pentru astfel de investiții în infrastructură
- Eficientizarea activității companiei TAROM, cel mai mare operator aerian național și pregătirea acestei companii pentru privatizare.
- Stimularea reînnoirii flotei aeriene a diverșilor operatori, în vederea reducerii consumului de combustibil, încadrării în schemele de emisii de CO₂ și a reducerii costurilor de întreținere.
- Sprijinirea autorităților locale Cluj, Sibiu, Târgu Mureș, Satu Mare, Baia Mare, Oradea, Arad, Caransebeș, Craiova, Buzău, Iași, Suceava și Tulcea pentru menținerea și îmbunătățirea standardelor de siguranță și securitate a traficului aerian
- Continuarea proiectului de investiții al ROMATSA privind instalarea și modernizarea sistemului de aterizare fără vizibilitate (ILS).

TRANSPORTUL NAVAL

Obiectiv general

Asigurarea siguranței traficului și eficienței ambientale a transportului naval.

Măsuri

- Promovarea folosirii transportului pe căile navigabile interioare;
- Realizarea graduală a proiectelor pe Coridorul VII ce contribuie la asigurarea navigabilității pe Dunăre în condiții de siguranță, pe tot parcursul anului, pe canalele navigabile Dunăre - Marea Neagră și Poarta Albă – Midia Năvodari;
- Dezvoltarea **portului Constanța** ca port regional strategic și includerea sa în rețeaua de autostrăzi maritime. Portul Constanța trebuie să devină una din cele mai importante porți de intrare – ieșire din Europa a mărfurilor pentru Orientul Îndepărtat, folosind ruta Oceanul Indian - Marea Roșie - Canalul de Suez și coridorul Traceca. În acest sens, în portul Constanța va fi finalizat digul de nord și se vor crea noi dane, astfel încât portul să-și mărească capacitatea de operare cu 50%.
- Modernizarea **porturilor dunărene** și dezvoltarea acestora ca centre logistice intermodale, care servesc drept sprijin la realizarea progresivă a rețelei intermodale de mărfuri

- Ecologizarea, modernizarea danelor și creșterea siguranței traficului fluvial pentru toate porturile dunărene
- Reorganizarea instituțiilor din domeniu, în conformitate cu legislația europeană.
- Finalizarea lucrărilor de consolidare și întreținere a malurilor, în special pe canalul Sulina și pastrarea adâncimilor de navigație pe Dunărea de Jos și bara Sulina.
- Reluarea programului de dezvoltare a facilităților pentru turiști prin finalizarea conexiunilor terminalului de pasageri din Portul Constanța.
- Modernizarea terminalului de pasageri din Portul Tulcea.
- Modernizarea sau construirea în colaborare cu autoritățile locale a facilităților portuare pentru turiști în dorința de a mări accesibilitatea porturilor fluviale pentru turiștii aflați în croazieră pe Dunăre.

TRANSPORT INTERMODAL

Obiectiv general

Facilitarea schimbului modal către alte moduri de transport mai puțin poluante, precum cel feroviar având astfel un impact pozitiv atât asupra economiei, cât și asupra protecției mediului.

Măsuri

- Realizarea a cinci centre intermodale principale (București, Timișoara, Constanța, Iași și Brașov) și a șase centre secundare (Craiova, Cluj, Târgu Mureș, Suceava, Giurgiu și Pitești) prin accesarea unor proiecte cu finanțare europeană.
- Identificarea unor soluții financiare pentru asigurarea facilităților aferente transportului intermodal rutier și maritim de călători și combinat de marfă, ca factori definitorii în strategia de protecție a mediului și descongestionare a șoselelor.

TURISM, IMM SI MEDIUL DE AFACERI

Sectorul turistic a fost afectat de lipsa unor politici generale ,pe termen lung ,de orientare si dezvoltare a sectorului. Din acest motiv nu au putut fi valorificate resursele naturale,culturale ,geografice ,de mediu,de patrimoniu si etnografice.

Exista potential de crestere a eficientei turismului, a mediului de afaceri, a IMM-urilor, in ceea ce priveste contributia la PIB si la valoarea adaugata. Una din cauzele performantei mai scazute (productivitatea si inovarea) a IMM-urilor a fost datorata sistemului de reglementare si legislativ, care nu a recunoscut necesitatea de a trata diferit IMM-urile fata de intreprinderile mari (mai ales microintreprinderile).

Obiectivul general al strategiei în domeniul Turismului, IMM și Mediului de afaceri implică, pe de o parte, un efort de reconstrucție, promovare și creștere a numărului de turiști și, pe de alta parte, în implementarea de politici privind sporirea competitivității economice și refacerea încrederii investitorilor și, în general, a clasei antreprenoriale în mediul de afaceri românesc. Aceste activități vizează promovarea României ca destinație turistică prin realizarea unei strategii turistice naționale, îmbunătățiri aduse în plan legislativ, facilități fiscale și o serie de soluții sectoriale în domeniul turistic. În ceea ce privește IMM-urile și sprijinirea mediului de afaceri, avem în vedere o serie de facilități fiscale pentru crearea de locuri de muncă, stimularea și dezvoltarea sectorului IMM și consolidarea instrumentelor de garantare și contragarantare pentru stimularea sectorului IMM.

Strategie în turism

- Preluarea modelului de organizare din tari cu experienta in turism, referitoare la Sistemul de Turism Local pe zone omogene din punct de vedere natural si antropic, pentru a valorifica, intr-un sistem integrat, resursele locale culturale, agricole, mestesugaresti etc.;
- Consolidarea experientelor si traditiilor din turismul romanesc (turismul montan, de litoral, de tineret, circuitele culturale, turismul rural etc.) prin racordarea lor la tendintele si practicile europene si mondiale;
- Dezvoltarea si promovarea produselor turistice cu valoare adaugata (turismul eco, de sanatate, de conferinte si congrese, cultural etc.);
- Introducerea standardelor de calitate in activitatea turistica, care devin principal instrument de control al statului in domeniul turismului;
- Descentralizarea activitatii de autorizare si avizari;
- Promovarea si valorificarea avantajului competitiv al unor produse si servicii romanesti (medicale, agricole, IT, industrii creative etc.).

Cooperare instituțională în sprijinul promovării turistice

- Așezarea unor noi relații între Ministerul Turismului și Ministerul Educației, Tineretului și Sportului pentru promovarea unor programe comune privind taberele școlare și studențești organizate în extrasezon;
- Cooperarea între Ministerul Turismului și Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale privind creșterea numărului de pensionari beneficiari ai programelor de îngrijire a sănătății în stațiunile de turism balnear;
- Dezvoltarea unor programe comune cu Ministerul Sănătății privind recuperarea forței de muncă în stațiunile de turism balnear;
- Colaborarea cu Ministerul de Externe pe linia creșterii numărului de turiști care ne vizitează țara (un regim mai facil pentru acordarea de vize pentru turiști);
- Colaborarea cu Ministerul Culturii pe linia punerii în valoare a patrimoniului cultural și istoric al României.

Măsuri instituționale și legislative în domeniul turismului

- Adoptarea Legii Turismului, care să prevadă: legislația cu privire la pregătirea profesională și învățământul de specialitate; legislația privind activitatea de autorizare și control; legislația privind facilitățile fiscale pentru investițiile în turism și politica tarifară; legislația privind parteneriatele public-private în domeniul promovării turistice pe plan extern;
- Extinderea sistemului pentru colectarea și analiza regulată a statisticilor și studiilor de piață;
- Dezvoltarea unei rețele de centre de informare turistică în principalele zone turistice.

Măsuri fiscale pentru stimularea turismului românesc

- Scutirea de impozit pe profit pe o perioadă de 3 ani pentru investiții noi în cluburi de turism (hoteluri, spa, agrement, restaurante etc.), precum și pentru parcuri tematice, de distracție și echitație;
- Scutirea de impozit pe profit pe o perioadă de 5 ani pentru investiții în turismul balnear;
- Scutirea de impozit pe profitul reinvestit, cu condiția efectuării de investiții pentru îmbunătățirea structurii de cazare, alimentație publică, agrement, porturi turistice și parcuri de distracție;
- Creșterea de 10 ori a taxelor și impozitelor pentru structurile hoteliere privatizate și nefolosite sau răscumpărarea de către stat a structurilor hoteliere privatizate și lăsate în paragină, modernizarea și reprivatizarea lor;
- Transformarea litoralului românesc în Zonă cu statut special, cu limită teritorială de 10 km pe uscat și 10 km în largul mării. Acest statut se aplică și regimului fiscal pentru cazinouri și jocuri de noroc;
- Oferirea de facilități fiscale operatorilor din turism care obțin eticheta ecologică pentru pensiunile și capacitățile de cazare pe care le detin.

Turismul pe litoralul românesc

- Reglementarea juridică a situației plajelor printr-un nou act normativ. Plajele vor rămâne în proprietatea Consiliilor Locale și vor fi date hotelurilor în regim de comodat;
- Agenții economici vor fi obligați să întrețină plajele conform clasificărilor hotelurilor și prin respectarea standardelor de calitate aferente;
- Organizarea irigațiilor spațiilor verzi din stațiuni, a iluminatului și rezolvarea problemei câinilor vagabonzi;
- Reglementarea poluării fonice și amplasarea de bariere în larg pentru oprirea algeilor;
- Crearea de cât mai multe parcuri pe Litoral;
- Introducerea, în normele de clasificare a obligativității reabilitării exterioare a hotelurilor;
- Extinderea sezonului estival, precum și obligativitatea, prin metode stimulativе și mai puțin corective, a deschiderii tuturor unităților de la data de 1 Mai, până la 30 Septembrie;
- Reluarea proiectului Stațiunii Europa.

Turismul la munte

- Continuarea programului „Superschi în Carpați”, cu lărgirea și îmbunătățirea domeniului schiabil;
- Continuarea programului „Domeniul schiabil Predeal – Azuga”. Acordarea de facilități pentru investitorii care doresc să realizeze noi pârtii și realizarea de noi pârtii prin parteneriate stat – privat;
- Acordare în zona Montană prin „Aqua parcuri” (Baden halle) în stațiunile mari, piscine acoperite prin parteneriate comunitate locală – administrație centrală – investitor privat;
- Valorificarea durabilă a capitalului natural unic în UE reprezentat de pădurile virgine împreună cu fauna, flora și peisajul aferent pentru turism „ECO”.

Turismul balneo

- Un program național de refacere a infrastructurii stațiunilor de tratament;
- Promovarea și reluarea relațiilor externe în legătură cu acest tip de turism;
- Promovarea turismului medical.

Agroturismul

- Valorificarea locală a tradițiilor, a atelierelor de meșteșugari, promovarea zonelor mai puțin cunoscute și a activităților specifice;
- Rezolvarea problemei privind obținerea avizelor de funcționare în domeniul turistic rural. Trebuie făcută diferențierea între operatorii cu activități mici și cei cu activități mari, ca și între pensiunile turistice și cele agroturistice;

- Un program pentru valorizarea si conservarea satelor cu un deosebit caracter natural, arhitectural, monumental sau agrar-ecologic;
- Programul Tradeco – Traditional si Ecologic.

Turism tematic si de divertisment

- Reînvierea si identificarea unor festivaluri, carnavaluri, târguri si alte evenimente traditionale, specifice diferitelor zone si regiuni din România;
- Dezvoltarea unor parcuri tematice (acvatice, educative sau culturale) în parteneriat public privat.

Turismul cultural

- Cooperare institutională între Ministerul Turismului, Ministerul Culturii si autoritățile locale, pentru ameliorarea calității, diversificării si promovării ofertei turistice culturale;
- Căi de acces moderne spre obiective. Interzicerea activitatilor si amenajarilor care afecteaza integritatea siturilor arheologice.

Turismul în Delta Dunării

- Valorificarea potentialului „eco-turistic” al Deltei;
- Dezvoltarea turismului în Deltă ca sursă de finantare pentru programele de reconstrucție ecologică, prezervare a capitalului natural si subzistentă a populatiei locale;
- Promovarea si diversificarea activității de vânătoare si pescuit;
- Promovarea unui turism de cunoaștere, cu valente știintifice, profesionale pentru diferiti solicitanti (naturalisti ornitologi, ecologi, geografi etc.);
- Extinderea excursiilor - forma specifica de practicare a turismului in Delta - cu hidrobuze, hoteluri plutitoare si pontoane dormitor;
- Promovarea unor forme de agrement sportiv si nautic localizat in zonele localitatilor Sulina, Sf. Gheorghe, Crisan, Murighiol si Jurilovca;
- Promovarea turismului tematic, ca turismul apicol in zona Caraorman, turism hipic in Padurea Letea;
- Promovarea turismului ecologic in zone protejate ca Letea, Matita-Merhei, Fortuna;
- Derularea tuturor programelor se va face in contextul protejarii si conservarii întregului ecosistem al Deltei Dunării;
- Drum expres care sa lege judetul Tulcea de Coridorul IX de transport care leaga orasele Bucuresti de Kiev si Moscova prin Orasul Focsani-Galati-Braila-Tulcea-Constanta de autostrada A2 si conexiunea cu accesul si tranzitul rutier de marfuri si persoane catre sudul și nordul Europei;
- Reabilitarea si modernizarea conditiilor de trafic naval maritim Tulcea și Sulina, respectiv traficul fluvial de marfuri si de calatori pe Dunare;

- Reabilitarea și îmbunătățirea condițiilor de mediu în ecosistemul administrat de A.R.B.D.D (proiecte de reconstrucție ecologică și renaturare a tuturor zonelor ce sunt necesare pentru biodiversitate, îmbunătățirea circulației apei în Delta Dunării) cât și pe litoralul Mării Negre;
- Dezvoltarea sectorului de turism în Delta Dunării prin măsuri concrete de acțiune precum reabilitarea și realizarea unor trasee turistice în Județul Tulcea cât și a Deltei Dunării – Brand National; reabilitarea și modernizarea falezelor localităților amplasate pe malul Dunării: Tulcea, Mahmudia, Sulina pentru accesul navelor de agrement, croaziera și yachting; realizarea unei rețele de centre de informare turistică a Județului Tulcea cât și a Deltei Dunării; dezvoltarea sectorului privat de turism și mărirea numărului de locuri de cazare; realizarea unei piste olimpice de caiac canoe în județul Tulcea.

IMM ȘI MEDIU DE AFACERI

Facilități fiscale pentru crearea de locuri de muncă

- Scutirea (suportarea, de la Bugetul de stat), pentru o perioadă de 1 an, a contribuțiilor sociale datorate de angajatori în cazul angajării cu contract de muncă pentru o durată cel puțin egală cu 2 ani, a tinerilor cu vârsta sub 25 de ani și a persoanelor cu vârsta mai mare de 45 de ani;
- Program care să asigure consiliere, acces la internet și alte surse de informații referitoare la locurile de muncă disponibile la agențiile locale pentru ocuparea forței de muncă, în licee și universități. Accesarea acestor resurse să fie o condiție pentru platirea indemnizației de somaj și pentru terminarea studiilor. Renumărarea consilierilor / agenților sociali să fie bazată pe rata de angajare a celor consiliați;
- Stimularea mobilității tinerilor prin subvenții pentru chirie pentru cei care se mută în alt județ pentru primul loc de muncă.
- Program de încurajare a tinerilor rromi să intre pe piața albă de muncă care prevede un stagiu plătit de stat, cursuri de specializare și pregătire și la final, consiliere pentru plasamentul pe piața de muncă;
- Program de dezvoltare a rețelei naționale de colectare, depozitare și prelucrare a produselor agricole, prin parteneriate public privat.

Consolidarea instrumentelor de garantare și contragarantare pentru stimularea investițiilor în sectoarele strategice (inclusiv creditarea rurală)

- Capitalizarea Fondului de garantare și a Fondului de Contragarantare. Extinderea sistemului de garanții pentru investiții în domeniile considerate strategice. Se vor putea stimula investițiile în energie, agricultură și industria alimentară, turism, IT, IMM, consolidarea poliilor industriali de competitivitate s.a.
- Proiectul Prima Casa va fi transformat în proiectul Noua Casa, adresat doar pentru achiziționarea de locuințe noi

Stimularea și dezvoltarea sectorului IMM. Consolidarea instrumentelor de garantare și contragarantare pentru stimularea sectorului IMM

- Promovarea și implementarea modificărilor legislative necesare recunoașterii contragaranțiilor ca instrumente diminuitoare de risc de credit, în mod similar contragaranțiilor acordate de instituții similare din Uniunea Europeană (Portugalia, Spania etc.);
- Operaționalizarea și susținerea de către Guvern a unor programe în concordanță cu noua generație de instrumente financiare inovatoare - platformele de capital propriu și platformele de datorie ale UE – respectiv Programul-cadru pentru cercetare și inovare Orizont 2020; Programul pentru competitivitatea întreprinderilor și IMM-uri COSME; Programul Uniunii Europene pentru schimbări sociale și inovare socială; Europa Creativă;
- Înființarea unui fond de investiții cu capital de risc, prin participarea statului într-un parteneriat deschis și a unor bănci / instituții financiare interesate, care să permită sectoarelor generatoare de creștere să acceadă la surse alternative de finanțare, în condițiile în care sectorul bancar este deosebit de rezervat în a-și asuma riscurile pe care le implică această categorie de clienți/activități;
- Direcționarea strategiilor CEC Bank și Eximbank către sprijinirea absorbției fondurilor europene și a investițiilor și crearea unor parteneriate cu băncile (CEC, Eximbank etc.) în vederea acordării de credite cu dobândă redusă pentru cofinanțarea proiectelor finanțate din fonduri europene, inclusiv a unui parteneriat cu ARB din perspectiva identificării soluțiilor de asigurare a accesibilității creditelor pentru IMM din perspectiva criteriilor Basel III;
- Reglementarea cadrului juridic necesar implementării de „business angels”, ca alternativă, la nivel micro, a bursei de valori, atrăgând capital dinspre investitori înspre firme mici, necotate;
- Reglementarea instituției „Mediatorul de credite” pentru găsirea soluțiilor de creditare în cazul în care apar dificultăți în dialogul cu băncile și accesul la finanțare;
- Direcționarea cu prioritate a sprijinului prin garanții și contragaranții către sectoarele economice cu valoare adăugată mare și a polilor de competitivitate;
- Dezvoltarea sistemului de fonduri regionale de garantare și încurajarea sistemului de asociere (mutualist);
- Inițierea și implementarea de programe tip long life learning destinate sectorului privat
- Elaborarea unui cadru normativ specific pentru categoria IMM-urilor care activează în domeniul cercetării - dezvoltării și inovării ori care inițiază proiecte în acest domeniu;
- Instituirea unui mecanism unitar și corelat de alocare a fondurilor publice către sistemul de garantare – contragarantare în vederea eficientizării utilizării resursei publice, direcționării acestora spre activitățile cu impact mai ridicat în ceea ce

privește gradul de multiplicare și respectarea principiului că cheltuielile din bugetul de stat trebuie să aducă beneficii clare și vizibile pentru sectorul IMM.

MINORITĂȚI

Guvernul României se va implica pentru asigurarea dreptului de a-și păstra și dezvolta liber exprimarea identității etnice pentru toți cetățenii aparținând minorităților naționale, astfel încât să se poată manifesta pe deplin în viața publică, în administrație și justiție în sfera culturii, limbii, religiei, educației, vieții publice, în conformitate cu Constituția României cu angajamentele României în procesul de integrare în Uniunea Europeană, precum și cu documentele europene și internaționale în materie. Va fi stimulat efortul comun și dialogul cu minoritățile naționale în vederea îmbunătățirii actului decizional și afirmării identității etnice.

Principiul de bază în relațiile interetnice trebuie să fie egalitatea deplină de drepturi și șanse de afirmare a identității. Politica față de minorități vizează păstrarea, afirmarea și dezvoltarea identității etnice, culturale, religioase și lingvistice prin politici afirmative; combaterea discriminării și promovarea toleranței; promovarea valorilor diversității culturale; încurajarea dialogului interetnic; eliminarea oricărei forme de extremism, șovinism, antisemitism; îmbunătățirea situației romilor și continuarea politicilor de reducere a decalajelor dintre populația romă și societate în ansamblu.

Multiculturalitatea reprezintă una dintre valorile fundamentale ale României. În acest sens Guvernul își propune să adopte o serie de politici care să contribuie la dezvoltarea cadrului legal și instituțional privind minoritățile naționale din România. Ne propunem să adoptăm Legea cadru privind statutul minorităților naționale din România și să susținem înființarea instituțiilor care fac obiectul acestei legi.

În ceea ce privește învățământul în limbile minorităților naționale precum și programele de învățare a limbii și literaturii materne, Guvernul va adopta, în urma consultării cu reprezentanții minorităților naționale din Parlamentul României, legislația subsecventă Legii educației naționale.

Guvernul va susține minoritățile naționale în scopul menținerii identității lingvistice, tradițiilor și culturii minorităților naționale. În acest sens, Guvernul va sprijini instituțiile culturale ale minorităților naționale, întreținerea patrimoniului cultural mobil și imobil al acestora, precum și va accelera procesul de restituire al imobilelor cultelor și comunităților minorităților naționale.

DIRECȚII DE ACȚIUNE

- Crearea cadrului legal privind utilizarea limbii materne în structurile deconcentrate ale statului.

- Se vor lua măsuri guvernamentale, inclusiv acte normative pentru punerea în aplicare a prevederilor legii privind ratificarea Cartei Europene a limbilor regionale sau minoritare.
- Guvernul va sprijini în continuare adoptarea proiectului de lege privind statutul minorităților naționale din România.
- În ceea ce privește aspectele instituționale, Guvernul va sprijini (financiar) în mod corespunzător Institutul pentru studierea problemelor minorităților naționale (ISPMN).

Continuarea și consolidarea protecției sectoriale a drepturilor minorităților naționale, în acord cu cerințele integrării României în Uniunea Europeană

- Aplicarea legii educației privind învățământul în limbile minorităților naționale.
- Consolidarea cadrului instituțional necesar reprezentării proporționale și consultării politice a minorităților la nivel legislativ și executiv, atât la nivel național cât și la nivel local.
- Se va ține cont de tradițiile, cultura diferitelor zone ale țării la reorganizarea administrativă.
- Finanțarea unor programe de dezvoltare culturală și interculturală specifice, atât la nivel comunitar, cât și la nivel național.
- Asigurarea unor programe în limba maternă la radio și televiziune pentru toate minoritățile naționale, în special pentru comunitatea maghiară, astfel încât să se asigure satisfacerea nevoilor culturale și de comunicare în limba maternă la nivel național. În acest sens vor fi extinse emisiunile studiourilor publice de radio și televiziune finanțate din buget pentru ca acestea să emită în limba maghiară pe tot parcursul zilei.
- Asigurarea condițiilor pentru conservarea și dezvoltarea patrimoniului confesional, în contextul respectului pentru principiile libertății de conștiință și al pluralismului religios.

Orientarea resurselor financiare spre proiecte viabile

- Promovarea valorilor ce decurg din diversitatea etnică și culturală la nivel național și local prin finanțarea unor activități pe bază de proiecte.
- Orientarea resurselor financiare publice către finanțarea unor activități specifice pe bază de proiecte.
- Promovarea diversității culturale în scopul eliminării prejudecăților și recunoașterea valorilor comune.
- Sprijinirea și încurajarea programelor regionale, a accesului la fonduri de dezvoltare comunitare, în vederea realizării unei dezvoltări durabile în zone tradiționale.
- Problematika legată de comunitatea romilor reprezintă un domeniu aparte, care necesită atât eforturi pe plan intern, cât și corelarea cu eforturile europene de eliminare a decalajelor în societate.

Aplicarea mult mai eficientă a strategiei naționale și reorientarea acestei strategii spre programe specifice, menite să asigure îmbunătățirea substanțială a situației romilor, cu un accent deosebit pe comunitățile de romi aflate într-o situație de sărăcie extremă

- Consolidarea structurilor de implementare a strategiei naționale pentru romi la nivel local.
- Realizarea unui parteneriat viabil între structurile administrației publice și comunităților de romi.
- Rezolvarea problemelor legate de dreptul de proprietate asupra terenurilor și locuințelor deținute de romi și implementarea unor programe de reabilitare a locuințelor din zonele locuite de romi prin asigurarea energiei electrice, a apei potabile, a canalizării, a gazului metan, a salubrității.
- Eficientizarea măsurilor ce vizează aspecte sectoriale (accesul pe piața muncii, promovarea de activități generatoare de venit, accesul la servicii medicale, reducerea abandonului școlar, promovarea valorilor artistice, crearea unor programe de educație civică, prevenirea infraționalității).

PRINCIPALELE IPOTEZE MACROECONOMICE

Proiecția principalilor indicatori macroeconomici

	2012	2013	2014	2015	2016
- Produs intern brut, creștere reală fata de anul precedent, %	0,9	2,0	3,0	3,3	3,5
- Deficitul contului curent, %PIB	-3,7	-3,8	-4,0	-4,3	-4,5
Creșterea prețurilor de consum					
- sfârșitul anului	5,1	3,5	3,0	2,5	2,3
- medie anuală	3,4	4,3	3,3	2,8	2,5
Cursul de schimb mediu - lei/euro	4,45	4,50	4,45	4,40	4,40
Deficitul bugetar, %PIB, metodologia pe fluxuri de numerar (cash)	-2,2	-1,8	-1,4	-1,4	-1,3
Datoria publică brută, % PIB, metodologia europeană	34,4	33,9	33,0	32,9	32,1

Sursa: CNP, FMI, 2012